

هفته

سال اول - شماره ۴۱ - جمعه ۳۰ اسفند ۱۳۸۷ - ۲۰ مارس ۲۰۰۹

نوروزتان پیروز

مجلس ملی کبک نیز نوروز را شادباش گفت

◀ گفت وگو

با پروفیسور احسان یارشاطر
به بهانه هفته جهانی ایرانیکا

◀ گزارش از ایران

شادمانی نوروز و اضطراب
برای سال جدید

◀ گزارش ویژه

نوروز در گذر زمان و پهنه
مکان

آدیو ویدئو کبک

سال نو بر همه مبارک باد

آدیو ویدئو کبک نوروز ۱۳۸۸ را
به همه ایرانیان عزیز در مونترال
شادباش می گوید و در سال نو برای
همه شما عزیزان سلامتی، شادی و
آرامش خاطر آرزو می کند.

مدیریت و همکاران آدیو ویدئو کبک

◀ تلویزیون سامسونگ ۷۹۹ دلار

Samsung 40"
LA40A450
720p LCD HDTV
Regular Price: \$999
Our Price: \$799

◀ سیستم صوتی

Yamaha
RX-V363
5.1-Channel
Home Theater Receiver (Black)
Regular Price: \$899

Our Price: \$699

◀ تلویزیون پاناسونیک ۹۹۹ دلار

Panasonic Viera
TC-37LZ85
1080p LCD HDTV
Regular Price: \$1,199
Our Price: \$999

audio
VIDEO QUEBEC
Le Place pour l'Electronique!

نصب حرفه‌ای بر اساس نیاز شما
با مشاور متخصص فارسی زبان در خدمت شما

Tel: (450) 691-8801

Fax: (450) 691-4086

46, boul. St-Jean-Baptiste
Châteauguay, QC J6K 3A4

حراج حراج حراج

تلویزیون و
دستگاه های صوتی
آخرین فرصت: تعداد
دستگاه های حراج شده
محدود است

MSX DCM SONY YAMAHA Panasonic SAMSUNG Paradigm

در این شماره:

صفحه ۳۱ مدیریت مغز: افکار ناخوشایند را رها کنید / بخش ۱۵ / فرحناز حیدرپور

صفحه ۳۱ پل دومه در باره خیام ریاضی دان می گوید / پاشا جوادی

صفحه ۳۲ نیاز به زبان علمی / بخش ۳ / یوسف امیری

صفحه ۳۳ فناوری: کی، چی رو سانسور می کنه؟ / مصطفی مدیر روستا

صفحه ۳۴ صفحه سبز: روش های نگهداری و مراقبت از ماهی قرمز / اسرا طویابی

صفحه ۳۵ ورزش: گل دات کام را به فارسی بخوانیم! / پیمان سلیمی

صفحه ۳۹ سرگرمی: به به چه بهاری / مهتاب قنبری

صفحه ۴۳ یک شعر: دکتر رضا متبسم از فرانسه

صفحه ۴۴ مسابقه هفت سین نوروزی

صفحه ۴۵ پیام های تسلیت برای درگذشت دکتر ضیالالدین شادمان

صفحه ۴۶ شناسنامه و فهرست انگلیسی و فرانسه

صفحه ۴ سخن هفته: نوروز روز نو شدن چیست؟ / سردبیر

صفحه ۵ اخبار کانادا و کبک

صفحه ۸ مونترال ایرانی در سالی که گذشت

صفحه ۱۰ اخبار مونترال ایرانی

صفحه ۱۳ نوروز در گذر زمان و در پهنه مکان / یوسف امیری

صفحه ۱۶ نوروز از تخت جمشید تا کاخ سفید / احسان دانشیار

صفحه ۱۷ شادمانی نوروز و اضطراب برای سال جدید / مهسا امرآبادی اختصاصی از تهران

صفحه ۱۸ شعری از یک خواننده / محمد رضا علیدوستی

صفحه ۱۹ نامه سرگشاده یک مخالف نظام به رهبر جمهوری اسلامی

صفحه ۲۰ گفت و گو با پروفسور احسان یارشاطر، آفریدگار "ایرانیکا" / خسرو شمیرانی

صفحه ۲۹ داروین، روی دیگر سکه / دکتر علی یونسی

صفحه ۳۰ صفحه ادبی: ابادا کامروایی بر جهان / احسان دانشیار

دفتر حقوقی علی غلامپور
وکیل دادگستری، بویژه در زمینه های

حقوق خانواده،

دعای مالی،

حقوق پزشکی

و مهاجرت از طریق سرمایه گذاری

در خدمت هموطنان گرامی است

Tel: (514) 395-0522

Fax: (514)395-0524

180 Boul. Rene-Levesque Est, Bureau 109,

Montreal, QC H2X 1N6

aligholampour@lawyer.com

ALL KINDS OF CARS FOR ALL KINDS OF BUDGETS

AUTO HIGHLANDER

با مدیریت ایرانی

\$6,600

Hyundai Accent 2004
Financing available

Version: **GS**
Kilometer: **16,168 Km**
Traction: **Traction Avant**
Color: **Gray**
Doors: **2**
Transmission: **Automatic**

\$5,700

Chevrolet Venture 2005
Financing available

Version: **Traction Avant**
Kilometer: **76,280 Km**
Traction: **Traction Avant**
Color: **Dark Blue**
Doors: **5**
Transmission: **Automatic**

\$9,200

Honda Odyssey 2003
Financing available

Version: **LX**
Kilometer: **123,300 Km**
Traction: **Traction Avant**
Color: **Silver**
Doors: **5**
Transmission: **Automatic**

\$6,200

Volvo CS70 2000
Financing available

Version: **Traction avant**
Kilometer: **177,650 Km**
Traction: **Traction avant**
Color: **Taupe**
Doors: **4**
Transmission: **Automatic**

- All cars with safety inspection
- All cars are detailed (shampooing & wax)
- All cars carry 6 months powertrain Warranty (PAP)

AUTO HIGHLANDER

Check Our Large Inventory at:

www.autohighlander.com

Tel : 450.465.0886 MTL 514.990.2500

Fax : 450.465.9512

1080 Victoria, Lemoyne (LONGUEUIL) (Montérégie) J4R 1P7

TD Canada Trust
Chacavac Cultural Centre
Transit #: 0515
Account #: 5209119

6960 Sherbrooke W suite 15
Montreal QC H4B 1R2
(514)787-8848
info@hafteh.info
editor@hafteh.info
ad@hafteh.info

ISSN 1918-4379 HafteH

سخن هفته

■ سردبیر

نوروز ، روز نو شدن چیست؟

می‌گوییم نوروز است. به پیشواز می‌رویم و می‌روئیم و می‌شوئیم و نو می‌کنیم و نو شدن را نظاره می‌کنیم و از نو شدن مکرر زمین و زمان جان می‌گیریم.

اما راستی اگر ما، من و شما نباشیم آیا این "نو شدن" های تکراری رخ نمی‌دهد؟ احتمالا با این گفته که نوروز بی‌نیاز از ما می‌آید، نو می‌کند و می‌رود تا دگر باره بیاید مخالفت نمی‌شود، چرا که "نوروز ما را می‌خواهد چه کند؟"

اگر نوروز بی‌نیاز از "من" است، "من" چرا آن را بخواهم؟ آیا درست نیست که آنچه از من بی‌نیاز است با من رابطه‌ای ندارد؟ شاید گفته شود که رابطه‌ای یک سویه است، این "من" هستم که به "آن" نیاز دارم و از آن سوی نیاز مطرح نیست. آیا اگر چنین بگوییم، خود فریبی بزرگی مرتکب نشده ایم؟ آیا اصولا رابطه‌ی یک جانبه معنا دارد؟ آیا رابطه فقط میان "دو" و "بیش از دو" معنی نمی‌دهد؟

روشن است، آنچه با "من" رابطه‌ای ندارد، بود و نبودش در "من" تاثیری نمی‌گذارد. در نتیجه چرا باید محور تلاش میلیونها انسان از جمله "من" قرار بگیرد؟

راستی اصلا نوروز به چه کار می‌آید؟ آیا نوروز با تمام گستردگی ابعادش برای این است که تاریخ خود را با آن تنظیم کنیم، گلیم و فرش خانه را بشوئیم و خانه‌تکانی کنیم، به میهمانی برویم و میهمان بپذیریم، جشن بگیریم و .... ؟ کدامیک از این کارها را نمی‌توان در زمان دیگری انجام داد؟ چرا نوروز! چرا؟

بگذارید با هم به آنچه در پس این نماد هزاران ساله نهفته، بیاندیشیم. شاید لازم نباشد خیلی دور برویم. آنچه لازم است بدانیم، گفته‌اند و گفته‌ایم و شنیده‌اند و شنیده‌ایم و خوانده‌اند و خوانده‌ایم.

نوروز هنگامه و نماد نو شدن طبیعت است و طبیعت "من" هستیم، "نو" هستی، "ما" هستیم. طبیعت همه چیز است. زمین است و زمان است. به این ترتیب نوروز نماد نو شدن خود ما ست! .... یا لاقلا باید باشد.

چگونه نو شوئیم؟ آیا دستورالعملی هست؟

بله. اتفاقا پاسخ سوال را نیز هر کدام از ما هر روز می‌خوانیم. وقتی که با ذوق به سراغ حافظ می‌رویم، با عشق مولانا را ورق می‌زنیم، عطار را می‌خوانیم، سعدی را نقل می‌کنیم و سهراب را و .... در حقیقت پاسخ این سوال را می‌خوانیم که "چگونه نو شوئیم؟"

شاید نکته اینجاست که ببینیم نو شدن نه در بیرون بلکه در درون "من" آغاز می‌شود و دوباره آغاز می‌شود و دوباره آغاز می‌شود و دوباره

و سرانجام این نو شدن چیست که در درون "من" آغاز می‌شود؟ بازم واقعیت این اسن که گفته‌اند و شنیده‌ایم و نوشته‌اند و خوانده‌ایم:

دوست بداریم و مهر بورزیم! نه فقط به نزدیکان و خانواده و دوستان و خلاصه کلام نه فقط به آنها که امتداد "من" هستند.

نو شدن شاید این باشد که آغاز کنیم، "من" آغاز کنم و دوست بدارم او را که تا دیروز دوست نداشتم. شاید نو شدن این باشد که نفرت را از خود بیرون بریزم. نه فقط نفرت به این یا به آن را. اساس نفرت را از خود بیرون بریزم. شاید نوشدن این باشد که ترس را از خود بیرون بریزم. نه ترس از این و آن کس یا چیز را بلکه اساس ترس را ....

شاید اگر چنین کنم چنان نو شوم که خود نوروز باشم و "خود" را که طبیعت است جشن بگیرم و نه نوروزی را که دیگری برای "من" تعریف کرده است.

هر روز مان نوروز باد

اخبار کانادا و کبک

کانادا) در سراسر کشور است، اثر چشم گیری خواهد گذاشت.

■ علی شریفیان

دستگیری چهار نفر در تظاهرات علیه بوش در کالگری

جرج بوش رئیس جمهوری پیشین آمریکا به کالگری دعوت شده بود تا روز سه شنبه برای یکپهزار و دویست نفر در یک جلسه خصوصی سخنرانی کند. این اولین سخنرانی رسمی بوش پس از تمام شدن هشت سال

کاهش دویست میلیون دلاری بودجه سی بی سی

روز سه شنبه هیئت مدیره شبکه رادیو و تلویزیون سراسری سی بی سی Canadian Broadcasting Corporation (CBC) بودجه این سازمان مهم خبر رسانی کانادا را تصویب کردند.

هوپر لاکروآ Hubert Lacroix مدیر کل سی بی سی و رادیو کانادا در ماه گذشته در یک سخنرانی اعلام کرد که به علت کاهش درآمد سی بی سی از پخش آگهی های بازرگانی و هزینه بالای تهیه برنامه ها، این سازمان ممکن است با کمبود بودجه ای حدود ۱۱۵ تا ۱۴۵ میلیون دلار روبرو شود. دولت فدرال در هفت سال گذشته، همه ساله مبلغ ۶۰ میلیون دلار علاوه بر بودجه سالانه یک میلیارد و یکصد میلیون دلاری به این شرکت دولتی پرداخت می کرده است اما در بودجه ای که روز ۲۷ ژانویه ارائه شد این مبلغ کمکی اضافی در نظر گرفته نشده است. اکنون گفته می شود سی بی سی ممکن است حدود ۲۰۰ میلیون دلار کمبود بودجه پیدا کند و بر اثر این کمبود بودجه به اجبار بین ۶۰۰ تا ۱۲۰۰ نفر از کارکنانش را از کار بیکار کند. احتمال اخراج و تعداد دقیق کارکنان سی بی سی هنوز معلوم نیست و به طور رسمی اعلام نشده است. ناظران و کارشناسان امور رسانه ها می گویند در صورت کاهش نیروی کار متخصص سی بی سی در کیفیت تولید برنامه های این شبکه که شامل ایستگاه های رادیویی و تلویزیونی به زبان انگلیسی و به زبان فرانسه (رادیو

امیر خدیر: مجلس ملی کبک به نوروژ رسمیت داد

روز چهارشنبه ۱۸ مارس ۲۰۰۹ مجلس ملی کبک نوروژ را به گروه های مختلفی از ساکنان کبک که در فرهنگ خود آن را جشن می گیرند تبریک گفت. طرح تبریک نوروژ توسط مجلس ملی کبک که برای اولین بار صورت می گیرد بر اساس قطعنامه ای بود که توسط دکتر امیر خدیر، تنها نماینده ی ایرانی تبار به مجلس قانونگذاری کبک تقدیم شده بود. در متن قطعنامه ی مذکور که توسط دیگر احزاب حاضر در مجلس نیز حمایت شده و جشن نوروژ نام داشت، آمده است: "جناب آقای رئیس، من به همراه نمایندگان De Chutes-de-la-Chaudière-Vachon De Jacques-Cartier در خواست موافقت با پیشنهاد زیر را از مجلس داریم." سپس در متن قطعنامه درخواست شده است که ۲۰ مارس، به عنوان نوروژ گرامی داشته و در تقویم رسمیت پیدا کند. "چندین هزار شهروند کبکی که با تبار ایرانی، کرد، افغان، تاجیک، ازبک، آذری، قزاق، و قرقیز همچنین شهروندان بهایی و زرتشتی" به طور سنتی نوروژ را جشن می گیرند، دلیل این درخواست اعلام شده است. دکتر امیر خدیر در گفت و گوئی با رادیو چکاوک مونترال، به نمایندگی از سوی مجلس ملی کبک نوروژ را به ایرانیان تبریک گفت.

<p>CanPars Immigration Services</p> <p></p> <p>مهاجرت</p> <p>از طریق نیروی متخصص، خویشاوندی و سرمایه گذاری (فقط با ۱۲۰ هزار دلار)</p>	<p></p> <p>علی مختاری</p> <p>عضو رسمی CSIC (شماره پروانه ۰۸۴۷۷۴-M)</p> <p>عضو کانون وکلای دادگستری تهران (شماره پروانه ۷۳۴۱)</p>	<p>آیا در ایران مشکل حقوقی یا اداری دارید؟</p> <p>ملک شما را تصاحب کرده اند؟</p> <p>قربانی کلاهبرداری شده اید؟</p> <p>از وضعیت خروج خود از مرزهای ایران بی اطلاعید؟</p> <p>.....</p> <p>هر گونه مشکل حقوقی یا اداری خود را در ایران با ما در میان بگذارید. تیم کنپارس در ایران با همکاری وکلای زبده به سرپرستی علی مختاری آماده حل مشکل شماست...</p>
<p>دفتر تهران: 8867-7108 & 09 8820-7717 & 18</p>	<p>دفتر مونترال: (514) 651-4726 1980 Sherbrooke w, Suite900. Montreal, H3h1E8</p>	<p>info@parscanada.com www.parscanada.com</p>

دوره ریاست جمهوری او بود. شرکت در این سخنرانی به صورت دعوتی و با خرید بلیت ۴۰۰ دلاری آن ممکن بود. جلسه سخنرانی با حدود یکساعت تاخیر تشکیل شد. در زمانی که بوش در سالن شرکت Telus به سخنرانی مشغول بود حدود ۲۰۰ نفر در بیرون این محل دست به تظاهرات علیه او و بویژه سیاست های خارجی اش زمانی که در کاخ سفید بود، زدند. بیشتر این تظاهر کنندگان با در دست داشتن «لنگه کفش» در اطراف محل سخنرانی بوش حضور یافته بودند. لنگه کفش از زمانی که روزنامه نگار عراقی منتظر الزیدی در همایش خبری در بغداد در ماه دسامبر سال گذشته کفش هایش را بسوی بوش پرتاب کرد سبب مخالفت با بوش شده است.

با شدت گرفتن سر و صدای تظاهر کنندگان، پلیس که بشدت از محل سخنرانی بوش حفاظت می کرد چهار نفر را به جرم برهم زدن نظم و ایجاد مزاحمت دستگیر کرد. یکی از تظاهر کنندگان دستگیر شده در اعتراض به دستگیری خود گفته است «جنایتکار واقعی در داخل سالن است.» خبرنگاران اجازه نیافته بودند که در این سخنرانی در داخل سالن محل برگزاری آن حضور بیابند. چند سناتور، مدیران شرکت های بزرگ نفتی و رالف کلاین نخست وزیر پیشین آلبرتا از جمله دعوت شدگان به این جلسه سخنرانی بودند. در قسمتی از تظاهرات، شرکت کنندگان لنگه کفش هایی را که با خود داشتند به عکس بزرگ بوش پرتاب کردند.

پرستار مونترالی به گروگان گرفته شده در سودان آزاد شد

هفته گذشته گروهی که هویت خود را فاش نکردند در سودان سه تن از فعالان امدادگر امور انسانی عضو «پزشکان بدون مرز» را به گروگان گرفتند. روز چهارشنبه سخنگوی Medicines Sans Frontières (MSF) شعبه کانادا که مرکز آن در تورنتو قرار دارد اعلام کرد در میان سه تن گروگانها، خانم لورا آرچر

پرستار اهل مونترال هم به وسیله ی این گروه ربوده شده و در جای نامعلومی در دارفور (منطقه آشوب زده ی سودان) در دست گروگان گیران اسیر است. پس از چند روز نگرانی و با تلاش هایی که به وسیله ی سازمان «پزشکان بدون مرز» و وزارت امور خارجه و با همکاری مقامات دولت سودان انجام شد، هر سه تن گروگان و از جمله خانم لورا آرچر آزاد شدند. سخنگوی «پزشکان بدون مرز» روز جمعه به طور رسمی خبر آزادی پرستار مونترالی را اعلام کرد. در ابتدا گفته شده بود که گروگان گیران ناشناس قصد گرفتن باج دارند اما بعداً اعلام شد این گروگان گیری در اعتراض به دولت سودان و کشتار در دارفور انجام شده است.

«داستانهای زندگی ترودو» بر صحنه ی تئاتر

مرکز تئاتری «Centaur» تنها مرکز نمایش عمده انگلیسی زبان مونترال مجموعه نمایش هایی را که در چهل و یکمین سال فعالیت خود در فصل هنری ۲۰۱۰-۲۰۰۹ به نمایش خواهد گذاشت، اعلام کرد. برنامه های این تئاتر که در قسمت قدیمی شهر مونترال Old Montreal قرار دارد با اولین اجرای جهانی نمایش Pizza San Domenico شروع می شود. این نمایش قرار است از سوم نوامبر تا ششم دسامبر اجرا شود. در میان دیگر آثاری که در این «پراتوار» (مجموعه نمایشی) قرار است اجرا شود، «کمدی اشتباهات» اثر ویلیام شکسپیر است. «کمدی اشتباهات» از ۴ تا ۲۸ مارس ۲۰۱۰ در Centaur بر روی صحنه خواهد بود. آخرین نمایش چهل و یکمین فصل هنری این تئاتر، نمایش «داستانهای ترودو» (Trudeau Stories) نخست وزیر فقید خواهد بود. این نمایش از چهارم ماه می تا ششم ژوئن ۲۰۱۰ اجرا خواهد شد.

فرودگاه های کانادا آماده فرود ایرباس های غول آسا

سال گذشته دویی با ساختن برجی که از برج CN Tower تورنتو، بلندتر است، مقام بلندترین برج جهان

را ازکانادا گرفت. اکنون خطوط هواپیمایی امارات این کشور به طور رسمی از مقام های مسئول کانادا اجازه خواسته تا پروازهایی مرتب با ایرباس های خود به فرودگاه های تورنتو، ونکوور و مونترال داشته باشد این ایر باس های دو طبقه ی غول آسا قادر به حمل ۴۸۹ مسافرهستند. دویی از اکتبر سال ۲۰۰۷ تاکنون با هواپیماهای جمبوجت ۷۷۷ خود که ۳۶۴ مسافر حمل می کنند به فرودگاه «پیرسون» تورنتو پرواز داشته است. از هم اکنون فرودگاه های ونکوور، مونترال و تورنتو با ایجاد تغییرات و فراهم آوردن امکانات فنی لازم از جمله عریض تر کردن باندهای فرود خود، آماده می شوند که پذیرای ایرباس های غول آسای دویی شوند.

هفده نفر در سقوط یک هلی کوپتر جان باختند

هلی کوپتری که حامل شانزده تن از کسانی بود که به دو سکوی نفتی در ۳۰۰ کیلومتری ساحل سنت جان مرکز نیوفاندلند - لابرادور در اقیانوس آتلانتیک می رفتند، روز پنج شنبه هفته ی پیش سقوط کرد. در سقوط این هلی کوپتر همه ی مسافران و خدمه آن بجز یک نفر جان خود را از دست دادند.

بنا به گفته ی مقام های مسئول ایمنی پروازهای کانادا سقوط این هلی کوپتر به احتمال زیاد به علت ایجاد یک سوراخ کوچک در یکی از موتورهای آن و ریزش روغن اتفاق افتاده است.

«جعبه سیاه» این هلی کوپتر به وسیله ی غواصان پیدا و به اتاوا فرستاده شده تا کارشناسان با بررسی مکالمات انجام شده ی پیش از سقوط علت آن را روشن کنند.

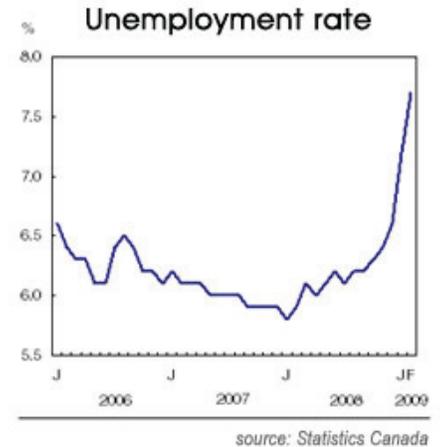
غروب روز چهارشنبه ی این هفته صدها نفر در کلیسای سنت جان گرد آمدند تا در مراسم یادبود جان باختگان این حادثه هوایی شرکت کنند. استفن هارپر نخست وزیر دولت فدرال و دنی ویلیامز نخست دولت استانی نیوفاندلند - لابرادور هم در این مراسم شرکت داشته اند.

تنها بازمانده ی سقوط این هلی کوپتر در حال مداوا است و نتوانسته است کمکی به روشن شدن دقیق

چگونگی سقوط آن بکند.

در ماه فوریه بیش از ۸۲ هزار نفر بیکار و نرخ بیکاری به حدود ۸ درصد افزایش یافت

روز جمعه اداره آمار گزارش ویژه ی خود را درباره

ی شمار بیکار شدگان کشور اعلام کرد. کارشناسان اقتصادی پیش بینی کرده بودند که در ماه فوریه ۵۵ هزار نفر در سراسر کانادا شغل های خود را از دست بدهند اما آمارهای بدست آمده می گوید در این ماه ۸۲ هزار و ۶۰۰ نفر که به طور تمام وقت مشغول به کار بودند، از کار بیکار شده اند و نرخ بیکاری به طور متوسط از هفت و دو دهم درصد به هفت و هفت دهم درصد رسیده است. این میزان بیکاری در کشور، تاکنون بی سابقه بوده است.

در فوریه در انتاریو ۳۵ هزار نفر، در آلبرتا ۲۳ هزار و ۷۰۰ نفر و در کبک ۱۸ هزار و ۴۰۰ نفر به بیکاران افزوده شده است و این سه استان از این نظر در صدر

استانهای کشور قرار گرفته اند. بیکاری رو به افزایش در کشور به دلیل رکود اقتصادی حاکم بر کانادا توصیف شده است.

قاتل چینی مدل جوان کانادایی به اعدام محکوم شد

پنجشنبه ی گذشته چن جون ۱۸ ساله که به اتهام

کشتن «دایانا اوبراین» ۲۲ ساله مدل زیبای اهل بی سی محاکمه می شد با رای دادگاه به اعدام محکوم شد. چن جون در ماه جولای سال گذشته به آپارتمان محل اقامت «دایانا اوبراین» به قصد سرقت هجوم برده بود و وقتی با مقاومت دایانا روبرو شد وی را به قتل رساند. پیکر بی جان دایانا اوبراین که به قصد شرکت در یک برنامه ی نمایش مد به شانگهای چین رفته بود روز ششم ژانویه در آپارتمانش پیدا شد. چن جون به قتل مدل جوان کانادایی در دادگاه اعتراف کرده است.

سنا لایحه ی بودجه را تصویب کرد

پس از تصویب لایحه ی بودجه ی دولت فدرال با حمایت نمایندگان حزب لیبرال در مجلس عوام (پارلمان کانادا) هفته ی گذشته سناتورهای مجلس سنا هم این بودجه را با ۵۰ رای موافق در مقابل ۴ رای مخالف تصویب کردند. به هنگام رای گیری درباره لایحه ی بودجه ی دولت هارپر پنج سناتور غایب بودند.

اکثریت نمایندگان مجلس سنا (مجلس علیا) را لیبرال ها تشکیل می دهند. مایکل ایگناتیف به هنگام ارجاع لایحه ی بودجه به مجلس سنا برای بررسی و تصویب گفته بود که سناتورهای لیبرال تلاش خواهند کرد این لایحه را با سرعت هرچه بیشتر بررسی و آنرا به تصویب برسانند تا در شرایط بحران اقتصادی کنونی هر چه زودتر به اجرا گذاشته شود.

در تظاهرات علیه پلیس در مونترال ۲۱ نفر دستگیر شدند

روز یکشنبه ی گذشته برای سیزدهمین سال متوالی صدها نفر در تظاهرات سالانه علیه «خشونت های پلیس» در خیابانهای مونترال شرکت کردند. همانطور که پیش بینی می شد این تظاهرات به درگیری با پلیس و خشونت کشیده شد. بنابر گزارش نشریه ی فرانسه زبان مترو چاپ مونترال در جریان این تظاهرات، پلیس ۲۱ نفر از تظاهرکنندگان را دستگیر کرد. این تظاهرات از ساعت دو بعد از ظهر روز یکشنبه در نزدیکی ایستگاه مترو مونت - رویال Mont - Royal آغاز شد. سخنگوی پلیس مونترال «این لافرنیه» به خبرنگاران گفته است اکثریت دستگیر شدگان جهت حمله به پلیس با خود قلوه سنگ و چماق حمل می کردند.

نظر سنجی از سی تی وی زمان پر کردن اظهار نامه های مالیاتی

آیا شما اظهار نامه ی مالیاتی خود را پر کرده و فرستاده اید؟
بله : ۲۷۴۲ نفر ، ۲۸٪
خیر : ۷۱۳۶ نفر، ۷۲٪

* این نظر سنجی ارزش و اعتبار علمی ندارد.

رنگ کاری پیانو و مبلمان چوبی
با رنگ کاری حرفه ای و درجه یک، به مبلمان چوبی و قدیمی خود زندگی دوباره بدهید.
ماندانا روشن
(438) 887-6264

SALON Tati
سالن آرایش تاتی
(514) 486-1655
6859 Sherbrooke W/ Rosedale

خانه زیبایی فریده
* متخصص لیزر و الکترولیز برای از بین بردن موهای زائد
* Facial و درمان پوست
* مشاوره رایگان
* Facial رایگان با خرید ۷۵ دلار از گرم های درمانی
Tel: (514) 626-8666 (514) 892-2030

رستوران شیپراز
برای کیتینگ جشنها و مراسم
گوناگون در خدمت شما
با مدیریت خدیجه سیاح
5625 Sherbrooke W
(514) 485-2929

گزیده‌ی خبرهای «مونترال ایرانی» در سالی که گذشت به روایت «هفته»

■ علی شریفیان

اولین شماره‌ی «هفته» - که اکنون شماره‌ی چهل و یکم آن منتشر شده ویژه‌ی «نوروز» را در دست دارید - یکشنبه ۱ ژوئن ۲۰۰۸ برابر ۱۲ خرداد ۱۳۸۷ منتشر شد. از همان اولین شماره تلاش «هفته» این بوده که رخدادهای جامعه‌ی ایرانیان مونترال را در آیینی خود بازتاب دهد. گزیده‌های کوتاه شده از رخدادهای و خبرهای «مونترال ایرانی» به روایت هفته - را در اینجا می‌خوانید. به مصداق «گذشته چراغ راه آینده است» این گزیده نشان می‌دهد جامعه‌مان کجا بوده و حالا کجاست و در سال نو خورشیدی به کجا می‌رود و می‌تواند برود.

خرداد ماه

مرکز فرهنگی، گالری و خانه‌ی کتاب ایران-کانادا (مکیک) یک ساله شد. این مرکز به همت خانم بهرخ منتظمی و کاوه وفاداری بنیانگذاری شده است. از همان آغاز کار این مرکز، خانم‌ها نیلوفر صدر، الگا پودلکو و صنم سلیمانی و همین طور آقای علی پاک‌نژاد در راه‌اندازی، کار و تداوم فعالیت‌های آن شرکت داشته‌اند.

نمایشگاهی از نقاشی‌های «علی گلستانه» - که از روز جمعه ۲۳ ماه مه در مکیک آغاز شده بود - ادامه یافت. نمایشگاه آثار این نقاش ۶۸ ساله‌ی ساکن اسپانیا تا نیمه‌ی ماه اوت ادامه یافت.

مجموعه عکس‌هایی از «شهرزاد ارشدی» با عنوان «خاطره‌ای از کوه‌های کردستان» در گالری سیمون دوپوآر به نمایش گذاشته شد.

ماهنامه‌ی «اعتبار» دوساله شد. حسین انصاری، کارشناس امور مالی، بنیانگذار و ناشر اعتبار بود. مجید بسطامی سردبیری آن را به عهده داشت و شماری از نویسندگان و روزنامه‌نگاران حرفه‌ای و پرسابقه و همین طور جوان با این ماهنامه معتبر همکاری کردند.

پس از به پایان رسیدن سال تحصیلی در مدرسه‌ی دهخدا، هیئت مدیران جدید این مدرسه پرسابقه‌ی ایرانی انتخاب شدند.

مازیار جبرانی و امید جلیلی، دو کم‌مدین مشهور ایرانی، برای اجرای برنامه در جشنواره‌ی سالانه‌ی «فقط برای خنده» (Just for Laugh / Just Pour Rire) مونترال به صحنه رفتند.

کنسرت گروه «ضرباهنگ» به همت «بنیاد سخن» اجرا شد.

شایعه‌ی ناپدید شدن آقای «جمشید ترابی» - که سال‌ها در مونترال با عنوان مشاور بیمه مشغول به کار بود - به واقعیت تبدیل شد. دفتر کار او توسط شرکتی که وی تحت قرارداد آن کار می‌کرد تعطیل شد.

کنسرتی از چند کار «شیدا قراچه‌داغی»، آهنگساز مشهور و پرسابقه، اجرا شد.

منصور کوشان، روزنامه‌نگار و نویسنده، دو سخنرانی در مونترال ایراد کرد. او در هتل دلنا با عنوان «نویسندگان در تبعید» یا «نویسندگان در هراس» و در مکیک با عنوان «در جستجوی خود ایرانی» سخن گفت.

دکتر شاهین زنگنه‌پور، استاد دانشگاه‌های مک‌گیل و کنکوردیا، به دعوت کافه لیت در یک سخنرانی تکامل شناخت و زمان را مورد بررسی قرار داد.

«رضا فرخ‌فال» یک سخنرانی با عنوان «آموزش زبان فارسی و جهانی شدن» در مکیک ایراد کرد.

«انجمن زنان ایرانی» با قصد جمع‌آوری کمک‌های مالی برای مدرسانی به یک پناهجوی ایرانی جشن و میهمانی شامی برگزار کرد.

صدها نفر در پیک نیک سالانه‌ی مدرسه‌ی دهخدا شرکت کردند.

کافه لیت در هفتاد و هفتمین همایش خود، به موضوع «خلیج فارس، چرایی منازعات بر سر تغییر نام و چگونگی مواجهه با این مناقشه» پرداخت.

تیر ماه

مرکز مطالعات ایران‌شناسی در دانشگاه کنکوردیا آغاز به کار کرد. این مرکز از پاییز ۲۰۰۸ دانشجو پذیرفت. در این مرکز برای رشته‌های مختلف در مقاطع لیسانس، فوق لیسانس و دکتری امکانات آموزشی فراهم شده است.

مرداد ماه

برنامه‌ی رقص‌های ایرانی در کنار سن لوران با شرکت گروهی از علاقه‌مندان بار دیگر با وجود بارش باران برگزار شد.

تور دوچرخه‌سواری «خانه‌ی ایران» با شرکت ده‌ها نفر برگزار شد.

«فرزانه کابلی» همراه با ۹ رقصنده‌ی دیگر برنامه‌ای با عنوان «رقصی چنین» در سالن اسکار پیتسون (Oscar Pearson) در «پردیس لویولا»ی دانشگاه کنکوردیا برگزار کرد. این برنامه به همت «بنیاد سخن آزاد» به اجرا درآمد.

علی پاک‌نژاد در هشتاد و دومین جلسه‌ی کافه‌ی ادبی (کافه لیت) به بررسی کتاب «درآمدی بر نظریه‌ی ادبی» اثر «تری ایگلتون» پرداخت.

اردوی تابستانی «انجمن زنان ایرانی مونترال» با شرکت بیش از ۶۰ نفر به مدت سه روز در کنار لک لیستر (Lack Lyster) در نزدیکی شهر شبروک برگزار

شد. نمایشگاهی از آثار نقاشی «نهاد وحدت» در گالری «وست» واقع در غرب وست آیلند گشایش یافت. «نهاد وحدت» نوه‌ی هنرپیشه و کم‌مدین مشهور «نصرت‌الله وحدت» است. پیش از «نهاد» نمایشگاهی از نقاشی مادر وی در همین گالری برپا شده بود.

سید محسن تقوی از فعالان باسابقه‌ی فرهنگ ایران درگذشت.

مکیک پس از تعطیلات تابستانی خود، فعالیت‌هایش را با برگزاری نمایشگاهی از عکس‌های «علی اهتیار»، عکاس ترک، از سر گرفت.

بخش مطالعات ایران‌شناسی دانشگاه کنکوردیا میزبان دکتر مصطفی ازکیا بود. دکتر ازکیا سخنرانی درباره‌ی «شوراهای شهری: حلقه‌ی گمشده‌ی مردم‌سالاری» را ایراد کرد. دکتر ازکیا جامعه‌شناس و پژوهشگر و استاد دانشگاه تهران بوده و از بنیانگذاران رشته‌ی «توسعه‌ی روستایی» است.

انجمن دانشجویان ایرانی دانشگاه مک‌گیل (میسا) و کافه لیت با همکاری هم بزرگداشت احمد شاملو را برگزار کردند.

پیک نیک «بازگشت به مدرسه» را مدرسه‌ی دهخدا در پارک انگریونیون برگزار شد.

کتابی با عنوان «ذلیل مرده» نوشته‌ی مجید کفایی در ۲۷۷ صفحه منتشر شد.

شهریور ماه

در جشنواره‌ی جهانی فیلم مونترال چند فیلم ایرانی از جمله «آواز گنجشک‌ها» به کارگردانی مجید مجیدی و «هر شب تنهایی» از کارهای «رسول صدرعاملی» به نمایش درآمد.

انجمن حقوقدانان فارسی‌زبان کبک با همیاری و شرکت ۳۶ وکیل ایرانی مونترال و کبک تشکیل شد.

دکتر محمد استعلامی درباره‌ی «درست خواندن و درست فهمیدن متون ادبی» در مکیک سخنرانی کرد.

دوهفته‌نامه‌ی «پیوند» پانزده ساله شد. این دوهفته‌نامه - که به سردبیری و کوشش محمد رحیمیان منتشر می‌شود - یکی از قدیمی‌ترین نشریه‌های فارسی‌زبان مونترال، کانادا و آمریکای شمالی است.

«کمیت‌های یادمان کشتار دهه‌ی ۶۰» به مناسبت بیستیمین سالگشت فاجعه‌ی کشتار زندانیان سیاسی در زندان‌های ایران در دهه‌ی ۱۳۶۰ برنامه‌های ویژه‌ای از ۱۹ تا ۲۱ سپتامبر ۲۰۰۸ برگزار کرد. این برنامه با عنوان «شب از ستارگان روشن است»، برگزار شد. در این برنامه هنرمندان، نویسندگان و فعالان بسیاری از کشورهای مختلف شرکت کردند. نگاه هنرمندان به فاجعه‌ی اعدام‌های دهه‌ی ۱۳۶۰ در ایران در محور

داد سفارت کانادا در تهران در مورد صدور روادید برای متقاضیان بر خلاف قانون عمل می‌کند. وی خاطر نشان کرد در حالی که در تایوان به ۹۹ درصد متقاضیان روادید داده می‌شود در تهران تنها ۳۳ درصد مردم موفق به گرفتن روادید می‌شوند.

کافه لیت دوساله شد. در دوسالگی کافه لیت مراسم پایانی و اهدای جوایز اولین جشنواره‌ی عکاسی این انجمن برگزار شد.

آذر نفیسی - که با نوشتن و انتشار کتاب «لولیتاخوانی در تهران» به معروفیت رسید - برای معرفی کتاب تازه‌ی خود به مونترال آمد و در دانشگاه کنکور دیا در جلسه‌ی ویژه‌ی ضمن معرفی کتاب تازه‌اش به پرسش‌های شرکت‌کنندگان در این جلسه پاسخ داد.

انجمن دانشجویان ایران دانشگاه مک گیل (میسا) ششی با عنوان «تولدی دیگر» در بزرگداشت فروغ فرخزاد برگزار کرد.

دریا دادور برای علاقه‌مندان به موسیقی ایرانی و صدایش، در کنسرتی با عنوان «به پیشواز نوروژ» در مونترال آواز خواند.

دکتر ناصر دیبایی استاد رشته‌ی دندان پزشکی پس از یک دوره بیماری در مونترال درگذشت.

مکیک نمایشگاهی از آخرین آثار عکاسی یاسمن عامری با عنوان «آن جای دیگر» را برپا کرد. این نمایشگاه مورد استقبال فراوان قرار گرفت.

اسفند ماه

هشتم مارس روز جهانی زن به دست «انجمن زنان ایرانی مونترال» جشن گرفته شد.

دکتر محسن حافظیان، زبان‌شناس در جلسه‌ی از جلسه‌های «دوستانان ادب و فرهنگ ایران» سخنرانی‌ای با عنوان «عناصر بنیادین چرخه‌ی عرفان در نغمه‌ی خراسانی» ایراد کرد.

کتاب «فاصله در خود» - که مجموعه‌ای از آثار چهار شاعر و نقاشی‌های خسرو برهمندی است - در مکیک رونمایی شد.

مدرسه‌ی دهخدا و انجمن دوستانان زرتشت چهارشنبه سوری را در دو برنامه‌ی جداگانه جشن گرفتند.

در حالی که ایرانیان مونترال خود را آماده‌ی نوروز می‌کردند اعلام شد دکتر سید ضیاءالدین شادمان سیاستمدار، ورزشکار و از چهره‌های برجسته و پیشکسوت فرهنگی ایرانیان مونترال، درگذشت. دکتر ضیاءالدین شادمان از بنیانگذاران اصلی «انجمن دوستانان فرهنگ و ادب ایران» بود.

«خانه‌ی ایران» بازار نوروزی برپا کرد. این بازار برای اولین بار در مونترال برگزار شد و از استقبال خوبی برخوردار شد.

نوشتن: فراموشم نکن» در جلسه‌ی به دعوت «انجمن زنان ایرانی مونترال» معرفی کرد. هفته‌ی به دنبال حضور این فعال سیاسی صاحب‌نام یک گفت‌وگوی اختصاصی با وی انجام داد و منتشر کرد.

برای سومین سال پیاپی در محل مدرسه‌ی دهخدا گروهی از ایرانیان مونترال به Hema-Quebec خون اهداء کردند.

آذر ماه

«محمود بقایان»، سرامیک‌ساز، هشتادوچهارمین نمایشگاه خود را با عنوان «هزارتوهای زندگی» در مکیک برگزار کرد.

دکتر بهرام گرمی به دعوت انجمن ادبی مونترال درباره‌ی «گل و گیاه در هزار سال شعر پارسی» سخنرانی کرد.

در انتخابات عمومی کبک «دکتر امیر خدیر» چهره‌ی متشخص جامعه‌ی ایرانی، پزشک و فعال سیاسی مونترال، کبک و کانادا موفق شد در حوزه‌ی انتخاباتی «مرسیه» بر رقیبان خود پیروز شود و به مجلس قانونگذاری کبک راه پیدا کند. دکتر امیر خدیر اولین ایرانی‌تباری است که به چنین موفقیتی رسیده است. پیروزی امیر خدیر در میان جامعه‌ی کبک و همین‌طور جامعه‌ی ایرانیان مونترال بازتاب گسترده‌ای پیدا کرد. وی به عنوان اولین نامزد حزب همبستگی کبک توانست به نمایندگی مجمع عمومی ملی کبک برسد. این مهمترین رخداد برای جامعه‌ی ایرانی مونترال در سال گذشته بوده است.

نمایش «سازنگ» (Black Bird) به کارگردانی وحید رهبانی به زبان انگلیسی اجرا شد. این نمایش از آثار David Harrower است.

دی ماه

مراسم شب یلدا به دست ایرانیان مونترال و از جمله طی مراسم ویژه‌ای در مکیک جشن گرفته شد. انجمن دوستانان زرتشت هم این جشن باستانی را جشن گرفت.

هفته به مناسب تعطیل زمستانی دو هفته منتشر نشد.

بهمن ماه

«انجمن حقوقدانان فارسی‌زبان کبک» با انتشار بیانیه‌ای به سختگیری و بدرفتاری ماموران سفارت کانادا در تهران با متقاضیان گرفتن روادید (ویزا) اعتراض کرد و خواستار آن شد که هیئتی از سوی دولت فدرال برای بررسی این امر به تهران اعزام شود.

وکلا‌ی استفان هاشمی اعلام کردند پرونده‌ی قتل زهرا (زبیا) کاظمی در دادگاهی در مونترال بررسی خواهد شد. تشکیل این دادگاه بعداً به ماه مارس موکول شد.

ونسان والایی، وکیل سرشناس ایرانی‌تبار مونترال و یکی از بنیادگذاران و عضو «انجمن حقوقدانان فارسی‌زبان کبک»، در گفت‌وگویی با هفت هفته‌ی

برنامه‌های مذکور قرار داشت.

«خانه‌ی فرهنگ صبا» با مدیریت «نرگس شقاقی» شروع به کار کرد.

مسعود رئوف، فیلمساز ایرانی‌تبار صاحب‌نام اهل مونترال، همراه با شهرزاد ارشدی، عکاس و فیلمساز، برای دادن آموزش فیلمسازی مستند به نوجوانان کارگاهی به مدت یک هفته برگزار کردند.

مهر ماه

«جشنواره‌ی شعر همگانی» با شرکت بیش از بیست شاعر از سراسر کانادا با مدیریت جک لاک (Jack Locke) در خانه‌ی فرهنگی صبا برگزار شد.

انجمن دوستانان فرهنگ و ادب ایران فعالیت‌های خود را پس از تعطیلات تابستانی از سر گرفت. در اولین برنامه‌ی فصل پاییز این انجمن، مجید کفایی با عنوان «کیست شاعر؟ چیست شعر؟» سخنرانی کرد.

ریچارد نلسون فرای، ایران‌شناس بزرگ معاصر، در دانشگاه کنکور دیا و به دعوت بخش مطالعات ایران‌شناسی این دانشگاه سخنرانی‌ای با عنوان «تمدن ایرانی در گذر زمان» ایراد کرد.

دومین نمایشگاه گزیده‌ای از آثار جدید «خسرو برهمندی» در مکیک برپا شد. این نمایشگاه از سوم اکتبر تا میانه‌ی ماه نوامبر ادامه یافت.

جشن مهرگان را «انجمن دوستانان زرتشت» با همکاری «کانون فرهنگی چکاوک» برگزار کرد.

آبان ماه

انجمن دانشجویان ایرانی دانشگاه مک گیل (میسا) به مناسبت سالگرد درگذشت «سهراب سپهری» مجلس بزرگداشت و شب شعری برپا کرد.

کارگاه هنری «خسرو برهمندی» در مکیک برگزار شد. برهمندی در این کارگاه - که در آن ۱۵ نفر شرکت کردند - ابتدا درباره‌ی نقاشی به طور کلی و سپس درباره‌ی آثار خود سخن گفت.

به دعوت انجمن ادبی ایرانیان مونترال، خانم الیزا تسبیچی، دانشجوی مقطع دکتری رشته‌ی «عرفان اسلامی» درباره‌ی «شمس تبریزی: آفتاب زندگی مولانا» سخنرانی ایراد کرد.

اولین گردهمایی «انجمن حقوقدانان فارسی‌زبان کبک» با دو سخنرانی درباره‌ی «حقوق خانواده» و «حقوق مهاجرت» برگزار شد.

ژان شاره، نخست وزیر دولت لیبرال کبک، روز ۵ نوامبر ۲۰۰۸ اعلام کرد انتخابات عمومی استان روز ۸ دسامبر برگزار می‌شود. دکتر امیر خدیر یکی از دو سخنگوی حزب «همبستگی کبک» از حوزه‌ی انتخاباتی «مرسیه» نامزد انتخاباتی این حزب اعلام شد.

«عفت ماهباز» آخرین اثر خود را به نام «به یاد آن روزها

اخبار مونترال ایرانی

▲ عکس از یاسمن عامری

«مکیک» تاکنون برپا کرده است.

نزدیک به دو ساعت «سی عکس» یاسمن عامری را تماشا کردم و دوباره و دوباره تماشا کردم. به یاد «سیمرغ» افتادم. «سیمرغ» مرغ افسانه‌ای که در اساطیر و ادبیات ایران و در کار شاعران و هنرمندان ایران زمین تاکنون و طی قرن‌ها و در ادوار مختلف برای بیان موضوعات گوناگون و به ویژه موضوعات عرفانی به کار گرفته شده است. سیمرغ از ادبیات و اساطیر ایرانی به دنیای هنر در جهان و در میان هنرمندان جهان نیز راه یافته است.

از این نمایشگاه استقبال فراوان شده است. یاسمن عامری که بیش از سی سال و اندی است که با دوربینش به تماشا و مشاهده‌ی «زندگی انسانی» و به ویژه «انسان ایرانی» پرداخته، این بار اما با عکس‌هایش همراه با «کبوترهای» پاحنایی به «آن

■ علی شریفیان

sharifiancanada@yahoo.com

جمعه شب ۶ مارس ۲۰۰۹، نمایشگاه گزیده‌ای شامل سی عکس «یاسمن عامری» در «مکیک» (خانه‌ی کتاب ایران و کانادا)، در مونترال گشایش یافت. عامری در میان عکاسان معاصر ایران و به ویژه در میان عکاسان ایرانی که در مهاجرت، «تبعید خودخواسته» و یا «تبعید خودناخواسته» زندگی می‌کنند، هنرمندی کمتا است. «مکیک» تاکنون گام‌های ارزنده‌ای در به نمایش گذاشتن آثار هنرمندان ایرانی برداشته است که در خور ستایش بسیار است. اما به گمان من، برگزاری نمایشگاه «آن جای دیگر» یاسمن عامری در این مرکز هنری گام تازه و بسیار بلندی بوده است. به نظر می‌آید این نمایشگاه یکی از بهترین نمایشگاه‌هایی است که

جای دیگر» پرواز کرده است. یاسمن آن گونه که در گفت‌وگویمان خاطرنشان کرد، آزاد و سبکبارانه با به تصویر درآوردن پرواز پرندگان و کبوترها بر این بوده که «آن جای دیگر» را به نمایش درآورد که وقتی «اینجا نیست» در «آنجاست» و در انجام این کار با گرفتن

پروین زرساو - همیوپت
 یلسانس از آکادمی همیوپتی انگلستان
 بدون هیچگونه عوارض جانبی از
 سرماخوردگی تا آسم و افسردگی را درمان کنید.
(514) 931-8274

علی پاکنژاد
 مشاور بیمه و سرمایه گذاری
Dynamic Wealth Management
 RRRP - Mutual Fund - Life Insurance
(514) 296 - 9071

بهروز آقا بابا خانی
 وام مسکن با شرایط مناسب
(514) 606 5626
Home Loans Canada

طراحی وب سایت و راه اندازی شبکه
Dream media
 خدمات کامپیوتری - هومن اخوان
(514) 862-6642
 www.ddreammedia.com info@ddreammedia.com

Maison de Voyages - House of Travel
 آژانس مسافرتی / فرناز معتمدی
(514) 842-8000 Ext. 296
 Titulaire d'un permis du Québec **farnaz@hot.ca** www.hot.ca
 1170 Place du Frère André (Square Phillips), Montreal, Quebec, H3B 3C6

هتل رستوران مکزیکی با مدیریت ایرانی
 آخر هفته موسیقی زنده مکزیکی
 گروه **Mariachi**
Casademateo.com
Tel: (514) 286-9589
 438 rue Saint-François-Xavier, Montreal H2Y 2T3

رادیو چکاوک و مجله هفته
 جایی مناسب برای معرفی کسب و کار شما
 بهای آگهی ها از ۱۵ دلار در هفته
Tel: (514) 787-8848

Sutton رضا نژاد
 مشاور املاک تجاری و مسکونی
Office: 426-4545 Cell: 865-7146
 2869 Boul. St. Charles - Kirkland

که خواسته تغییر داده است. از آنچه که من دیدم، به نظرم رسید یاسمن در این عکس‌ها به شیوه‌ی نقاشی نقاشان مکتب امپرسیونیسم - مثل کلود مانه، مونه، پیسارو و وان گوگ - نزدیک شده است. در گفت‌وگویمان این گمان مرا پذیرفت اما خاطرنشان کرد که قصد تأکیدی برای انجام این کار نداشته است و توضیح داد: «ما میراث‌دار همه‌ی هنرمندان همه‌ی هنرها و از جمله نقاشان امپرسیونیست هستیم و من هم در این کارم شاید به شیوه‌ی کار آنها نزدیک شده باشم. اما این کار را به منظور تجسم بخشیدن به هدف نهایی‌ام انجام داده‌ام که نشان دادن «آنجای دیگر» باشد».

به لحاظ موضوعی چیزی که در این گزیده‌ی آثار عکاسی یاسمن عامری خوب به چشم می‌خورد «حضور نداشتن انسان» است. در بین سی عکس تنها در یک عکس مردی را به صورت محو می‌بینیم که مشغول دادن دانه به کبوتران است و

در عکس دیگری گروهی از آدم‌ها را می‌بینیم که در پس‌زمینه‌ی عکس باز هم به صورت محو و نامحسوس دیده می‌شوند و به نظرم رسید که یاسمن از دیو و دد ملول است و به قول «مولانا» همانند آن شیخ «چراغی» (دوربینش) را هم به دست گرفته اما به دنبال «انسان» نمی‌گردد! یاسمن عامری به دنیای «آن جای دیگر» که شاید نمازخانه‌ی اوست، گشته است و این در عکس‌هایی که به نمایش گذاشته به خوبی نمایان است.

▲ عکس از یاسمن عامری

عکس‌های دیدنی و با کار دوباره‌ی خلاقانه، دادن شکلی نهایی به آنها، در چالش هنرمندانه‌ی خود خوب به نتیجه رسیده است.

با شناختی که از یاسمن عامری دارم - یک بار سوژه‌ی عکاسی‌اش بوده‌ام - با خودم گمان بردم که عکاس دست کم چهارصد، پانصد عکس گرفته و از میان آنها این سی عکس را برای به تماشا گذاشتن، برگزیده است. گمانم را با یاسمن در میان گذاشتم. پاسخ گفت: «بیش از هزار عکس گرفته‌ام و

▲ عکس از فواد نیکزاد

از میان آنها این سی عکس را انتخاب کرده‌ام.» و همین طور گفت که «چهار پنج سالی می‌شود که برای کامل شدن آنچه در نظر داشتم از پرواز پرندگان عکس گرفته‌ام.» گفت: «به نظرم می‌رسد این عکس‌ها را در جاها و شهرهای مختلف گرفته‌اید.» گفته‌ام را تأیید کرد و گفت: «بله ... بعضی از عکس‌ها را در مونترال، تعدادی را در لندن و استانبول و شماری را در نیویورک و جاهای دیگر گرفته‌ام.»

ویژگی‌های کار یاسمن عامری در «آن جای دیگر»

از نظر هنر عکاسی در عکس‌هایی که در این نمایشگاه به تماشا گذاشته شده‌اند عکاس کادربندی سنتی، به کارگیری رنگ آن گونه که معمول است، پرسپکتیو، و ترکیب (کمپوزیسیون) را به طور کلی و آگاهانه - آنگونه که شاید رویا طلب می‌کند - کنار گذاشته است. آن گونه که یاسمن برایم توضیح داد، وی با نگاه کردن در «نمایاب» (view finder) از پرندگان عکس نگرفته است، بلکه با استفاده از دوربین نوین دیجیتال - که این امکان عملی را به عکاس می‌دهد - آزادانه و بدون نگاه کردن در «نمایاب» از پرندگان که نماد پرواز و پروازهای رویایی او بوده‌اند، عکس گرفته است و پس از گرفتن این عکس‌ها با استفاده از فناوری نوین رایانگر (کامپیوتر) آنها را به رنگ خیال و رویاهایش در «آن جای دیگر» درآورده است. یاسمن از جمله پس‌زمینه‌ی عکس‌ها را با استفاده از چند نرم‌افزار آن گونه

▲ از مجموعه "ارثیه" با سپاس از یاسمن عامری برای در اختیار گذاشتن این اثر از مجموعه‌ی شخصی خود

این نمایشگاه یکی از مهم‌ترین رخدادهای هنری در میان هنرمندان جامعه‌ی ایرانی مونترال و حتی باید بگویم عکاسان مونترال، کبک و کانادا است و می‌تواند و بایسته است که در جاهای دیگر جهان هم به نمایش گذاشته شود. دیگر این که باید به مدیران مکبک شادباش گفت که آثار هنرمندی چون یاسمن

◀◀ ادامه در صفحه ۴۰

Firouz Hemmatiyan
Agent Immobilier Affilié
Cell: (514) 827-6364
Bur: (514) 364-3315
Fax: (514) 364-3649

مشاور املاک و مستغلات
در مونترال و South Shore
مسکونی و تجاری
ارزیابی رایگان - تهیه وام مسکن

9515 Lasalle boul. Lasalle Qc.

رستوران گیلان

با مجموعه‌ای از غذاهای لذیذ گیلانی

گیلان دوشنبه‌ها تعطیل است

(514) 807-8747   5700 Sherbrooke W Montréal H4A 1W8

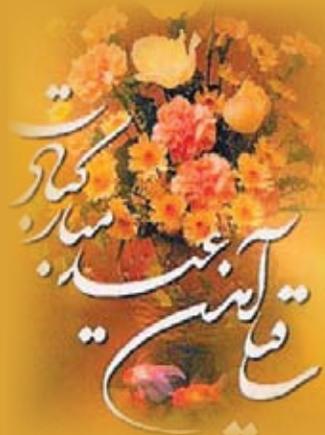
نوروزتان شاد باد

فرا رسیدن نوروزی دیگر را به همه هم میهنان گرامی
خود در مونترال شادباش می گوئیم و در سال جدید
پیروزی و سربلندی برای جاوید ایران مان آرزو می کنیم

گروه فرهنگی پرسپولیس - مرتضی صادقی

نوروز باستانی، این جشن نور، مهر و
زندگی دوباره را به همشهریان گرامی خود
در مونترال تبریک می گوئیم.

محسن زکی - مدیریت و همکاران
فروشگاه مواد پروتئینی سن لوران

Marché De-Poisson St-Laurent
5780 Sherbrooke O, Montréal, QC H4A 1X1
(514) 369-3474

چون ابر به نوروز رخ لاله بست
بر خیزوبه جام باده کن عزم دست

رستوران توشه - نوروز ۱۳۸۸

(۵۱۴) ۳۶۹-۶۸۶۸

نوروز در گذر زمان و در پهنه مکان

■ یوسف امیری

پیشینه

به نوشته‌ی فرزانه‌ی توس، فردوسی، در شاهنامه بنا نهادن نوروز به جمشید پیشدادی نسبت داده شده است.

به فرکیانی یکی تخت ساخت چه مایه بدو گوهر اندر نشاخت که چون خواستی دیو برداشتی ز هامون به گردون برافراشتی چو خورشید تابان میان هوا نشست برو شاه فرمانروا جهان انجمن شد بر آن تخت او شگفتی فرومانده از بخت او به جمشید بر گوهر افشاندند مر آن روز را «روز نو» خواندند سر سال نو هرمز فرودین برآسوده از رنج روی زمین بزرگان به شادی بیاراستند می و جام و رامشگران خواستند چنین جشن فرخ از آن روزگار به ما ماند از آن خسروان یادگار

زمان جمشید در واقع به دوران مشترک آریاییان (هندوایرانیان) برمی‌گردد. همان طور که دیده می‌شود نوروز سر سال نو در روز هرمز از ماه فروردین برگزار می‌شود. در گاهشماری (تقویم) ایرانی هر روز ماه نام خود را دارد و روز نخست ماه به نام هرمزد یا همان «اهورا مزدا» نامیده می‌شود. تقویم خورشیدی ایرانی تشکیل می‌شد از دوازده ماه سی روزه. از آنجا که سال خورشیدی ۳۶۵ روز است ایرانیان زرتشتی ۵ روز آخر سال را «اندرگاه» (زمان میانی) یا «بهیزک» می‌نامیدند و آن پنج روز را به جشن و شادمانی می‌پرداختند تا سال نو فرارسد. از جشن‌های این پنج روز جشن سوری بود. آریاییان به ویژه قوم‌های کهن ایرانی - مانند پارسیان، مادها، سکاها، سمرتها، و ... در گستره‌ی وسیعی از چین تا آسیای کهنتر (آناتولی) و نیز در شمال دریای سیاه (اوکراین امروزی) پخش شده بودند. (ن.ک. «قوم‌ها و زبان‌های ایرانی» در شماره‌های گذشته از همین نویسنده).

ایرانیان نوروز را به ویژه با آموزه‌های دین زرتشتی ترکیب کردند. از جمله آموزه‌های زرتشتی که به نوروز افزوده شد مفهوم فرّوهر یا روان جاودان است. ایرانیان

باور داشتند که فروهر درگذشتگان در آغاز سال نو به فرمان اهورا مزدا آزاد می‌شوند به دیدار بازماندگان و خوبشاوندشان می‌آیند. از این رو پنج روز پیش از نوروز همگان خانه‌ها را پاکیزه می‌کردند و خود را با پوشش‌های زیبا می‌آراستند و سفره‌ها را با خوراک‌های گوناگون رنگین می‌کردند تا روان‌های فرودآمده خرسند باشند و به بازماندگان دعا کنند. این رسم‌ها همان است که ما هنوز برپا می‌داریم اما شاید از ریشه‌ی کهن آن آگاه نباشیم. خانه‌تکانی و خرید پوشاک نوی نوروزی برای همه‌ی ما از کودکی مان آشنا است. اما آنان هم چنین بر بام خانه‌های خود آتشی می‌افروختند تا راه فرورها روشن باشد. و این همان جشن سوری است. یکی از معناهای سوری را سرخ نوشته‌اند (مانند گل سوری). در خانه‌ی ما مادرم، بدون آن که تاریخی خوانده باشد و بر اساس فرهنگ شفاهی و سینه به سینه و آنچه از مادر و بزرگترهایش دیده - چند روزی پیش از سال نو چراغی روشن می‌کند و در زمان تحویل سال

درها و پنجره‌ها را بازمی‌گذارد تا «رحمت و برکت» به خانه درآید. آن سفره نیز همین سفره‌ی عید نوروز است که در بسیاری از خانه‌ها چیده می‌شد اما امروزه کمتر دیده می‌شود.

در دوران شاهنشاهی هخامنشیان، ایرانیان بر گستره‌ی پهناوری فرمان می‌راندند. آنان نوروز را در تمام سرزمین‌های زیر فرمان خود

گسترش و رواج دادند. این جشن از آن زمان به بعد تا همین امروز در آن گستره برگزار شده و می‌شود. در اینجا به کوتاهی نوروز را در طول تاریخ و جغرافیای بررسی می‌کنیم.

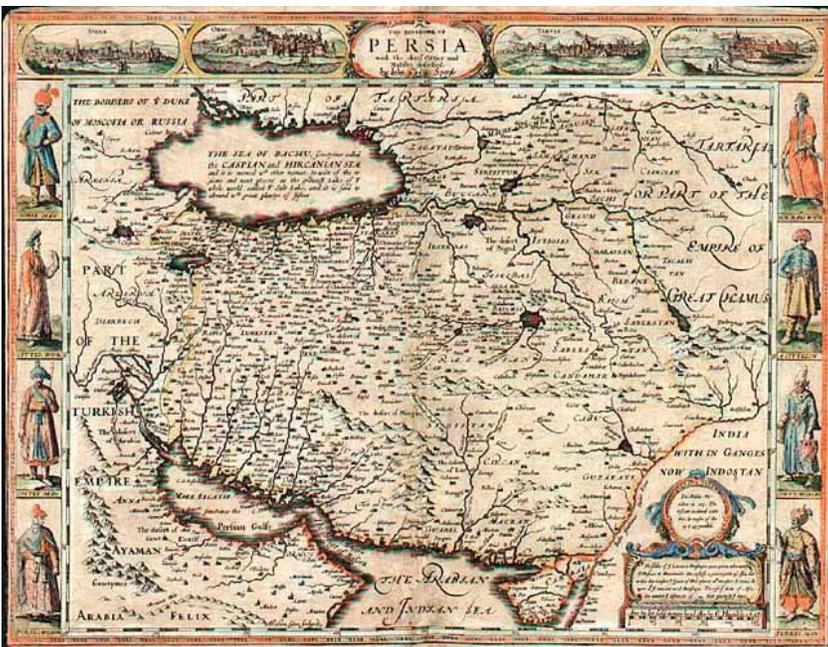
دوران پیش از اسلام

شاید مشهورترین و در دسترس‌ترین سند از برگزاری نوروز در دوران هخامنشیان در تخت‌جمشید دیده شود. در این نقش‌های برجسته دیده می‌شود که تمام قوم‌های ایرانی و غیرایرانی به حضور داریوش بزرگ آمده‌اند و هدیه‌ای برای شاه آورده‌اند. آنان دست همدیگر را گرفته‌اند و با نگاه‌های مهربان به هم می‌نگرند. و این یکی از مهم‌ترین آیین‌های نوروز است یعنی هدیه دادن و دوستی و مهربانی.

شاید از نکته‌های جالب دوران ساسانیان یکی این

باشد که در زمان خسرو دوم ساسانی، مشهور به پرویز، ایرانیان به سرداری شاهین وهمن‌زادگان و فرّخان شهربراز پس از شکست‌های سنگینی که به امپراتوری روم شرقی وارد کردند شام و فلسطین و مصر را گشودند. به نوشته‌ی دکتر تورج دریایی، استاد کرسی تاریخ ساسانیان در دانشگاه کالیفرنیا، ایرانیان مدت ۱۰ سال در مصر فرمانروایی داشتند و بنا بر پاپیروسی که از این دوران به دست آمده ایرانیان در این مدت جشن نوروز را در مصر هم رواج دادند. این جشن هنوز هم امروزه در میان قبطیان (Coptic) مصر - بومیان مسیحی مصر - برگزار و به نام «نی‌روز» (Nayrouz) خوانده می‌شود. بعدها بازرگانان ایرانی جشن نوروز را به سرزمین‌های دوری چون زنگبار در شرق آفریقا نیز بردند.

دوران پس از اسلام

پس از ورود اسلام، ایرانیان از هر دین و قومی هم چنان در همه جا به برگزاری نوروز ادامه دادند. از آنجا که گاهی با آن مخالفت‌های شدیدی می‌شد حتی برای نوروز مناسبت‌ها و توضیح‌های اسلامی نیز ساخته شده مانند این که نوروز روزی است که خداوند حضرت آدم را آفرید یا روزی است که کشتی نوح بر کوه آرارات نشست و مانند آن. از آنجا که در میان عرب‌ها چهارشنبه روز نحسی بود جشن سوری نیز تغییر داده شد تا در روز چهارشنبه برگزار شود. خلیفه‌های عباسی در آغاز به خاطر داشتن وزیران ایرانی نوروز را جشن می‌گرفتند. سلسله‌های ایرانی مانند سامانیان و زیاریان و آل بویه و دیگران در بزرگداشت نوروز می‌کوشیدند. حتی پس از ورود ترکان سلجوقی، اینان نیز در فرهنگ ایرانی جذب شدند و سلجوقیان روم آداب و آیین‌های ایرانی را به آسیای کهنتر (صغیر) بردند. نوروز و جشن‌های آن از

آسیای میانه و کنار رودهای آمودریا و سیردریا (جیحون و سیحون) در بخارا و سمرقند و خوارزم و بلخ گرفته تا شمال هند و پنجاب و کشمیر و نیز در خراسان و شیراز و سپاهان و همدان (هگمتانه یا اکباتان تاریخی) و تبریز و دیار بکر و در آسیای کهنتر برگزار می‌شد.

دوران معاصر

در تمام هزار و دویست سال پس از اسلام در هر کجا که فرهنگ ایرانی حضور داشت جشن نوروز برگزار شد. صفویان، گورکانیان و عثمانیان با وجود تمام اختلافها و دشمنی‌ها همگی نوروز را جشن می‌گرفتند. تا این که از سده‌های هجدهم و نوزدهم میلادی که پای استعمار اروپایی به ویژه بریتانیا به این منطقه باز شد. با شروع بازی بزرگ (Great Game) میان روسیه و بریتانیا برای تسخیر سرزمین‌های بیشتر، اختلاف افکندن بین مردم بخشی از برنامه‌هایشان شد. از این رو خطها و مرزهای ساختگی را بر نقشه‌ها کشیدند و «کشور»های تازه ساختند. این کشورهای تازه می‌بایستی برای خود تاریخ و فرهنگ مستقلی می‌داشتند. از این رو برخی از حکمرانان آنان به خاطر کوتاه‌نظری و دلیل‌های سیاسی شروع کردند به تصاحب کردن این فرهنگ مشترک و از آن خود دانستن هر چه که بود. به همین خاطر است که امروز می‌بینیم به ایرانی‌تبارانی که در کشور افغانستان هستند گفته‌اند که نوروز سال نو «افغانی»

است! به مردم ساکن در اران و شروان قفقاز - که در زمان قاجار و بر اثر قراردادهای گلستان و ترکمانچای از ایران جدا شدند و در زمان استالین نام سرزمین‌شان «جمهوری آذربایجان» گذاشته شد - گفته شد که نوروز جشنی «ترکی» است. به مردم ازبکستان گفته شده که نوروز جشنی «ازبکی» است. به کردهای ایرانی - که در ترکیه و سوریه و لبنان پخش شده‌اند - گفته شد که نوروز جشنی «کردی» است.

و این داستان در همه جا جاری است. حال آن که بیشتر این مردم متعلق به فرهنگ غنی و ریشه‌دار ایرانی هستند و این جشن و آیین‌های آن بخشی از میراث مشترک هزاران ساله‌ی همه‌ی ماست. کسی نباید بر سر «تصاحب» آن بجنگد. باید توجه داشت که منظورمان از ایرانی تنها کسانی نیستند که زبان مادری‌شان پارسی است بلکه تمام کسانی است که به زبان‌های ایرانی (پارسی، گیلکی، لری، کردی، پامیری، پشتو و ...) سخن می‌گویند و با فرهنگ و استوره‌های ایرانی (رستم و سهراب و اسفندیار و جمشید و فریدون و ...) زندگی می‌کنند و طی هزاران سال در کشور ایران زندگی کرده‌اند. البته برخی از ایرانیان مانند مردم ساکن استان‌های آذربایجان ایرانیانی هستند که به زبان ترکی صحبت می‌کنند و گروهی نیز مانند برخی از ساکنان خوزستان به زبان عربی صحبت می‌کنند. اما همگی ایرانی هستند. هم چنین مردم ساکن کشورهای افغانستان و تاجیکستان و ازبکستان (سمرقند و بخارا و خجند و ...)

نوروز در برخی از کشورها

امروزه بیشتر این کشورها نوروز را به عنوان جشن ملی خود می‌دانند و بسیاری از آداب و رسوم و فرهنگشان هم چنان ایرانی است مانند تاجیکستان، افغانستان، ازبکستان، ترکمنستان، استان بلوچستان در پاکستان، کشمیر، بحرین، بخش‌های کردنشین ترکیه (دیار بکر)، کردستان عراق، کردستان سوریه، بخش‌های شیعه‌نشین عراق، جمهوری آذربایجان (اران و شروان)، ارمنستان، گرجستان و ... در اینجا به چند مورد جالب اشاره می‌کنیم.

جمهوری آذربایجان (اران و شروان)

همان طور که گفتیم این منطقه در زمان قاجار از ایران جدا شد و از زمان استالین نامش به «جمهوری آذربایجان» تغییر داده شد. در هفته پیش از نوروز در شهر باکو جنب و جوش زیادی به چشم می‌خورد. نرده‌ها و تیرهای چراغ برق را رنگ می‌کنند، میدان‌های شهر گلکاری می‌شوند، همه جا رنگ نو به خود می‌گیرد و بسیاری از مغازه‌ها در ویتترین‌های خود سینه سبزه می‌گذارند. در آنجا به سبزه «سمنی» می‌گویند و همچون ایرانیان از چند هفته پیش از عید به تهیه‌ی آن

جشن باستانی نوروز بر همگان مبارک باد

دفتر خدمات مهاجرت کن پارس در
سال ۱۳۸۸ نورشیدی شادی، سلامتی
و موفقیت برایتان آرزو می‌کند

مشاور رسمی امور مهاجرت
علی مختاری

دفتر تهران: 09 & 867-7108
18 & 820-7717

دفتر مونترال: (514) 651-4726
1980 Sherbrooke w, Suite900. Montreal, H3h1E8

info@parscanada.com
www.parscanada.com

نوروز را برگزار می‌کنند. مردم پامیر ایرانی هستند که به زبان یغنایی سخن می‌گویند که بازمانده‌ی زبان سغدی است. هم چنین ساکنان کاشغر در غرب چین (نام‌های چینی امروزه: «کاشی» Kashi در استان شینگ جیانگ Xinjiang) ترکیبی از ایرانیان و ترکان اویغور هستند.

سوریه و لبنان و مصر

مراسم جشن نوروز در سوریه و لبنان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. البته عمده‌ی این مراسم را کردهای سوریه و لبنان برگزار می‌کنند که به نوروز اهمیت خاصی می‌دهند.

همان طور که گفتیم نوروز در مصر از زمان ساسانیان برگزار می‌شد. اما جالب آن که هنوز مردم مصر، سوریه و لبنان در آغاز بهار سنت‌هایی دارند که با آیین‌های بهاری ایران شباهت دارد. در مصر همه‌ی مردم - خواه مسیحی یا مسلمان - جشنی برگزار می‌کنند که آن را «شمّ النسیم» (هواخوری یا از نسیم لذت بردن) می‌نامند. این مراسم نوعی جشن بهار است. شمّ النسیم همیشه در اواخر ماه مارس یعنی هفته‌ی اول فروردین برگزار می‌شود، یعنی زمانی که سواحل نیل سرسبز و پر شکوفه می‌شود و به «سیزده به در» ایرانی شباهت دارد.

از آنجا که بحرین تا قبل از نیم قرن پیش جزو خاک ایران بوده از این رو بسیاری از آداب برگزاری نوروز نیز در میان برخی از اقوام مستقر در آن برگزار می‌شده است. البته باید به این نکته نیز اشاره کرد که پس از جدا شدن بحرین از ایران در سال ۱۹۷۱ م. / ۱۳۵۰ خ حکومت متعصب آن - که از سنت‌های اعراب سنی تبعیت کرده و وفادار به اندیشه‌های متعصبانه‌ی پان‌عربیسم بود - به شدت با فرهنگ ایرانی از جمله نوروز مبارزه می‌کرد. گفته می‌شود در سال‌های ابتدای پس از استقلال حتا برای برگزارکنندگان سنت‌های ایرانی از جمله نوروز مجازات وضع شده بود. حدود هشتاد درصد مردمان بحرین شیعه هستند و زبان پارسی دومین زبان بحرین است. به مرور زمان به علت فراگیر شدن سنت و فرهنگ عربی و تلاش کشورهای همچون امارات، قطر، کویت و عربستان برای زدودن فرهنگ ایرانی در بحرین، سنت نوروز چندان در میان بحرینی‌ها عمومیت نیافت و فرهنگ آن روز به روز در بحرین کم‌رنگ و کم‌رنگ‌تر شد.

می‌پردازند. گویا علت نیز آن است که در گذشته مردم از سبزه‌ی سبز کرده‌ی خود سمنو درست می‌کردند. سمنو را نیز «اصفهان حلواسی» یا حلوی اصفهان می‌نامند. چهارشنبه سوری نیز در جمهوری آذربایجان برگزار می‌شود و به آن «چهارشنبه آقشامی» می‌گویند. بعد از آتش بازی بعضی بچه‌ها «پاپاق آتماق» می‌کنند که شبیه مراسم «قاشق‌زنی» در ایران است. در مراسم «پاپاق آتماق» یا کلاه گردانی اکثراً پسرها شرکت دارند. آنها در خانه همسایه را می‌زنند و صاحبخانه در کلاه آنان چیزهای خوردنی مانند شکر بوره، باقلوا، فندق، سیب و شکلات می‌گذارد. بعضی دختران نیز در این شب فالگوش می‌ایستند که به زبان آذری «قولاخ فالی» می‌گویند.

امارات متحد عربی

در امارات متحد عربی به علت سفر بسیار ایرانیان در ایام نوروز به این کشور به ویژه دبی و مهاجرت خیل عظیمی از ایرانیان به امارات، نوروز با شکوه خاصی در این کشور برپا شود. البته عمده‌ی مراسم را ایرانیان برپا می‌کنند.

چین

علاوه بر ایرانیانی که به تازگی به کشور چین مهاجرت کرده‌اند، از آثار ادبی و تاریخی گذشته (برای نمونه گلستان سعدی) می‌دانیم که ایرانی‌تباران از گذشته در کاشغر و پامیر نیز ساکن بودند. این ایرانیان هم

بحرین

نوروزتان شاد باد.

به امید سلامتی و شادی برای همه در سال ۱۳۸۸

بهروز آقا بابا خانی
(514) 606 5626

Home Loans Canada

رسیده مژده که ایام غم نخواهد ماند
نوروزتان پیروز
مدیریت و همکاران رستوران گیلان
(514) 807-8747 5700 Sherbrooke W Montréal H4A 1W8

رسید مژده که بهار آمد و سبزه دمید
عید سعید نوروز باستانی را به عموم ملت ایران،
همشهریان و مشتریان گرامی
تبریک می‌گوئیم
West Island
15760 Boul. Pierrefonds.
Pierrefonds (facing Rona)
Tel: 514-620-5551
NDG
6170 Sherbrooke W.
Tel: 514-485-4744

فرخنده نوروزتان گرامی
نوروز ۱۳۸۸
فروشگاه اخوان
در دو شعبه وست آیلند و ان دی جی

نوروز از تخت جمشید تا کاخ سفید

■ ترجمه و تنظیم: احسان دانشیار

هر ساله بیش از ۳۰۰ میلیون نفر در دنیا با آغاز بهار آیین باستانی به نام نوروز را جشن می‌گیرند. این آیین باستانی که ریشه در ایران زمین دارد، در خاور میانه، شمال غرب چین، کشورهای حوزه بالکان، گرجستان، جمهوری آذربایجان و ارمنستان و جنوب آسیا جشن گرفته می‌شود و اگرچه این آیین کهن ریشه‌ی زرتشتی دارد ولی پیروان دین‌های دیگر هم آن را به رسمیت شناخته‌اند و مورد تکریم و بزرگداشت آنان بوده و هست.

امروزه ایرانیان مقیم خارج، نوروز را به خانه‌ی دوشان آورده‌اند. در امریکای شمالی و اروپا هم این جشن ملی برگزار می‌شود. امروزه این آیین ملی را موزه‌ها، تشکل‌های خودجوش و موسسه‌های دولتی هم جشن می‌گیرند. در قرن ۲۱ میلادی از تخت جمشید تا کاخ سفید، نوروز، این جشن زیبا که حال جنبه‌ی بین‌المللی پیدا کرده است، جشن گرفته می‌شود.

در سال‌های آخر دهه‌ی ۱۹۷۰ میلادی همراه با موج مهاجرت ایرانیان به خارج از کشور، ایرانیان جشن‌ها و آداب و رسوم خود را نیز در خانه‌های جدید خود بر پا داشتند و در این میان نوروز مکان و ارزش ویژه‌ای داشت. هموطنان عزیزمان تا آنجا که در توان داشتند، تشکل‌های خودجوش و انجمن‌های فرهنگی گوناگون برای حفظ آیین‌های ایرانی بر پا کردند.

امروزه یکی از بزرگترین جشن‌های نوروزی در ایالات متحده در نیویورک برگزار می‌شود. این راهپیمایی غیرسیاسی در خیابان مدیسون در نیویورک برگزار می‌شود. در اولین راهپیمایی بیش از ۷۰۰۰ نفر ایرانی علاقه‌مند به نوروز در مراسم شرکت کردند و امروزه با گذشت ۹ سال جامعه‌ی ایرانی-آمریکایی و امریکایی‌های علاقه‌مند به فرهنگ ایرانی شادی‌کنان در این جشن شرکت می‌کنند. این مراسم شامل موسیقی سنتی، رقص ایرانی و راهپیمایی است و جالب اینجا است که

این راهپیمایی را انجمن ایرانی خودجوشی حمایت می‌کند که شامل هنرمندان، علاقه‌مندان به جشن‌های ایرانی است. تلاش این عزیزان باعث شده که جامعه‌ی ایرانی-آمریکایی امروزه با غرور بتواند بخشی از فرهنگ و تاریخ خود را به دیگران منتقل کند. نکته‌ی جالب این است که سال پیش در ایالت‌های دیگر، مانند کالیفرنیا هم این جشن باستانی برای اولین بار به صورت راهپیمایی در سن خوزه برگزار شد.

جامعه‌ی بین‌المللی برای کودکان سرطانی تشکل خودجوش و مردمی‌ای است که در سال ۲۰۰۴ در جنوب کالیفرنیا تشکیل شد. هدف این انجمن، حمایت از کودکان سرطانی در کشورهای در حال توسعه است. این انجمن به همکاری «انجمن ماهک» در ایران - که هدف آن حمایت از کودکان سرطانی است و طی بیش از ۲۰ سال فعالیت خود، بیش از ۱۲ هزار کودک سرطانی را تحت حمایت خود قرار داده است - امسال با همکاری جامعه‌ی بین‌المللی برای کودکان سرطانی در کوستا مسا در کالیفرنیا، برای حمایت از کودکان سرطانی در ایران، بازاری نوروزی در ۱۴ مارچ ۲۰۰۹ برگزار کرد. این گونه حرکت‌های خودجوش مردمی - که نمونه‌های آن را امروزه در بسیاری از کشورها می‌توان دید - در حقیقت عاملی است برای پیشرفت جامعه‌ی ایرانی و فرهنگ ایرانی در کنار برگزاری و پاسداشت آیین‌های ملی ایرانی.

امروزه در بسیاری از موسسه‌ها و دانشکده‌ها، نوروز به عنوان پلی برای گفتگوی فرهنگ‌ها مطرح می‌شود. این مراسم نه تنها جامعه‌ی ایرانی خارج از کشور را، بلکه علاقه‌مندان به فرهنگ از دیگر کشورها را هم به خود جذب کرده است. به عنوان مثال در سال ۲۰۰۷ در موزه هنر متروپولیتن در نیویورک مراسمی تحت عنوان «نوروز در متروپولیتن» برگزار شد همراه با سفره‌ی هفت سین ایرانی در موزه و نمایش فرش ایرانی و هنرهای زیبای ایرانی. نظیر این مراسم برای پاسداشت و معرفی فرهنگ ایرانی در لندن در موزه‌ی بریتانیا، در موزه‌ی هنرهای فیلادلفیا، جامعه‌ی ایرانی-آمریکایی اورنج کانتی، موسسه‌ی فرهنگ در موزه‌ی هنر لوس آنجلس، موزه‌ی هنر و صنایع دستی لوس آنجلس، و موزه‌ی کودکان شیکاگو برگزار کردند که تمام آنها نشان از علاقه‌ی شهروندان و موسسه‌های دولتی و خصوصی کشورهای دیگر به فرهنگ و آیین‌های زیبای ایرانی دارد.

بسیاری از دانشجویان ایرانی - که در دانشکده‌های خارج از کشور تحصیل می‌کنند - با برپایی مراسم نوروز جامعه‌ی ایرانی را گرد هم جمع کرده‌اند. مرکز فرهنگی ایرانیان در دانشگاه دولتی سان فرانسیسکو، مرکز فرهنگی دانشجویان ایرانی در دانشگاه برکلی، و دانشگاه لندن مثال‌هایی هستند از برگزاری نوروز به دست دانشجویان ایرانی در خارج از کشور.

هر ساله در ایالات متحده در شهرهایی نظیر لوس آنجلس مراسم نوروز برگزار می‌شود. در لوس آنجلس - که بیشترین جامعه‌ی ایرانی خارج از کشور را دارد - در ظرف پنج سال گذشته نوروز را جامعه‌ی ایرانی و مقامات محلی شهر نیز جشن گرفته‌اند. در شهر سان فرانسیسکو هم در سه سال گذشته نوروز را شهردار شهر و جامعه‌ی ایرانی جشن گرفته‌اند. همچنین در نیویورک از سال ۲۰۰۳ تا کنون مراسم نوروز با حضور شهردار در اقامتگاه وی به همراه مقامات محلی هر ساله برگزار شده است و بالاخره سفره‌ی زیبای هفت سین هم جای خود را در کاخ سفید دارد. هر ساله رییس جمهور ایالات متحده از کاخ سفید پیام خود را که شامل بهترین آرزوها است برای جامعه‌ی امریکایی ایرانی و هر کسی که نوروز را به جشن می‌نشیند می‌فرستد و سفره‌ی هفت سینی در تالار غذاخوری کاخ سفید چیده می‌شود. کاخ سفید، نوروز و جشن‌های ایرانی را به عنوان مراسمی می‌بیند که خدمات بسیاری به غنی‌سازی فرهنگ در ایالات متحده انجام داده است. به راستی امروزه نوروز بیش از یک جشن ملی ایرانی شده است.

شادمانی نوروز و اضطراب برای سال جدید

■ مهسا امرآبادی - تهران

مراسم دیگر چهارشنبه سوری به نظر فراموش شده می‌آیند. دست کم در تهران دیگر بچه‌ها قاشق به دست نمی‌گیرند و دختران دم بخت فال گوش نمی‌ایستند. دیگر بوته‌های آتش گرفته در شهرها و محله‌ها دیده نمی‌شود. رفتار و شادی‌های دختران جوان هم با گذشته متفاوت شده است و مشاهده می‌کنیم که با پرتاب مواد آتش‌زا زیر پای پسران تفریح می‌کنند و پسران با پرتاب اکیلیل سرنج دل شهروندان میانسال و مسن را می‌لرزاند و همه را به وحشت می‌اندازند.

بدون شک می‌توان گفت این رفتارها و این بازی‌های خطرناک با مواد آتش‌زا بسیاری از شهروندان ایرانی را ناراضی کرده است. اما فرزندان آنها هم جزء همان‌هایی هستند که این صداها را به وجود می‌آورند.

زهره ۴۴ ساله، خانه‌دار می‌گوید با هر بار انفجار علاوه بر ترس، دلهره‌ی فرزندانم را هم دارم. هر لحظه فکر می‌کنم ممکن است یکی از آنها آسیب دیده و یا توسط پلیس بازداشت شوند، مخصوصاً که امسال گفتند تا آخر تعطیلات هم بازداشت‌شدگان را آزاد نمی‌کنند.

دیگر این که امسال برخی از جوانان به صورت نیمه مخفی و یا عجلوانه آتش برپا می‌کردند و این آتش بزرگ در وسط خیابان‌ها مانع رفت و آمد ماشین‌ها می‌شد و عبور و مرور را با مشکل مواجه می‌ساخت. رفتار پلیس هم حاکی از برخورد شدید با متخلفان بود. اگرچه در گوشه و کنار، برخی خانواده‌ها آتشی کوچک تدارک دیده بودند و پس از آن هم با جشن و شادی دور آتش، جشن چهارشنبه سوری را گرمی داشتند. اما پلیس در برخی شهرها از جمله تهران و ساری جوانان را دستگیر کرد و شاهد بازداشت و بدرفتاری نیروی انتظامی با دختران و پسران جوان بودیم.

نوروز سال ۱۳۸۸ برای همه‌ی ایرانیان سرآغاز سالی جدید است اما همه‌ی آنان تصویری مبهم از سال آینده دارند. زیرا سال جدید می‌تواند بستر تحولاتی تازه و تجربیاتی بی‌نظیر باشد. نوروز ۱۳۸۸ هم چون سال‌های گذشته با سبزه، ماهی قرمز و سنج و سمنو آغاز می‌شود و لحظه‌ی تحویل سال هم مردم پیام مقام‌های بلندپایه را خواهند شنید. اما روزهای پس از آن روزهایی پرتکاپو در سیاست، روزهای انزوای فرهنگ، و روزهای بحران برای اقتصاد ایران خواهد بود. انتخابات ریاست جمهوری و طرح تحول اقتصادی دو رویداد بزرگ هستند که ایرانیان در دید و باز دیده‌های نوروزی درباره‌ی آنها گپ می‌زنند اما به خوبی می‌دانند که فرجام هر یک از آنها تأثیرات مهمی در زندگی آنان خواهد داشت. انتخابات می‌تواند پیام‌آور تغییرات باشد و همچنین طرح تحولات اقتصادی هم تنگناهای اقتصادی جدیدی را در پی خواهد داشت اگرچه اقتصاددانان ایرانی هم در توصیف سال جدید آن را سال سخت توصیف کردند.

بهر حال، ایرانیان با ابهام و چشمانی نگران سال نو را به انتظار نشسته‌اند، اگرچه زیر فشارها جشن و شادمانی نوروز را فراموش نکردند اما نمی‌توان دلهره و اضطراب موجود در چهره‌های منتظر آنان را منکر شد. به این امید که سال جدید این دلهره را به لبخند تبدیل کند.

روزهای آخر سال برای بانک‌ها هم روزهای سختی است، حجم زیاد مراجعه‌کنندگان و ناتوانی کارمندان در ارائه‌ی خدمات و تنگدستی بانک‌ها برای اعطای اعتبار و حتا نبود پول نقد در بانک‌ها مشکل‌ها را دو چندان کرده است. ولی نوروز راه خود را باز کرده و علی‌رغم همه‌ی این نارسایی‌ها کارهایش را جلو می‌برد، همان طور که آخرین چهارشنبه‌ی سال هم هیچ‌گاه از ذهن ایرانیان پاک نمی‌شود.

چهارشنبه سوری هم که سال‌ها ممنوع بود و اکنون هم به سختی زمینه‌ی برگزاری آن فراهم می‌شود، ماهی‌ی شادی و دردسر همزمان شده است. از یک سو جوانان به شدت دوست دارند این جشن را احیا کنند و از آن بهانه‌ای برای شادی و تفریح پایان سال درست کنند.

پلیس در برخی شهرها، از جمله تهران و ساری، جوانان را دستگیر کرد و شاهد بازداشت و بدرفتاری نیروی انتظامی با دختران و پسران جوان بودیم.

تاجران در توصیف وضعیت اقتصادی خود می‌گویند «سالی که نکوست از بهارش پیداست»!

دست کم در تهران دیگر بچه‌ها قاشق به دست نمی‌گیرند و دختران دم بخت فال گوش نمی‌ایستند. دیگر بوته‌های آتش گرفته در شهرها و محله‌ها دیده نمی‌شود.

اما از سوی دیگر، برخی خطرهای آتش‌بازی پایان سال هم به ابزاری تبدیل شده تا نیروهای انتظامی شهرهای مختلف برای مقابله با این برنامه تلاش کنند و گاه با بهانه‌های خودساخته به سمت ممنوعیت آن حرکت کنند. در نتیجه مقابله‌ی سازمان‌های رسمی و انتظامی کاری پیچیده‌تر شده و جوانانی که معمولاً به دنبال جشنی آرام و ساعت‌های خوشی هستند به افرادی لجوج و مقابله‌گر تبدیل شده‌اند. این هفته نیز گروهی از افراد بدون در نظر گرفتن هشدارهای اجتماعی و فشارهای پلیس و نیروهای امنیتی به خیابان‌ها آمدند و با اکیلیل، سرنج، و تی.ان.تی و سایر مواد منفجره و آتش‌زا «چهارشنبه سوری» خود را گذراندند: جشنی پر از سر و صدا که شادمانی و آتش‌دوستی در آن کمتر دیده می‌شد و بیشتر به شورش‌های خیابانی شباهت داشت. نکته‌ای که به نوبه‌ی خود به ماموران دولتی بهانه می‌داد تا کلا با آتش بازی سنتی چهارشنبه آخر سال مقابله کنند.

روزهای آخر اسفند برای تهرانی‌ها دردسرساز است. چون شهر این روزها شلوغ‌تر و آشفته‌تر از هر زمان دیگری است. هیچ فرقی نمی‌کند پزشک باشید یا کارگر، کارمند باشید یا کاسب، خبرنگار باشید یا کارگر چاپخانه. به هر حال ترافیک تهران در این روزها آزاردهنده است چون همه‌ی مردم برای رسیدن به مقصد عجله دارند و مغازه‌ها برای جلب توجه مشتریان جنس‌هایشان را به پیاده‌روها ریخته‌اند و خیابان‌ها تنگ‌تر از بقیه‌ی روزهای سال شده است. پیدا کردن تاکسی و یا پشت سر گذاشتن ترافیک سنگین هر کدام کاری بزرگ محسوب می‌شود. گویا همه‌ی مردم با عجله می‌خواهند حرکت کنند تا به نوروز برسند.

رفت و آمدهای پیش از آغاز سال نو همیشه شیرین بوده و همه می‌خواهند که از خرید عید جا نمانند. اما امسال از چند ماهی پیش شوک قیمت‌های بالا همه را میخکوب کرد. این در حالی است که شهروند متوسط با درآمدی معین و محدود باید همه‌ی هزینه‌های مربوط به خریدن لباس نو، مواد غذایی و حتا شیرینی و آجیل شب عید خود را تأمین کند.

قیمت بالای اجناس اولین پدیده‌ای است که مردم با آن مواجه‌اند و بازار و بازارچه‌های شهرها را با رکود مواجه کرده است. به گفته‌ی بسیاری از کاسبان شهر، امسال اغلب مشتریان آنان تنها مشتریانی هستند که کالاها را می‌بینند، قیمت آنها را می‌پرسند و از خرید منصرف می‌شوند. بازارها شلوغ است اما مغازه‌داران از اوضاع گلایه‌مندند، از طرف دیگر بسیاری از مشتریانی که هر ساله برای تهیه‌ی وسایل جشن نوروزی مغازه‌ها را پر می‌کردند، امسال تلاش می‌کنند تا به وسیله‌ی بُن‌های پرداخت شده از سوی اداره‌ها و سازمان‌های دولتی وسایل خود را از فروشگاه‌های زنجیره‌ای همچون فروشگاه رفاه و شهروند تهیه کنند.

به سبک معمول، هر سال وزارت بازرگانی با برپایی نمایشگاه‌های عرضه‌ی مستقیم کالا، بستری مناسب برای تهیه‌ی کالاها نوروزی فراهم می‌کرد. اما امسال در تهران نمایشگاه‌ها بسیار کم‌رنگ و در شهرستان‌ها هم این بازارچه‌ها بی‌رونق مانده است. تاجران شهر هم پس از گلایه‌های روزمره در توصیف وضعیت اقتصادی خود تنها یک جمله را زمزمه می‌کنند و آن یک ضرب‌المثل ایرانی است که می‌گویند «سالی که نکوست از بهارش پیداست».

اما به رغم همه‌ی مشکل‌ها و تنگناهای اقتصادی نمی‌توان منکر شد که ایرانیان می‌خواهند نوروزی شاد و سالی خوب را آغاز کنند و به این ترتیب شادمانی زیر گرد و غبار مشکلات، بر روی صورت آنها پیدا است. بایدهای جشن نوروز را با حداقل‌ها تهیه می‌کنند و خود را برای سال جدید آراسته می‌سازند، پاک‌سازی خانه‌ها و خانه‌تکانی سنتی است که هنوز باقوت در منزل‌های ایرانی اجرا می‌شود و آراستگی فردی برنامه‌ای است که روزهای آخر سال به دنبال آن هستند. صف شلوغ آرایشگاه‌های زنانه و مردانه و همچنین گشت و گذار در مغازه‌ها برای تهیه‌ی هدیه‌ی سال نو حاکی از تداوم این عادت دیرینه است.

■ محمدرضا علیدوستی

ای گل نو خواسته نازنین
هفت رخ فرخ ایران ببین
در پس دروازهٔ این روزگار
خفته نیاکان تو نیکو تبار

گرچه دوروزیست عقب مانده ای
در دل تاریکی شب مانده ای
چون پدارن مظهر تدبیر باش
حلقه مستحکم زنجیر باش

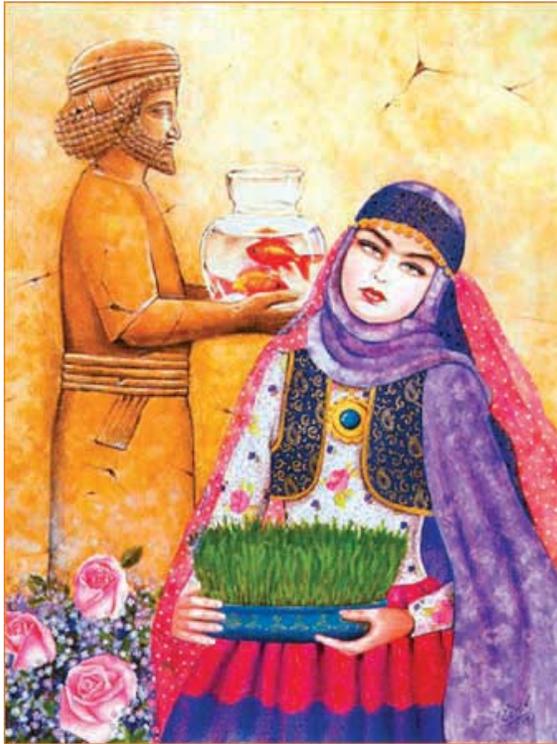
داور دانا که تو را آفرید
از نفس خویش به جانت دمید
چون گلت از گوهر نیاکان سرشت
داد به دستت قلم سرنوشت

هفت هزار است چو سال وطن
مهد تمدن شد و فرهنگ و فن
شاه تو شاهنشاه تدبیر و داد
مردم دین پرور نیکو نهاد

معبّر فرهنگ جهان بوده است
یکسره خوش نام و نشان بوده است
مهد هنرهای زمانهای دور
جلوهٔ زیبای قلاع و قصور

چرخ و خط و سقف حلالی و پول
جاده و داد و ستد با اصول
ظرف سفالین و بلور و برید
دست نیاکان شما آفرید

پایه دانشکده اولین
بود نظامیه ایران زمین
لوحه جاوید حقوق بشر

یافته شد در وطن پر گوهر

بوعلی و رازی دانا، توای
کوروش و هوشنگ توانا، تویی
نیست محک سنگ و، گوهر نیست خاک
در نظر عقل تویی دُر پاک

آینه دار گوهر خویش باش
از همه در علم و هنر پیش باش
جان تو چون شمع دلافرز باد
روز و شب یکسره نوروز باد

نوروز ۱۳۸۸

West Island
POINTE CLAIRE
DENTAL HEALTH CENTER

دکتر رامین میرموجی
دندپزشک در کلینیک مجهز وست آیلند
از دوشنبه تا شنبه برای هموطنان

Tel: (514) 695-8641
6600 Trans Canada Hwy., Suite 806
Point Claire, QC H9R 4S2

www.WestIslandDental.com

تعمیرگاه اتو رایدرز
Auto Ryders Inc

انواع تعمیرات اتومبیل
رفع ایرادات الکترونیکی اتومبیل خود را به ما بسپارید

با مدیریت حمید راهور
با بیست سال سابقه کار در کانادا

Tel: (514) 578-2211
Fax: (514) 637-3496

420 1ère Avenue, Lachine, QC H8S 2S3

نامه‌ی سرگشاده‌ی یک مخالف نظام به رهبر جمهوری اسلامی ایران

تحریریه هفت

در آستانه سال نو، سکه ایران علاوه بر شادی، خرید عید، مسافرت و عید دیدنی و به جز دیگر زیبایی‌های نوروز و سختی‌های روزمره، روی دیگری هم دارد. این روی دیگر را شاید به روشن‌ترین شکل می‌توانیم در نامه سرگشاده مهندس حشمت الله طبرزدی که به تاریخ ۲۵ اسفند ماه ۱۳۸۷ به رهبر جمهوری اسلامی فرستاده شده ببینیم.

طبرزدی نامه خود را چنین آغاز می‌کند: "بدون مقدمه شروع می‌کنم. امیدوارم اینک که این نامه را می‌نویسم، خشم ناشی از برخورد سربازان شما با خانواده‌ام موجب نگرند تا از جاده‌ی منطق و عقلانیت خارج شوم و مطالبی را قلمی کنم که ای بسا از اهداف فشار جدید و جنگ روانی آنها علیه همسر و سایر اعضای خانواده‌ام باشد. جناب خامنه‌ای! شما رهبر جمهوری اسلامی هستید و من نیز از مخالفان شناخته‌شده‌ی این نظام هستم که در ۱۵ سال اخیر هر نوع زندان و شکنجه‌ی سفید و ضرب و شتم و محرومیت را تحمل کرده اما به هر حال پذیرفته‌ام که برای رسیدن به آزادی و دموکراسی می‌بایست هزینه پرداخت کرد و این طبیعت هر رژیم سرکوبگر و ایدئولوژیک است که مخالفان خود را سرکوب کند. اخیراً، اما، ماموران وزارت اطلاعات و دادگاه انقلاب حرکت جدیدی را شروع کرده‌اند که از خدا می‌خواهم ختم به خیر شود!؟"

جناب خامنه‌ای! من در این ۱۵ سال گذشته هیچ‌گاه در هیچ مبارزه‌ی سیاسی همسر را دخالت نداده‌ام و بر این باور بوده‌ام که به اندازه‌ی کافی نظام تحت رهبری شما برای من و خانواده‌ام مشکل تراشیده است که اگر همسر بتواند همین مشکلات و مصائب را تحمل کند شاهکار کرده است. ضمن این که ایشان خودش نیز هیچ علاقه‌ای به شرکت در این گونه منازعات ندارد. طبرزدی در ادامه نامه چگونگی آغاز دور جدید فشار بر خانواده اش را شرح می‌دهد

"یک نفر ناشناس چند روز پیش زنگ می‌زند و مدعی است که از دفتر پیگیری وزارت اطلاعات زنگ می‌زند و می‌گوید که خانم محبوبه‌ی علی‌نقیان روز بعد به این دفتر مراجعه کند. همین فرد روزهای بعد همین کار را تکرار می‌کند و حتی حاضر نیست نام و تلفن خود را بگوید، اما در عوض به خود حق می‌دهد از دیگران بخواهد که خود را به دفتر مربوطه معرفی کنند. در

روزهای بعد دزدکی زنگ می‌زند و به همسر من می‌گوید که نباید به همسرت می‌گفتی که ما احضارت کردیم" این زندانی سیاسی سابق ادامه می‌دهد: "اما امروز ۲۵ اسفند ماه که روز تعطیلی رسمی نیز اعلام شده، همان فرد بار دیگر تلفن زده و پس از این که پاسخ مورد نظر را دریافت نکرده و به فاصله‌ی چند ساعت، در پشت در منزل ما حاضر شده و می‌گوید از شعبه‌ی ۲ دادگاه انقلاب برای خانم محبوبه علی‌نقیان احضاریه‌ای دارد! و از ما می‌خواهد که در را باز کنیم."

در ادامه این نامه آمده است: "جناب آقای خامنه‌ای! وقتی که مامور اطلاعات زنگ در خانه‌ی ما را زد و اصرار کرد که در را باز کنیم و هر گاه که همین کار را تکرار کند، از آنجا که برخورد آنها را نوعی زورگویی تلقی می‌کنیم، همی فرزندانم انتظار دارند تا آنها همچون بارهای پیشین به زور وارد شوند. اما با این تفاوت که این بار معلوم نیست در مقابل زور تسلیم شوند. آنها در صدد هستند به حریم خصوصی من تجاوز کنند و من حق خود می‌دانم که دفاع نمایم و به همین دلیل به شما و به دنیا اعلام می‌کنم در این رابطه هر اتفاقی برای من یا عضوی از خانواده‌ام افتاد مسئولیت آن با شخص شما به عنوان رهبر جمهوری اسلامی است."

جناب آقای خامنه‌ای! شما با زور سپاه و دستگاه‌های امنیتی همه‌ی مخالفان را از میدان خارج کرده و حتی یاران دیروز خود - یعنی رفسنجانی و خاتمی - را نیز از دست داده‌اید. اگر چه آنها بنا به مصلحت و به صورت علنی حرفی نمی‌زنند اما همگان از این امر آگاه هستند. شما به خوبی می‌دانید که اکثریت قاطع مردم ایران از حکومت شما ناراضی هستند اما نیروهای امنیتی آنها را سرکوب می‌کنند. به خوبی می‌دانید که دولت احمدی‌نژاد حتی در بین اصولگرایان محافظه‌کار نیز طرفداری ندارد، اما از ترس شما یا از

روی مصلحت سخنی نمی‌گویند. شما و حکومت تحت امرتان به برکت پول‌های نفت هر مخالفی را به راحتی سرکوب کرده می‌کنید و اجازه نمی‌دهید مردم آزادانه در انتخابات یا رفراندوم شرکت کرده و سرنوشت خود را در دست بگیرند. ما نیز قاعده‌ی مبارزه‌ی دموکراتیک را می‌دانیم و به راه خود ادامه می‌دهیم.

اما از شما می‌خواهم نیروهای تحت امر به حریم خصوصی من کاری نداشته باشند. به انسانیت و شرف سوگند که اگر کشته شوم در مقابل این اقدام ضدحقوق بشری کوتاه نخواهم آمد. من چیزی ندارم از دست بدهم و اگر به شکنجه‌گاه افتادم دست به اعتصاب نخواهم زد و خوشبختانه صحیح و سالم هستم. من اعلام می‌کنم که از دسیسه‌ی دستگاه امنیتی علیه خود و خانواده‌ام آگاهی ندارم و ممکن است اینها برنامه‌ی کشتن من را طراحی کرده باشند. من از این طریق به سازمان‌های بین‌الملل اعلام می‌کنم که من و خانواده‌ام امنیت جانی نداریم.

مهندس طبرزدی در پایان نامه خود آورده است: "مگر این مملکت متعلق به آقای خامنه‌ای و یک اقلیت پیرو اوست؟ آیا سرداران سپاه و نیروهای ایثارگر در جبهه و جنگ مُرده‌اند که عده‌ای این گونه به جان مردم افتاده‌اند!"

چند روز پیش از فردی شنیدم که دستگاه امنیتی برنامه‌ی حذف طبرزدی را تدارک دیده است. امیدوارم این خبر درست نباشد، اما نحوه‌ی برخورد نیروهای امنیتی با من و همسر و اعضای خانواده‌ام حاکی از این است که آنها با آگاهی از عکس‌العمل طبیعی و قانونی من در مقابل آنها، ممکن است چنین سناریویی را تدارک دیده باشند. دنیا بدانند من تامين جانی ندارم."

■ خسرو شمیرانی

بنیاد دانشنامه‌ی ایرانیکا اولین هفته‌ی سال نو را به عنوان هفته‌ی همیاری با ایرانیکا اعلام کرده است. سال‌ها پیش وقتی که در شهروند تورنتو مشغول کار بودم، روز ۱۶ جون ۲۰۰۴، تورنتو پذیرای پرفسور احسان یارشاطر، آفریدگار دانشنامه‌ی «ایرانیکا» بود و این بهانه‌ای برای گفت‌وگویی با ایشان شد. پرفسور با رویی گشاده و سخاوتمندی بی‌پایان گفت‌وگوی زیر را ممکن ساخت، که برای شهروند تورنتو انجام شد.

دکتر احسان یارشاطر به نوعی در «بنیاد دانشنامه‌ی ایرانیکا» واقع در دانشگاه کلمبیای نیویورک صاحبخانه است. در ساعات مختلف روز تا پاسی از شب در دفتر کارش در «بنیاد» مشغول کار است. البته اگر باز هم برای رتق و فتق کارهای مختلف مربوط به این کلان‌اثر قرن در راه نباشد، گاه تا ساعاتی پس از نیمه شب هنوز آخرین نسخه‌های ویرایش مقاله‌های ایرانیکا را از نظر می‌گذراند.

گرچه عارضه‌ی لرزش دست که در ۳۰ سال اخیر با آن در جدال است نوشتن را برایش دشوار می‌کند، اما قدرت حافظه‌اش مرا از خودم ناامید می‌کند.

در آن روز فروتنی بی‌ریای ایشان که سیراب از چشمه‌ی معرفت بر قله‌ی دانش ایستاده است، لحظه‌های پربار و دلپذیری را در طول گفت‌وگو فراهم ساخت.

از زمان انجام این گفت‌وگو مدتها می‌گذرد اما ایرانیکا کاری است برای دهه‌ها و اثر آن بی‌شک برای سده‌ها دوام خواهد داشت. پس به جز اطلاعات خاص که به مرور زمان نیاز دارند تا روزآمد شوند محتوای کلام همچنان تازه است. پس ما در «هفت»

این گفت‌وگوی طولانی را منتشر می‌کنیم. اما به ناچار آن را در دو بخش ارائه می‌کنیم چرا که در صورت انتشار کامل بخش بزرگی از صفحه‌های محدود هفته‌نامه‌ی کوچک شهر ما را پر خواهد کرد.

جا دارد در شهر خودمان مونترال از آقای محمد فاضل، رئیس انجمن ادبی ایرانیان مونترال، نیز قدردانی کنیم که با پیگیری جلب حمایت برای کلان‌اثر ایرانیکا را به عهده گرفته است. هم ایشان بود که توجه ما را به پرداختن به این موضوع بسیار مهم فرهنگی جلب کرد.

خ.ش.

با سلام، تعظیم و ادای احترام در مقابل رسالت بزرگی که شما با انتشار دانشنامه به عهده گرفته‌اید. می‌خواستم بدانم با توجه به این که این کار بزرگ جنبه‌های گوناگون دارد، از جمله پیدا کردن دانشمندان درجه اول و سامان دادن گروه مشاوران و

گفت‌وگو با پرفسور احسان یارشاطر

است. این به مانند آن است که کسی بخواهد تاریخ دنیا را مطالعه کند. مثلا اگر کسی اطلاع دقیق از کوه البرز یا کتاب اوستا یا شهر بخارا یا کمونیسیم در ایران یا آثار ایالت فارس یا آذربایجان با زبان گیلکی باشد می‌تواند اطلاعات دقیق و مستند در «ایرانیکا» پیدا کند.

برای این که «ایرانیکا» به انتها برسد به این مفهوم که تمام مسائلی که لازم است در آن به بحث گذاشته شود و به صورت مستند و مستدل در دسترس خواننده قرار بگیرد، البته هنوز قدری طول خواهد کشید.

این را بگویم که اگر شما سه سال پیش این سؤال را از من پرسیده بودید، در جواب می‌گفتم حدود سی و پنج سال دیگر اتمام کار طول می‌کشد. اما از حدود سه سال پیش ما برنامه‌ای در پیش گرفته‌ایم که این مدت را فوق‌العاده کاهش می‌دهد و در حقیقت به حدود یک ثلث می‌رساند. این روش از این قرار است که ما بر خلاف سابق، از سه سال پیش تصمیم گرفتیم به جای این که مقالات را تنها به ترتیب الفبایی دعوت کنیم، به موازات آن مقالات اساسی و مهم را نیز بدون رعایت ترتیب الفبایی دعوت کنیم. این مقالات فوراً در اینترنت منتشر می‌شوند و بعداً به نوبت الفبایی هم چاپ می‌شوند.

بنابراین اکنون «ایرانیکا» به دو صورت، یکی به صورت مجلدات چاپ شده و دیگری به اصطلاح انگلیسی Online [برخط] منتشر می‌شود که گونه‌ی دوم در سایت ما یعنی www.iranica.com قابل دسترسی است. طی سه سال گذشته ما به تقریب ۱۴۰۰ مقاله دعوت کرده‌ایم. کار ویراستاری تعداد زیادی از آنها انجام شده است و هم اکنون در حدود دویست موضوع از آنها در اینترنت منتشر شده است. بقیه نیز به مرور بر روی سایت خواهد رفت.

من در بخش دیگری به بحث انتشار بر روی اینترنت باز خواهیم گشت. اما در اینجا می‌خواستم با افسوس فراوان به ضایعه‌ی از دست رفتن زنده‌یادان دکتر تفضلی، مهرداد بهار، و سعیدی سیرجانی اشاره کنم و با توجه به از دست دادن این بزرگان عرصه‌ی ایران‌شناسی، از شما بپرسم که آینده‌ی ایران‌شناسی را چگونه می‌بینید؟ آیا نیروهای جوان در این راه گام برمی‌دارند و یا ما در این زمینه با فقر فرهنگی روبرو خواهیم شد؟ و دیگر این که تاثیر این موضوع را بر روی کار «ایرانیکا» چگونه می‌بینید؟

اساساً برنامه‌ی دعوت مقالات خارج از نوبت الفبایی را ما به همین علت آغاز کردیم. سه سال پیش در فاصله‌ی شش ماه، سه تن از بزرگ‌ترین ایران‌شناسان فوت کردند. بنده خیلی متأسف شدم که چرا تا زمانی

همچنین تهیه‌ی امکانات مالی و بسیاری مسائل دیگر، شما چگونه می‌توانید وقت کافی برای اندیشیدن و سامان این اثر تاریخی پیدا کنید؟

اولاً از لطف و حسن نیت شما متشکرم و دوم این که این کار، یک کار دسته جمعی است و تنها بنده نیستم که در این راه قدم می‌زنم. بنده همکاری دارم که آنها صاحب صلاحیتند و همگی دلسوزانه در کار کمک می‌کنند. از این گذشته کمک اساسی و بزرگی که به ما می‌رسد از طرف دانشمندانی است که مقالات «ایرانیکا» را می‌نویسند. اگر آنها نبودند و اطلاعات و دانش خود را در اختیار ما قرار نمی‌دادند، کوشش بنده و دیگران به جایی نمی‌رسید. البته همان طور که اشاره کردید، کار سنگینی است، زیرا تفصیل آن بسیار زیاد است، و بنابر آن گذاشته نشده است که این اثر را در چند سالی تمام کنیم و به بازار عرضه کنیم، بلکه غرض این بوده که کاری انجام بگیرد که حق تاریخ و فرهنگ و تمدن ایران را درست ادا کنیم. نباید فراموش کرد که ما اگر تاریخ عیلام را هم حساب کنیم دست کم صاحب پنج هزار سال تاریخ هستیم. خود بنده با کمال میل هر روز هفته، همچنین روزهای آخر هفته تا پاسی از شب گذشته مشغول کار هستم. حجم کار طوری است که با وقت کمتر از این پیش نمی‌رود.

بعضی از همکاران من نیز نظر به عشق و علاقه‌ای که به فرهنگ ایران دارند، آنقدرها تابع وقت‌های اداری نیستند و چندین نفر آنها بعد از ساعت اداری در دفتر ما می‌مانند و به کار ادامه می‌دهند. با کمک آن دانشمندان و این همکاران خوشبختانه این کار تا اینجا پیش رفته و بی‌تردید که تا اتمام کار نیز به همین ترتیب پیش خواهد رفت.

تا به حال یازده جلد از دانشنامه منتشر شده است، جلد دوازدهم نیز در این تابستان [۲۰۰۴] خواهد شد.

آیا در حال حاضر می‌توان پیش‌بینی کرد که این اثر عظیم در مجموع در چند جلد و در چه زمانی به پایان می‌رسد؟

این سؤال بسیار بجایی است و فرصتی را به بنده می‌دهد تا یک سوءتفاهم عمومی را مرتفع کنم و آن این که دانشنامه اثری نیست که بتوان گفت ناتمام است.

«ایرانیکا» از همان جلد اول درباره‌ی تمام مسائلی که در آن جلد مطرح شده تمام است. این در حقیقت یک اثر زاینده‌ای است که کار آن روشن کردن وجوه گوناگون تاریخ و تمدن ایران است. هر مقاله، جزوه، بخش و یا جلدی را در نظر بگیرید در حوزه‌ی خودش یک اثر کامل

این موقوفه باید به پانزده میلیون دلار برسد تا از بهره‌ای که به طور متوسط در حدود هفتصد و پنجاه هزار دلار در سال خواهد بود، «ایرانیکا» کم و بیش اداره شود. البته در آن زمان نیز به کمک‌های مختصری محتاج خواهیم بود، اما تردیدی ندارم که اشخاص، داوطلبانه این مقدار کمک را دریغ نخواهند داشت.

تا به حال نزدیک به نصف مبلغ مزبور فراهم شده است. ما امیدواریم از طرق مختلف از جمله این که افراد در وصیت‌نامه‌شان سهمی برای این کار در نظر بگیرند، باقی‌مانده‌ی مبلغ نیز تامین بشود.

«دانشنامه» همان طور که اشاره کردید به صورت الکترونیکی نیز منتشر می‌شود و اکنون نه تنها تمامی ۱۱ جلد منتشر شده، بلکه بسیاری مقاله‌هایی که به چاپ نرسیده‌اند، روی اینترنت در دسترس هستند. «بنیاد» در مقابل ارائه‌ی این خدمات وجهی دریافت نمی‌کند و این در حالی است که خدمات مشابه توسط شرکت‌های بزرگ با پشتوانه‌های بزرگ مالی تنها در مقابل پرداخت وجه ارائه می‌شود. آیا این نمی‌تواند راهی برای دریافت کمک به «بنیاد» باشد؟

چرا. البته ما در آغاز کار مقداری برای ترتیب اشتراک و پرداخت برای استفاده مخابراتی هم متقبل شدیم، اما در عمل دیدیم که اولاً با این روش، ممالک جهان سوم و همچنین هموطنانمان در ایران دستشان به کلی از دانشنامه کوتاه می‌شود. زیرا که پرداخت با کارت اعتباری آن هم با دلار آمریکا برای خیلی از ممالک مثل هند، بنگلادش، آسیای مرکزی و حتا بسیاری کشورهای اروپایی با اشکال روبرو است. به این نتیجه رسیدیم حالا که ما این قدر خرج دانشنامه می‌کنیم و این کار اصولاً با کمک اشخاص توانایی ادامه‌ی حیات دارد پس چرا به خاطر چند هزار دلار بسیاری از علاقه‌مندان آن را به خصوص در ایران و جهان سوم از دسترسی به آن محروم کنیم.

واقعیت این است که مخارج دانشنامه بسیار بیش از آن است که به نظر می‌آید. به طور مشخص، مخارج هر نسخه از یک جلد تا این که به چاپ برسد حدود هفتصد و پنجاه دلار است اما قیمت فروش دوپست و پنجاه دلار یعنی ثلث قیمت تمام شده است. و تفاوت این مبلغ تنها از طریق کمک‌های افراد و موسسه‌ها تامین می‌شود.

البته اگر تعداد مجلدات بیشتر بشود و همه‌ی آنها روی اینترنت باشند و رایگان بودن رجوع به سایت‌ها تأثیر نامطلوبی بر فروش نسخه‌های چاپ شده بگذارد، شاید دوباره به فکر ترتیب اشتراک بیفتیم و شاید تا آن روز وسائل فنی این کار نیز کامل‌تر شده باشد به طوری که این امر مانع استفاده‌ی افراد در کشورهای فقیر نشود.

این رشته در غالب ممالک دیگر از جمله آلمان، آمریکا، و انگلستان متأسفانه فروکش کرده است.

استاد، شما علاوه بر این که عمر خود را در این راه گذاشته‌اید، بعد از فوت همسران تمام دارایی خود را نیز به بنیاد دانشنامه هدیه کردید. اما عیان است که مخارج هنگفت این اثر عظیم تاریخی نیاز به یاری مالی بسیار دارد. آیا در سال‌های اخیر در آهنگ رشد کمک‌های مالی تغییر مثبتی ایجاد شده است؟

البته این جنبه از کار، نیز همچون جنبه‌های دیگر فراز و نشیب دارد. غالباً شنیده می‌شود که هموطنان ما به کارهای فرهنگی علاقه‌ای ندارند، گرچه این گفته ممکن است در این جا و آنجا صدق کند، اما طی سی سال گذشته «دانشنامه‌ی ایرانیکا» همواره از کمک‌های عده‌ای از وطن‌دوستان ایرانی که در خارج از ایران زندگی می‌کنند برخوردار بوده است. بخصوص ما همواره از کمک‌های فرهنگ‌دوستان ایرانی و بعضی موسسه‌ها با مدیریت ایرانی در آمریکا و انگلستان برخوردار بوده‌ایم. امید من آن است که این علاقه و کمک ادامه داشته باشد.

گاهی افرادی در کمال خلوص و با عشق وافر به ایران کمک‌های عمده‌ای کرده‌اند که خارج از انتظار ما بوده است. به عنوان مثال، خسرو اقبال و محمود خیامی و خسرو سمنانی کمک‌های بزرگی کرده‌اند، به ویژه در دو سال اخیر، کمک‌های قابل‌ی به دانشنامه نموده‌اند. بزرگ‌ترین کمک‌ها اما طی بیست و پنج سال گذشته توسط National Endowment for The Humanities یعنی «موسسه‌ی ملی علوم انسانی» آمریکا که یک موسسه‌ی فدرال است، اما مستقل از دولت عمل می‌کند، عرضه شده است. اما حال چشم دارند که ما روی پای خود بایستیم.

البته ما در فکر تاسیس یک موقوفه‌ای بوده‌ایم که اگر این موقوفه به حد نصاب برسد، امیدواریم که از بهره‌ی آن بتوانیم دانشنامه را در سال‌های آینده اداره کنیم و دیگر محتاج تامین کمک مالی به شکل کنونی نباشیم به ویژه این که این کار بسیار وقت‌گیر و دشوار است و خیلی از اوقات من و بعضی همکارانم را می‌گیرد. با تکمیل موقوفه که با کمک دوستداران فرهنگ ایران باید انجام بگیرد، ما از این کار وقت‌گیر و دیگران از مزاحمت‌های ما خلاص خواهند شد.

چه حجمی برای این موقوفه در نظر گرفته شده است و تاکنون تا چه حد در رسیدن به این هدف پیشرفت

که این دانشمندان زنده بودند، آنها را برای مقالاتی که آنها در آن منحصر به فرد به شمار می‌رفتند دعوت نکردیم. طبیعتاً بنده متوجه شدم که این مسئله منحصر به این سه نفر نخواهد بود. تا ما به «فصل ساسانیان»، یا «نوروز» و یا «زردشت» برسیم عده‌ی بیشتری از دانشمندان از دنیا خواهند رفت. پس تا زمانی که هنوز دانش این بزرگان در دسترس ما هست وقت را تلف نکنیم و آنچه را که آنها می‌توانند برای ما و برای خوانندگان ارائه بدهند، در دستور بگذاریم.

در مورد چند نفری که ذکر کردید البته همین طور است که می‌گویید، یعنی در این سال‌های اخیر با فوت امثال تفضلی و زنده‌یادانی چون سعیدی سیرجانی، عبدالحسین زرین‌کوب، عباس زریاب خوئی، و مهرداد بهار، دانشمندی از دست رفتند که یافتن جانشین برای آنها به غایت مشکل به نظر می‌آید. تأسف این که روز به روز از تعداد این دانشمندان کاسته می‌شود. متأسفانه وضع تحصیلات به علل مختلف در ایران چندان امیدبخش نیست. شاید روزی با زدودن پیرایه‌هایی از نظام آموزشی که ربطی به مسئله‌ی کسب علم ندارد، وضع تحصیلات در ایران رو به بهبود بگذارد. اما امروز ما با کمبود استادان ایرانی مواجه هستیم. آن روز که ما شروع کردیم دست کم می‌توانستیم بیست نفر را در ایران نام ببریم که جزو دانشمندان بسیار خوب در سطح بین‌المللی به شمار می‌رفتند. اما امروز متأسفانه شاید سه چهار نفر در رشته‌های ادبی و تاریخی بیشتر باقی نمانده باشند. به این ترتیب آینده‌ی ایران‌شناسی آنقدرها امیدبخش نیست. از یک سو، اوضاع ایران است، مثلاً محققانی که طالب پژوهش در ایرانند و نیاز به سفر به ایران دارند با موانع بزرگی روبرو هستند، و از طرف دیگر، مشاغلی که جوانان را به سمت ایران‌شناسی جلب کنند، بسیار کم شده‌اند.

دیگر این که، افرادی که در خارج ایران مایل به تحصیل در ایران‌شناسی بودند به دلیل خلل در روابط اقتصادی و سیاسی به کشورهای عربی، ترکیه، هند، و امثال اینها روی آورده‌اند.

به همین دلایل خیلی از دانشگاه‌هایی که استادانی در رشته‌ی ایران‌شناسی داشتند، پس از متقاعد شدن و یا فوت آن استادان، محل آنها را به استادان دیگر در رشته‌های دیگر واگذار کرده‌اند. در نتیجه، رشته‌ی ایران‌شناسی از داشتن استاد و استقبال دانشجویان جدید محروم مانده است. البته یک استثناء در این میان به چشم می‌خورد و آن کشور ایتالیا است. این کشور به دلایل مختلف از جمله وجود چند دانشمند متنفذ که علاقه‌مند به تقویت ایران‌شناسی بودند، روی هم رفته، در ایران‌شناسی، پیشرفت کرده است. ولی

نوروز مبارک.

روز تحول طبیعت و دگرگونی بشریت.

در سرزمین ایران آن را جشن می گیریم

این روز نور در اصل قدمیه قدم می سازیم و فرا رسیدن آن را انتظار می کشیم.

در سرزمینی که اولین پایه های حقوق بشر و حقوق مردم در مقابل فرمانروایان چند هزار سال پیش گذاشته شده هنوز انتظار می کشیم.

بیش از همیشه در ایران و در جهان بشریت این روز نور را انتظار می کشد. تشنه عدالت و برابری و صلح است

چون می داند اکنون دیگر جامعه بشری توانایی و آگاهی و ثروت آن را دارد که فقر را ریشه کن کند. خشونت را مهار کند و عدالت

و آزادی را بدون تبعیض تقسیم کند. فقط باید اراده کرد. فقط باید اراده مردم به عمل در آید. این انتخاب ماست: انتخاب اقتصادی

که در خدمت جامعه است نه برعکس. انتخاب اقتصادی که خود را با طبیعت تطبیق می دهد نه برعکس. انتخاب سرنوشتی نوین برای

بشریت. روزی نو برای جوامع ما!

نوروز شما پیروز

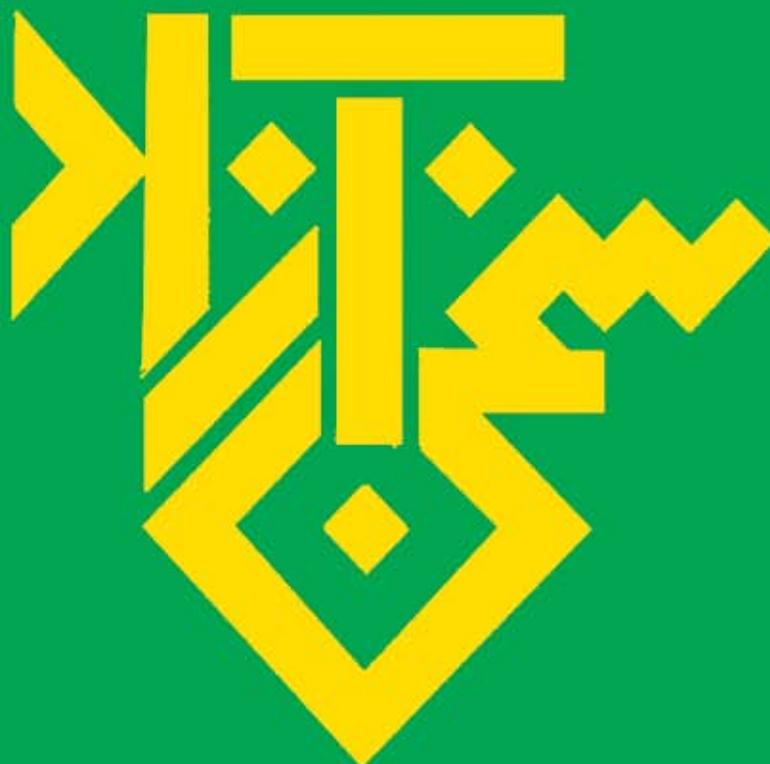
نوروز ۱۳۸۸

امیر خدیر

نماینده مجلس ملی کبک - حوزه مرسیه

Amir Khadir - député de Mercier

FONDATION CULTURELLE

LIBRE EXPRESSION

انجمن فرهنگی سخن آزاد
در سال نو برای شما
آزادی اندیشه
آزادی باور
و آزادی بیان
آرزو دارد

نوروز ۱۳۸۸

سلامت تان توام با شادی باد
تلاش تان پیگیر
مهرتان تابان
و عزمتان استوار

تولد سال جدید همراه با طلوع بهار،
عرض تهنیتی است برای تداوم یک سال دیگر محبت، صد سال دوام و هزار سال انسانیت

نوروز ۱۳۸۸
حسین پورشفیعی و همکاران موسسه مالی مانی وایز

6520 St-Jacques, Montreal QC. H4B 1T6 Tel: (514) 485 6000

سخن تازه از نوروز گفتن دشوار است. نوروز يك جشن ملی است، جشن ملی را همه می شناسند که چیست، نوروز هر ساله برپا می شود و هر ساله از آن سخن می رود. بسیار گفته اند و بسیار شنیده اید؛ پس به تکرار نیازی نیست؟ چرا، هست. مگر نوروز را خود مکرر نمی کنید؟ پس سخن از نوروز را نیز مکرر بشنوید. در علم و ادب تکرار ملال آور است و بیهوده؛ "عقل" تکرار را نمی پسندد؛ اما "احساس" تکرار را دوست دارد، طبیعت تکرار را دوست دارد، جامعه به تکرار نیازمند است، طبیعت را از تکرار ساخته اند؛ جامعه با تکرار نیرومند می شود، احساس با تکرار جان می گیرد و نوروز داستان زیبایی است که در آن، طبیعت، احساس و جامعه هر سه دست اندرکارند. نوروز که قرن های دراز است بر همه جشن های جهان فخر می فروشد يك جشن تحمیلی سیاسی نیست، جشن جهان است و روز شادمانی زمین، آسمان و آفتاب، شکفتن ها و شور زادن ها و سرشار از هیجان "آغاز". جشن های دیگران، غالباً انسان ها را از کارگاه ها، مزرعه ها، دشت و صحرا، کوچه و بازار، باغ ها و کشتزارها، در میان اطلاق ها و زیر سقف ها و پشت درهای بسته جمع می کند: کافه ها، کبابه ها، زیرزمینی ها،

ساله! حتی همان سال که سربازان قتیبه بر کناره جیحون سرخ رنگ، خیمه برافراشته بودند و مهلب خراسان را پیایی قتل عام می کرد، در آرامش غمگین شهرهای مجروح و در کنار آتشکده های سرد و خاموش، نوروز را گرم و پرشور جشن می گرفتند. تاریخ از مردی در سیستان خبر می دهد که در آن هنگام که عرب سراسر این سرزمین را در زیر شمشیر خلیفه جاهلی آرام کرده بود، از قتل عام شهرها و ویرانی خانه ها و آوارگی سپاهیان می گفت و مردم را می گریاند و سپس، چنگ خویش را برمی گرفت و می گفت: "اباتیما، اندکی شادی باید!" نوروز در این سالها و در همه سالهای همانندش، شادی بی اینچنین بوده است، عیاشی و "بی خودی" نبوده است، اعلام ماندن و ادامه داشتن و بودن این ملت بوده و نشانه پیوند با گذشته ای که زمان و حوادث ویران کننده زمان همواره در گسستن آن می کوشیده است. نوروز همه وقت عزیز بوده است؛ در چشم مغان، در چشم موبدان، در چشم مسلمانان و در چشم شیعیان مسلمان، همه نوروز را عزیز شمرده اند و با زبان خویش، از آن سخن گفته اند. حتی فیلسوفان و دانشمندان که گفته اند: "نوروز روز نخستین آفرینش است که اورمزد دست به خلقت جهان زد و شش روز در این کار بود و ششمین روز، خلقت جهان پایان گرفت و از این رو است که نخستین روز فروردین را هورمزد نام داده اند و ششمین روز را مقدس شمرده اند." چه افسانه زیبایی؛ زیباتر از واقعیت! راستی مگر هر کس احساس نمی کند که نخستین روز بهار، گویی نخستین روز آفرینش است، اگر روزی خدا جهان را آغاز کرده است، مسلما آن روز، این نوروز بوده است. مسلما بهار نخستین فصل و فروردین نخستین ماه و نوروز نخستین روز آفرینش است. هرگز خدا جهان را و طبیعت را با پاییز یا زمستان یا تابستان آغاز نکرده است. مسلما اولین روز بهار، سبزه ها روییدن آغاز کرده اند و رودها رفتن و شکوفه ها سرزدن و جوانه ها شکفتن، یعنی نوروز. علی شریعتی

نوروز تنها فرصتی برای آسایش، تفریح و خوشگذرانی نیست، نیاز ضروری جامعه، خوراک حیاتی يك ملت نیز هست. دنیایی که بر تغییر و تحول، گسیختن و زایل شدن، درهم ریختن و از دست رفتن بنا شده است، جایی که در آن، آنچه ثابت است و همواره لایتغیر و همیشه پایدار، تنها تغییر است و ناپایداری؛ چه چیز می تواند ملتی را، جامعه ای را، در برابر عرابه بی رحم زمان - که بر همه چیز می گذرد و له می کند و می رود، هر پایه ای را می شکند و شیرازه ای را می گسلد - از زوال مصون دارد؟ هیچ ملتی با يك نسل و دو نسل شکل نمی گیرد؛ ملت، مجموعه پیوسته نسل های متوالی بسیار است، اما زمان، این تیغ بی رحم، پیوند نسل ها را قطع می کند؛ میان ما و گذشتگانمان - آنها که روح جامعه ما و ملت ما را ساخته اند - دره هولناک تاریخ حفر شده است؛ قرن های تهی ما را از آنان جدا ساخته اند؛ تنها سنتها هستند که پنهان از چشم جلاد زمان، ما را از این دره هولناک گذر می دهند و با گذشتگانمان و با گذشته هایمان آشنا می سازند. در چهره مقدس این سنتها است که ما حضور آنان را در زمان خویش، کنار خویش و در "خود خویش"، احساس می کنیم؛ حضور خود را در میان آنان می بینیم و جشن نوروز یکی از استوارترین و زیباترین سنتها است. در آن هنگام که مراسم نوروز را به پا می داریم، گویی خود را در همه نوروزهایی که هر ساله در این سرزمین برپا می کرده اند، حاضر می یابیم و در این حال، صحنه های تاریک و روشن و صفحات سیاه و سفید تاریخ ملت کهن ما در برابر دیدگانمان ورق می خورد، رژه می رود. ایمان به اینکه نوروز را ملت ما هر ساله در این سرزمین بر پا می داشته است، این اندیشه های پرهیجان را در مغزمان بیدار می کند که: آری، هر ساله! حتی همان سالی که اسکندر چهره این خاک را به خون ملت ما رنگین کرده بود، در کنار شعله های مهیبی که از تخت جمشید زبانه می کشید، همانجا، همان وقت، مردم مصیبت زده ما نوروز را جدی تر و با ایمان بیشتری برپا می کردند؛ آری، هر

سالن ها، خانه ها ... در فضایی، روشن از چراغ، لرزان از دود، زیبا از رنگ و آراسته از گل های کاغذی، مقوایی، و ... اما نوروز دست مردم را می گیرد و از زیر سقفها، درهای بسته، فضا های خفه، لای دیوارهای بلند و نزدیک شهرها و خانه ها، به دامن آزاد و بیکرانه طبیعت می کشاند: گرم از بهار، روشن از آفتاب، لرزان از هیجان آفرینش و آفریدن، زیبا از هنرمندی باد و باران، آراسته با شکوفه، جوانه، سبزه و معطر از: "بوی باران، بوی پونه، بوی خاک، شاخه های شسته، باران خورده، پاک" ... نوروز تجدید خاطره بزرگی است: خاطره خویشاوندی انسان با طبیعت. هر سال، این فرزند فراموشکار که، سرگرم کارهای مصنوعی و ساخته های پیچیده خود، مادر خویش را از یاد می برد، با یادآوری های وسوسه آمیز نوروز، به دامن وی باز می گردد و با او، این بازگشت و تجدید دیدار را جشن می گیرد: فرزند، در دامن مادر، خود را بازمی یابد و مادر، در کنار فرزند، چهره اش از شادی می شکند، اشک شوق می بارد، فریادهای شادی می کشد؛ جوان می شود، حیات دوباره می گیرد. با دیدار یوسفش بینا و بیدار می شود. تمدن مصنوعی ما هر چه پیچیده تر و سنگین تر می گردد، نیاز به بازگشت و بازشناخت طبیعت را در انسان حیاتی تر می کند و بدینگونه است که نوروز، برخلاف سنتها که پیر می شوند و فرسوده و گاه بیهوده، رو به توانایی می رود و در هر حال، آینده ای جوان تر و درخشان تر دارد، چه، نوروز راه سومی است که جنگ دیرینه ای را که از روزگار لائوتزو و کنفوسیوس تا زمان روسو و ولتر درگیر است به آشتی می کشاند. تمدن مصنوعی ما هر چه پیچیده تر و سنگین تر می گردد، نیاز به بازگشت و بازشناخت طبیعت را در انسان حیاتی تر می کند و بدینگونه است که نوروز، برخلاف سنتها که پیر می شوند و فرسوده و گاه بیهوده، رو به توانایی می رود و در هر حال، آینده ای جوان تر و درخشان تر دارد، چه، نوروز راه سومی است که جنگ دیرینه ای را که از روزگار لائوتزو و کنفوسیوس تا زمان روسو و ولتر درگیر است به آشتی می کشاند.

بهاران خجسته باد

در این روز نو به یاد خوبانی که رفتند هستیم
برای آن دسته که مانده ایم یکدلی ، دوستی، مهر،
راستی و عشق آرزو می کنیم

سبزه و گل و بهار و نوروز مبارک باد

مونترال-نوروز ۱۳۸۸

دکتر دندانپزشک راضیه رضوی

خانم افخم هادی و تیم دندانپزشکی کلینیک لاشین

Dr. Razieh Razavynia
649 avenue 32e
Lachine, Quebec H8T 3G6
(514)634-7281

همرمیمن

سده هاست در پی براندازی فرهنگ و آداب و سنن ایرانی هستند. این بار در لباس خودی آمده اند. تا از این راه تیشه به ریشه ما بزنند. به خود آیم!

روزی که در آن هیچ گناه و ظلمی نباشد. می تواند عید باشد ولی نوروز ما نوروز انتظار نیست. نوروز آغاز بهار است. آغاز چرخش دیگری از زمین به دور خورشید است و آغاز سالی نو برای ایرانیان و تمامی آنهایی که ریشه در فرهنگ کهن ایران دارند.

نوروز این رشته پرتوان یک پارچگی و آئین باستانی ایرانیان را به همه دوستداران ایران و فرهنگ ایران شادباش گفته و برای همه شادکامی آرزو می کند

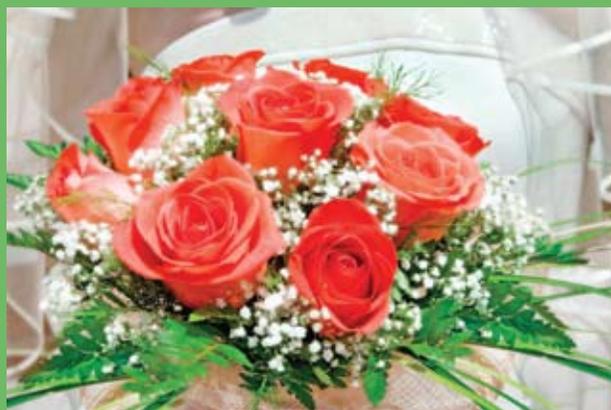
نوروز ۲۵۶۸
دکتر بهروز شریف نائینی

فرا رسیدن نوروز باستانی را به تمامی دوستان و همشهریان عزیز، بویژه همکاران رادیو چکاوک و مجله هفته و داوطلبانی که بدون تلاش های آنها، این کار فرهنگی پانمی گرفت، تبریک گفته و با آرزوی شادی و سلامتی شما و خانواده هایتان سروده زیر از غزلیات دیوان شمس را تقدیم می کنیم.

زحمت سرما و دود رفت به کور و کبود
شاخ گل سرخ را وقت نثاران رسید
باغ ز سرما بکاست، شد ز خدا داد فواست
لطف خدا یار شد دولت یاران رسید

باشد تا سال ۱۳۸۸ همراه با پیروزی و تفاهم و دوستی بیشتر ایرانیان و همه انسانهایی باشد که نوروز را نماد فرهنگ خود می دانند.

دیانا طباطبایی و جمشید اعتضادی

دکتر سید ضیالالدین شادمان از میان ما رفت

... و برای ما کوهی از خاطره ها و یادبودها
برجای گذاشت که همه حکایت گر میهن پرستی،
دوستی فرهنگ و ادب پارسی و نگهداری و
اجرای سنن ایرانی و انسان دوستی و بسیاری
نکات ارزنده دیگر می باشد.

این مرد بزرگ، برای انجمن دوستداران زرتشت
که نگاه داری و گسترش جشن ها و سنت های
ایرانی در اسانامه آن نوشته شده، یک راهنما
و یک مرشد بود.

همزمان با درگذشت این مرد بزرگ، با خانواده
گرامی او و "انجمن دوستداران فرهنگ و ادب
ایران" و تمامی ایرانیان ابراز همدردی می کنیم.
روانش شاد

انجمن دوستداران زرتشت

تسلیت و همدردی

یار و همرزم و همگام بزرگی را
از دست دادم.

دکتر سید ضیالالدین شادمان،
دولتمردی وزین، آکنده از عشق
ایران بود. آرزومندم خاندان
جلیل او تسلیت مرا بپذیرند و
یاران او با شکیبایی یاد او را
گرامی بدارند.

دکتر کاظم ودیعی - پاریس

این نوشته برای شماره پیشین هفتماه در نظر گرفته شده بود اما به دلیل یک اشتباه در آن شماره که ویژه نامه داروین بود منتشر نشد. از نویسندگان گرامی پوزش می‌خواهیم
تحریریه هفتماه

داروین، روی دیگر سکه

■ دکتر علی یونسی

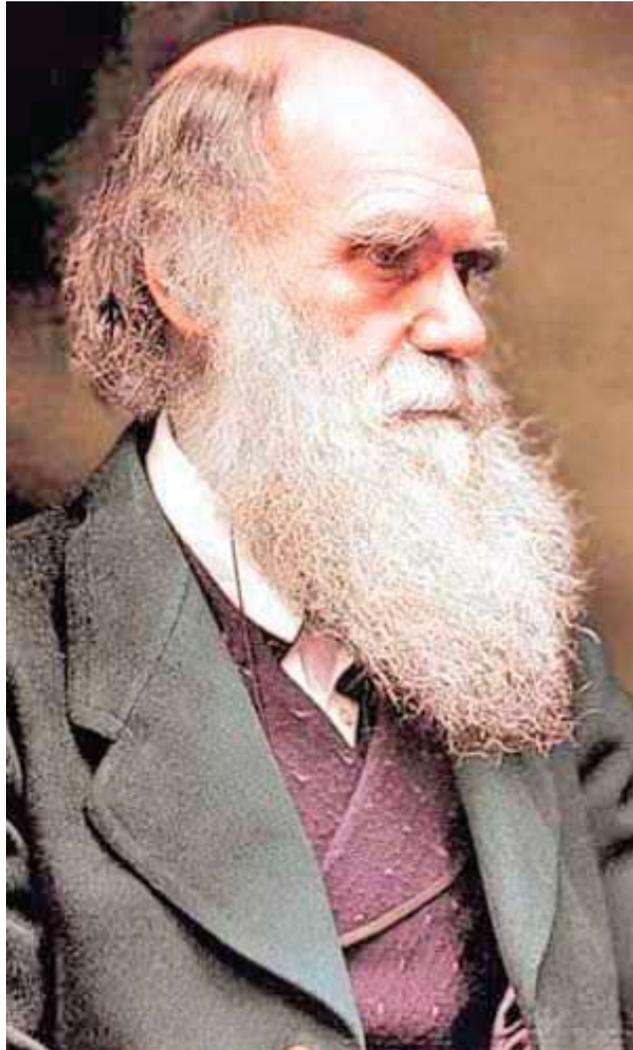
به زودی در طی چند قرن آینده، نژادهای متمدن انسانی مطمئناً نژادهای وحشی را در کل جهان از ریشه کنده و جایگزین آنها خواهند شد. چارلز داروین داروین یک زیست‌شناس انگلیسی است که بین سالهای ۱۸۰۹ تا ۱۸۸۲ زندگی میکرده است. شهرت وی به خاطر نظریه تکامل است که بر پایه آن، در طول زمان صفت‌هایی که به بقای موجودات کمک میکنند، بیشتر شده و صفت‌هایی که شانس بقای موجودات را پایین می‌آورند به تدریج کم میشوند. در طول زمان، این امر باعث میشود که یک موجود با شرایط محیطی ویژه‌ای که در آن زندگی میکند اخت شده و در نهایت ممکن است که باعث به وجود آمدن گونه‌های جدیدی شود. اشتباه داروین، که اثر فوق‌العاده مخربی بر انسان‌هایی که بعد از او زندگی کرده اند داشت، از زمانی شروع شد که وی این نظریه را سعی کرد به انسانها نیز تعمیم دهد.

وی در کتاب "فرود انسان" (۱۱)، که کتاب اصلی وی میباشد، ابراز کرد که کمک کردن به ضعیف برای بقا و داشتن خانواده باعث میشود که منافع انتخاب طبیعی (۲) در انسانها کم شود. پس از فوت داروین، پسر خاله ناتنی وی به نام فرانسیس گالتون (۱۸۲۲-۱۹۱۱)، عبارت "نژاد واقعی" (۳) را ابداع کرد که اساس اعتقادی بسیاری از فجایع بعدی است که در تاریخ بشریت رخ داده است. براساس این نظریه، انسانها به نژادهای پست و برتر تقسیم میشوند و باید مانع ازدواج بین نژادهای برتر و پست شد. علاوه بر آن با حذف افراد ضعیف، باید نژاد انسانی را بهبود بخشید. از دیگر عقاید وی این بود که با توجه به این که زوجهای "توانا" دیر ازدواج میکنند و معمولاً بچه کم دارند، این امر مخالف نظریه "نژاد واقعی" است و باید با ایجاد انگیزه، از زوجهای "توانا" خواست که دارای بچه‌های بیشتری گردند. چنین تفکری باعث شد که در کشورهای نظیر

کانادا، بلژیک، برزیل، سوئد، استرالیا و آمریکا قوانین اجباری اخته کردن افراد ضعیف شامل نژادهای دیگر، افراد فقیر، کور، عقب مانده، زنان هرزه و مردان همجنسگرا وضع شود. چنین تفکراتی سپس توسط موسساتی نظیر موسسه کارنگی و راکفلر پشتیبانی اقتصادی شد و پایه اعتقادی استعمار انگلستان و دیگر کشورهای اروپایی و نسل کشیهای جمعی جنگ جهانی دوم و جنگ کوزوو است. بسیاری از افرادی که اکنون به عنوان افراد نامدار یاد میشوند، طرفداران پر و پا قرص نظریه نژاد واقعی بوده اند. از این افراد میتوان به راکفلر، چرچیل، گراهام بل، روزولت، امیل زولا، برنارد شاو و بسیاری افراد دیگر اشاره کرد. عبارت "نژاد خالص" (۴) که هنوز در کبک وجود دارد، نمونه دیگری از تفکر ذکر شده است.

با نگاهی به تاریخ انگلستان میتوان فهمید که اثر تفکر داروین تا چه حد عمیق بوده است. اسطوره‌های انگلستان

در قرن ۱۶ رابین هود است که از غنی میگردد و به فقیر کمک میکند تا به بقا ادامه دهد و در قرن ۱۷ کرامول است که اساس برتری نژادی، یعنی تفکر پادشاهی، را زیر سؤال برده و با خاتمه فرمانروایی چارلز تلاش میکند که یک حکومت کاملاً دموکراتیک را برپا کند. اما از قرن ۱۹ که داروین نظریه خود را مطرح کرده و به انسانها نیز آن را تعمیم میدهد، انگلستان شروع به استعمار دیگر کشورها کرده و اسطوره‌های انگلستان تبدیل به لورنس عربستان و جان ملکم میگردد. تفکر داروین هنوز در روابط انسانها بسیار موثر است همانگونه که در ماه گذشته که تولد دوپست سالگی داروین بود، بیشتر از ۱۰۰۰۰ عنوان خبری به داروین اختصاص داشت که اکثر آنها در تمجید نظریه تکامل وی بود بدون این که به انتقاد از اثرات مخرب توسعه نظر وی به انسانها پرداخته شود. با توجه به پشتیبانی تاریخی نهادهای قدرتمندی نظیر آن چه در بالا ذکر شد، که هنوز نیز ادامه دارد، تلاشهای بیشتری نیاز است تا اشتباه بودن توسعه نظریه داروین به انسانها همه گیر شود. (به عنوان مثال رجوع کنید به هفته شماره ۳۱ به تاریخ ۱۰ ژانویه ۲۰۰۹، هوش و ثروت ملل،

کتاب ذکر شده در این مقاله از موسسه پایونیر که یک موسسه برای تلاش برای توسعه علمی نژادپرستی است بودجه گرفته است.

داروین نمی‌دانست که انتخاب طبیعی با وجود اصول اخلاقی در انسانها، به مرحله بعدی صعود کرده است که باعث میشود که انتخاب طبیعی نه بر اساس ژنتیک، بلکه بر اساس اصول اخلاقی هر فردی تعیین گردد. آن چه باعث میشود که یک فرد بقای مناسبی داشته باشد، رنگ پوست یا کشور مبدأ، قدرت فیزیکی و یا موقعیت اجتماعی وی نیست بلکه بر اساس محتوای شخصیت وی حاصل میگردد که ارزیابی آن برای هیچ انسان دیگری میسر نیست اما در طول زمان مشخص خواهد شد که چه تفکراتی باقی خواهند ماند و چه تفکراتی از بین خواهند رفت، همانگونه که تفکر "نژاد واقعی" رو به اضمحلال است.

Decent of Man
Natural Selection
Eugenics
Pure Laine

بادا گفتار آرام بر جهان؛ بادا کامروایی بر جهان، بادا آبادانی بر جهان

■ احسان دانشیار

سبزی که با حروف سین شروع می‌شود در این سفره می‌گذارند، و آتش باقی‌مانده از چهارشنبه آخر سال را نیز در آتش‌دان نگهداری و آن را در سفره‌ی هفت می‌گذاشتند، که اینک شمع روشن به جای آن نشسته است. هفت‌سین، شامل: سیب، سرکه، سماق، سمنو، سنجد، سیر، سبزه هستند که همگی ریشه گیاهی دارند و این به دلیل ارزش بسیار بالای کشاورزی در زندگی ایرانیان باستان بوده است. در میان سفره هفت‌سین، آب، که یکی از پدیده‌های آفرینش، نماد و منشاء حیات است، جای می‌گیرد و در میان آن ماهی قرمز رنگی به عنوان نماد زندگی گذاشته می‌شود. پس از پایان نوروز، ماهی را در آب روان رها می‌کنند. معمولاً ایرانیان، طی مراسم عید که معمولاً ۵ روز و برخی آن را تا ۱۳ روز فروردین پاس می‌دارند، به دیدار بزرگان و هم‌چنین خانواده‌هایی که در سال قبل عزیزی را از دست داده‌اند، برای پرسه می‌روند. و این یادآوری، خوش‌ترین حرکتی است که در دیدارهای نوروزی انجام می‌گیرد. کوچکترها به دیدار بزرگان می‌روند، و انواع تنقلات، شیرینی، و هدیه دادن نیز از مراسم نوروزی است. روز سیزده نوروز ایرانیان به خارج از خانه می‌روند و در میان سبزه زارها و فضاهای سبز روز را به خوشی می‌گذرانند (۴).

اینچنین است که فرهنگ زیبای باستانی ایرانی با لطافت هر چه تمام تر به شکوه و عظمت طبیعت، حیوانات، گیاهان و نوع بشر احترام گذاشته است و آنرا قدر نهاده است. منابع:

۱. عنوان این مقاله برگرفته از نوشته آقای رضا مرادی غیاث آبادی است. رجوع شود به مقاله نوروز و آیین های آن در تارنمای

<http://www.ghiasabadi.com/ayinenawruz.html>

۲. نوروز و آیین های آن، کوشش ایرانیان برای همزیستی آشتی‌جویانه جوامع بشری و پاسداشت زیست‌بوم رجوع شود به تارنمای <http://www.ghiasabadi.com/ayinenawruz.html>

۳. خلاصه تاریخ هردودت ترجمه غ. وحید مازندرانی - چاپ سوم ۱۳۶۲

۴. نگاهی به مراسم ملی نوروز ایرانیان نوشته اسماعیل آبادی رجوع شود به تارنمای <http://www.azarpadgan.com/no16.htm>

احترام به طبیعت، نوع بشر، راستی، نیکی، زندگی در جامعه آزاد، شاد و خرم شانه به شانه در کنار هم از دیر باز در آیین های باستانی ایرانیان وجود داشته است. همانطور که غیاث آبادی معتقد است در «اوستا» به ستایش پدیده‌های طبیعت، همچون آسمان، زمین، خورشید، ماه، آب، باد، ابرها، جویباران، دریاها، گیاهان و جانوران پرداخته شده و گرامی داشته شده‌اند. در سروده‌های این کتاب، ایزدی بزرگ بنام میترا ستوده شده است که پاسبان مهر و پیمان است و مردمان را خانمانی پر از آشتی، پر از آرامی و پر از شادی می‌بخشد (۲)

هردودت مورخ یونانی در ۴۴۰ پیش از میلاد مسیح در مورد ایرانیان آن روزگار در چند برگ اینچنین می نویسد که ایرانیان هرگز رودخانه ای را با فضولات بدن خود کثیف نمی کنند و حتی دست خود را در آن نمی شویند و کسی را هم نمی گذارند که چنین کند زیرا احترام بسیار به رودخانه ها دارند (۳)

در آیین های باستانی ایرانی جایی برای آزار و زجر نوع بشر، طبیعت و حیوانات و گیاهان وجود ندارد. آیین های ایرانی با شرکت دسته جمعی همه و با شادی و سرور برگزار می شده است. در این مورد غیاث آبادی می نویسد باورهای ایرانیان به زندگانی صلح‌آمیز و آشتی‌جویانه و احترام به پدیده های طبیعت، در سراسر آثار ادبی و هنری آنان به چشم می خورد. همچنین اکثر آیین های کهن ایرانی بر گرفته از احترام به رویدادهای طبیعی و کیهانی بوده است (۲).

نوروز، نخستین روز بهار، روز زایش و تولد دوباره ی زمین، شکوفایی گلها و طبیعت است. همانطور که اسماعیل آبادی می نویسد هفت سین ایرانی شامل هفت نوع خوراکی،

گوشه بلاگی

نیایش نوروزی

در استانه سال نو این نیایش زیبا را به تمامی خوانندگان صفحه ادبی تقدیم می‌کنم.

تا نوای هفت سرنا در گلستان جان دمید
خواب دیرین شد ز چشمان زمستان ناپدید
روزگارا، هفت سرنا را به گوش جان نواز
چشم را بیدار دار و سینه ها را پر امید
روزگارا، گلشن نوروز را پر بار کن
شهد پیروزی به کام مرد و زن بسیار کن
ابر را جان بخش ساز و ماه را آئینه دار
بددلان را دور، با ما نیکوان را یار کن
روزگارا، تازه شد هستی در آغاز بهار
جشن جمشید جهان بین را جهان آرام دار
مهر افزون کن درون سینه ها در سال نو
فر شادی را به جام زندگی از نو بیار
روزگارا، جشن ما را نو به نو جاوید ساز
سینه را پر مهر تر از سینه جمشید ساز
رنج را آسان بنه بر مردم برگشته بخت
چشم نیکو مردمان را دیده خورشید ساز
شعر از مردو اناهدید

منبع: تارنمای فرهنگ ایران، بنیاد فرهنگ ایران، نیایش نوروزی، <http://www.farhangiran.com/content/view/1498/46>

دکتر پل دومه در باره خیام ریاضی دان

پاشا جوادی

پنجشنبه گذشته، ۱۲ مارچ ۲۰۰۹، پل دومه، از دوستان کبکی کافه لیت، در مورد ریاضیات عمر خیام صحبت کرد.

جلسه کافه لیت در مرکز دانشجویان کنکوردیا و استثنا به انگلیسی برگزار شد. پل جلسه را با معرفی خود و چگونگی آشناییش با ایران آغاز کرد. او که دکتری کامپیوتر دارد و هم اکنون به تدریس ریاضیات در کالج می‌پردازد، از طریق یک همکار ایرانی با ایران آشنا و تحت تاثیر فیلم پرسپولیس به ایران علاقه‌مند شد. سفری به ایران داشته و پس از آن شروع به آموختن زبان فارسی کرده است.

پل دومه سپس با ذکر این نکته که خیام بیشتر به عنوان شاعر شناخته شده، به معرفی بخشهایی از نظریات و قضایای ریاضی وی پرداخت و در این مسیر از تئوری تساوی‌ها و تئوری‌های توازی نام برد.

پل علم جبر دوران خیام را جبر توضیحی و مخفف شده دانست. در نوع نخست به جای علائم معمول امروزی، توصیفات جبری کاملاً به صورت انشایی نوشته می‌شود و در نوع دوم از مخفف‌ها برای بیان مطلب استفاده می‌شود. همچنین جهت توضیح مفاهیم جبری در دوره خیام از هندسه استفاده می‌شده. وی مثالهایی را از قضایای حل شده توسط خیام و همدوره‌هایش آورد و ضمن اشاره به کاربردهای امروزی آنان موضوعات مورد بررسی در آن دوره‌ها را ذکر کرد. پل برای آسان ساختن درک مسائل از انیمیشن و اشکال سه بعدی بهره جست. او سپس به قضایای مطروحه توسط اَوکلید، ریاضیدان یونانی پرداخته و به تکمیل کارهای او توسط خیام پرداخت.

دکتر دومه سپس سخنرانی خود را با ذکر برخی مسائل به ظاهر بدیهی همچون معنای خط صاف بر روی کره و اشکال سه‌بعدی مشابه و قضیه های ریاضی مرتبط با آن ادامه داد. وی سپس به قضیه‌هایی اثبات شده توسط خیام که زمینه‌ای برای تئوری نسبیت اینشتین شده اشاره کرد.

این کبکی ایرانی دوست، به مثلث معروف پاسکال اشاره کرد که سالها پیش از پاسکال توسط خیام ابداع شده بود و آنرا با نام مثلث خیام-پاسکال معرفی کرد. وی پس از آن از گوشه‌های دیگر از توانایی‌های خیام پرده برداشت و به تقویم دقیق او اشاره کرد. تقویمی که سال خورشیدی را به ۳۶۵ ممیز ۲۴۲۱۹۸۶ روز تقسیم می‌کند و در هر ۵۵۰۰ سال یک ساعت خطا دارد. او در پایان ضمن نام بردن از دیگر توانایی‌های خیام در ریاضیات، موسیقی، فلسفه و شعر، به معرفی دیگر افراد چند وجهی چون: لئوناردو داوینچی، هیلدگارد وان بینگن، آبریحان بیرونی، ابوعلی سینا، گالیله، نیوتن، توماس جفرسون، گوته و... پرداخته و جلسه را با جمله‌ای از پیر بورگو به اتمام می‌رساند که: "به چیزهایی که علاقه‌مند نیستی علاقه‌مند شو".

این هفته دکتر علی یونسی به بحث در مورد داروینیسیم اجتماعی می‌پردازد. هفته بعد یوسف امیری به واژه‌سازی عملی خواهد پرداخت.

در ضمن جلسه کتاب‌خوانی کافه یکشنبه ۲۶ آوریل خواهد بود که به بررسی کتاب گنسی بزرگ نوشته فیتزجرالد خواهد پرداخت. برای اطلاعات بیشتر به وبسایت ما: <http://cafelitt.ca> مراجعه فرمایید.

۱۵

"چگونه مغز خود را مدیریت کنیم"

ترجمه و تنظیم: فرحناز حیدرپور
fheidarpour@gmail.com

افکار ناخوشایند را رها کنید

احساسات منفی، موجب تحلیل رفتن توده‌ی مغز، اختلال در یادگیری، و ضعف حافظه می‌شود. ناگفته پیداست که اثر مخرب افکار و احساسات منفی بر روی مغز می‌تواند ده‌ها بار خطرناک‌تر از هر گونه ماده‌ی سمی باشد. بنابراین عادت کنید که افکار ناخوشایند و نگرانی‌های خود را هر چه زودتر رها کنید و با این کار مغز خود را سالم‌تر و خوشحال‌تر نگهدارید.

تمرین: نفس راحت بکشید

اگر درگیر احساس خاصی هستید که آزارتان می‌دهد، سعی کنید از طریق نفس کشیدن آگاهانه، احساس مذکور را از خود دور کنید و افکار و عاطفه‌های مثبت را جایگزین آن کنید.

چشمان خود را ببندید و تجسم کنید که احساسات منفی مانند ابر سیاهی درون شما را تارک کرده‌اند و باعث گرفتگی و انقباض قسمت‌های مختلف بدنتان شده‌اند. حال تصور کنید که با هر نفس عمیق نوری به آن ابر سیاه می‌تابد و آن را به عقب می‌راند، درست مانند حالتی که اشعه‌های خورشید ضمن عبور از ابرهای سیاه ایجاد می‌کنند. با هر بازدم، بخارهای سمی حاصل از افکار منفی را از بدن خود خارج کنید. لبخند بزنید و نفس کشیدن عمیق را تا زمانی ادامه دهید که در وجود خود کاملاً احساس سبکی و روشنایی کنید.

آیا هرگز این فکر به ذهنتان خطور کرده است که زباله‌های خانه‌تان را هفته‌ها، ماه‌ها و سال‌ها در گوشه‌ای از خانه روی هم تلنبار کنید؟ احتمال این که پاسخ شما به این سوال مثبت باشد بسیار کم است. پرواضح است که این کار ناسالم، غیرضروری و ناخوشایند است.

عجیب آن است که ما نسبت به خانه‌هایمان تا این حد حساس هستیم ولی احساسات بد و مضر خود را سال‌ها در دل‌هایمان انبار می‌کنیم اگرچه می‌دانیم این کار ناسالم، غیرضروری و ناخوشایند است. خاطره‌ی تجربه‌های منفی در بسیاری از ما به مرور زمان به بخشی لاینفک از ما تبدیل شده و هویت ما را زیر تأثیر خود قرار می‌دهد.

اگر شما نیز احساسات و خاطرات منفی خود را وفادارانه در کنج ذهنتان پنهان کرده‌اید احتمالاً در انتظار معجزه‌ای هستید که مثلاً دلخوری قدیمی‌تان از دوستی با معذرت‌خواهی وی مرتفع شود و یا همکار نامهربانتان ناگهان بر سر لطف آید و یا همسر سابقتان از شما درخواست عفو کند. اگرچه همه‌ی این فرض‌ها در صورت وقوع بسیار مؤثر و دلنشین هستند ولی شما در نهایت هیچ گونه کنترلی بر روی دادن آنها ندارید و دوست، همکار و یا همسر سابقتان است که در هر مورد تصمیم‌گیرنده است.

تحقیقات متعدد ثابت کرده است که

نیاز به زبان علمی پارسی

بخش سوم

■ یوسف امیری

در دوران نوین، تلاش های درخور ستایشی برای تقویت و توانمندسازی زبان پارسی صورت گرفته است که در این بخش به آنها می‌پردازیم.

فرهنگستان‌ها

شاید مهم‌ترین اقدام برای تقویت زبان پارسی ایجاد و پی‌افکندن فرهنگستان بود. «فرهنگستان ایران» یا فرهنگستان اول بین سال‌های ۱۳۱۴ تا ۱۳۳۳ خ. فعال بود و واژه‌های زیبا و خوش‌ساخت فراوانی ساخت که دیگر برای ما عادی شده‌اند مانند دادگستری، شهرداری، شهربانی، و نیز واژه‌های کهنی چون ارتش و آمار و بیمارستان را به زبان پارسی برگرداند. «فرهنگستان زبان ایران» یا فرهنگستان دوم بین سال‌های ۱۳۴۷ تا ۱۳۶۰ خ. فعال بود. «فرهنگستان زبان و ادب فارسی» یا فرهنگستان سوم از سال ۱۳۶۹ تاکنون برپا بوده است. یکی از ایرادهایی که به کار فرهنگستان اول وارد است این بود که تنها به واژه‌سازی بسنده می‌شد و در بیشتر موارد به صرف‌ها و مشتق‌های دیگر واژه‌ها (مانند اسم فاعل و اسم مفعول و مانند آن) توجه نمی‌شد.

متأسفانه فرهنگستان امروزی در ساخت واژه‌ها سرعت کافی نشان نمی‌دهد اما این کندی دلیل بر آن نمی‌شود که نیاز به فرهنگستان را انکار کنیم. برای نمونه دکتر محمدرضا باطنی می‌گوید که «زبان انگلیسی فرهنگستان ندارد. چرا ما باید فرهنگستان داشته باشیم؟» اما به این نکته توجه نمی‌کند که زبان فرانسه و اسپانیایی و دیگر زبان‌ها هم فرهنگستان دارند. زبان انگلیسی به خاطر قدرت سیاسی و اقتصادی آمریکا و بریتانیا و جهانی شدن آن در زمان کنونی توانسته است بدون فرهنگستان به رشد ادامه دهد. اما همان طور که مثلا برای رسیدگی به کار پزشکی و بیمارستان‌ها وزارت بهداشت و درمان وجود دارد برای رسیدگی به کار زبان نیز باید فرهنگستانی باشد که از زبان پاسداری کند و به نیازهای زبانی پاسخ دهد.

تلاش‌های فردی و مردمی

در کنار فرهنگستان‌های زبان کسان دیگری نیز بوده‌اند که به کار توانمندسازی زبان پارسی پرداخته‌اند. از آن میان می‌توان به احمد کسروی تبریزی اشاره کرد که کتابی نوشت به نام «زبان پاک» و در آن کوشید دستور و نگارش را ساده‌تر و بی‌پیرایه‌تر کند و حتی کوشید برخی صرف‌های فعل زبان پارسی را که فراموش شده بود به گردش درآورد. برای نمونه در زبان پارسی صرفی داریم که برای بیان آرزو به کار می‌رود یعنی کاری که معمولا شدنی نیست. این فعل با «-ی» در پایان فعل گذشته می‌آید و با گذشته‌ی استمراری تفاوت دارد. مثل این غزل از سعدی:

ای دریغا گر شی در بر خرابت دیدمی
سر گران از خواب و سرمست از شرابت دیدمی

یعنی ای کاش می‌شد که ترا ببینم اما شدنی نیست. یا برای نمونه خود کسروی می‌نوشت: «اگر در تهران چنین نکردندی بهتر بودی». یعنی کاش این کار را نکرده بودند اما کردند و دیگر چاره‌ای نیست.

از دیگر کسان تاثیرگذار در توانمندسازی زبان پارسی در دوران ما دکتر غلامحسین مصاحب (۱۲۸۹ تا ۱۳۵۸ خ) است که فرهنگ اصطلاحات جغرافیایی را نوشت و در آن واژه‌های علمی فراوانی ساخت. هم چنین «دایرةالمعارف فارسی» را منتشر کرد. دکتر مصاحب در زمینه‌ی ریاضیات نیز اصطلاح‌های پارسی فراوانی ساخت. از مهم‌ترین کارهای دکتر مصاحب زنده کردن و کاربرد عملی فعل‌سازی و صرف پارسی بود. یعنی برای نمونه واژه‌ی یون انگلیسی را گرفت و از آن فعل یونیند را ساخت و از این مصدر یونیده (ionized)، یوننش، یونیدگی، یونگر و یونیدنی را ساخت. یا از واژه‌ی قطب فعل «قطبیدن» (polarize) را ساخت و از آن قطبیده، قطبنده، قطبش و مانند آن را ساخت. این توانایی در زبان پارسی میانه (پهلوی) بسیار رایج بود و پس از اسلام نیز از واژه‌های عربی مصدرهای پارسی ساخته شد مانند فهم که از آن فهمیدن و فهمیده و

فهمنده (و در میان تاجیکان: فهمش) ساخته شده یا رقص که از آن رقصیدن و رقصنده ساخته شده. این توانایی هنوز نیز در زبان گفتار رایج است مانند قاپ/قاپیدن، لنگ/لنگیدن، شُل/شلییدن، و مانند آن. پس از دکتر مصاحب می‌توان از پروفسور محمود حسابی (۱۲۸۱ تا ۱۳۷۱ خ) نام برد که فرهنگ حسابی را منتشر کرد شامل واژه‌های پارسی سره برای بسیاری از مفهوم‌های علمی فیزیک. اما اشکال کار دکتر حسابی آن بود که ریشه و نحوه‌ی ساخت معادل‌هایش را توضیح نداد و کسی نمی‌دانست که این برابرها چه گونه ساخته شده‌اند.

در زمان کنونی نیز می‌توان از دکتر میرشمس‌الدین ادیب سلطانی (زاده ۱۳۱۰ خ) از ویراستاران ارشد انتشارات فرانکلین و امیرکبیر نام برد که در زمینه‌ی واژه‌سازی فعالیت دارند. دکتر ادیب سلطانی بیشتر به دنبال پی افکندن دستگاه دقیق و علمی واژه‌سازی و اصطلاح‌شناسی است. وی معتقد است همان طور که در زبان‌های اروپایی از زبان‌های یونانی و لاتین برای ریشه‌ها و پسوند و پیشوندهای علمی استفاده می‌شود ما هم باید از زبان‌های سانسکریت و اوستایی و پارسی کهن و پارسی میانه (پهلوی) کمک بگیریم تا بتوانیم نیازهای واژگانی خود را برآورده کنیم.

دیگر دکتر محمد حیدری ملایری (زاده ۱۳۲۶ خ) اخترشناس و اختریفیزیکدان برجسته‌ی ایرانی در نپاهشگاه (رصدخانه‌ی) پاریس است که در زمینه‌ی نحوه‌ی شکل‌گیری ستارگان پرچم کار می‌کند. دکتر حیدری ملایری در زمینه‌ی تخصصی خود فرهنگ سه‌زبان‌های انگلیسی/فرانسه/پارسی‌ای را بر روی اینترنت منتشر می‌کند که شامل ریشه‌شناسی تمام درآیه‌ها و توضیح شیوه‌ی ساخت برابره‌های پارسی نیز هست. این کار حاصل ۲۰ سال مطالعه و پژوهش وی در زمینه‌ی واژه‌سازی، زبان‌شناسی و واژه‌شناسی زبان‌ها و گویش‌های گوناگون و محلی ایرانی است. نفر دیگر داریوش آشوری (زاده ۱۳۱۷ خ) است که به آسیب‌شناسی و بحث‌های فنی در زمینه‌ی واژه‌سازی پرداخته و کتاب «بازاندیشی زبان فارسی» در این زمینه بسیار مهم است.

(ادامه در شماره‌ی بعد)

خبرهایی از دانش و فناوری

■ مصطفی مدیر روستا

کی، چی رو سانسور می‌کنه؟

بنده و شما همچون میلیون‌ها زمینی دیگر با مفهوم سانسور آشنایی نزدیکی داریم. ولی گاه این توهم به ما (حداقل به بنده) دست می‌دهد که سانسور جغرافیای خاص خودش را دارد و همه جا یافت نمی‌شود. یکی از وبگاه‌هایی که به تازگی توجه مرا به خود جلب کرده است، وبگاه wikileaks است. به طور خلاصه هدف وجودی این گوشه از دنیای مجازی، نشر دادن آن دسته از اطلاعاتی است که دولت‌ها، متولیان مذهب‌ها، و شرکت‌های کلان راغب به درز دادن آنها نیستند. وبگاه طلیعه‌دار سحرگامی سیدنی (The Sydney Morning Herald) در شماره ۱۷ مارس ۲۰۰۹ م. خود خبر از افزوده شدن وبگاه wikileaks به فهرست وبگاه‌های فیلتر، بخوانید سانسور، شده‌ی دولت استرالیا می‌دهد.

بنا به این خبر، کمیسیون ارتباطات استرالیا افرادی را که حتی پیوند (link) وبگاه‌های فهرست سیاه آن را در وبگاه خود قرار دهند می‌تواند تا سقف ۱۱ هزار دلار استرالیا جریمه کند. از جدیدترین تهدیدهای این کمیسیون دولتی، تهدید به جریمه کردن وبگاهی بود که نشانی وبگاهی دیگر را که تبلیغات ضد سقط جنین می‌کرد روی صفحه‌های خود قرار داده بود...

موجودات فضایی، نزدیک‌تر از آنچه که تصور می‌شد

بنا به گزارش ۱۶ مارس ۲۰۰۹ م. خبرگزاری هندی Press Trust of India، دانشمندان این کشور موفق شده‌اند که با فرستادن بالونی به لایه‌ی چینه‌سپهر (stratosphere) جو زمین و نمونه‌برداری سترون از آن، سه گونه باکتری بیابند که تا به حال روی زمین مشاهده نشده‌اند. با توجه به وجود پرتو فرابنفش در آن فاصله از سطح زمین، جای تعجب نیست که این باکتری‌ها در مقابل این پرتوها بسیار مقاوم باشند.

بالونی که برای انجام این مجموعه از آزمایش‌ها توسط بزرگ‌ترین شرکت هند، تاتا، برای این مأموریت به کار گرفته شد به بزرگی ۲۶ میلیون فوت مکعب بود که ۴۵۹ کیلوگرم وسایل و تجهیزات علمی را حمل می‌کرد. نمونه‌برداری این دستگاه‌ها از جو، در فاصله‌ی ۲۰ تا ۴۱ کیلومتری از سطح زمین انجام شد که در پایان، مخازن آن بی هیچ مشکلی، با چتر به زمین فرود آمدند.

مردی که اینترنت را «درست» کرد

اگر اخبار مربوط به خرابی‌های کابل‌های زیرآبی را که امواج اینترنتی من و شما را به آن سوی آب‌ها و اقیانوس‌ها می‌رساند، دنبال کرده باشید، می‌دانید که در یکی دو سال گذشته، به هر دلیلی که باشد، چندین بار این کابل‌ها دچار خرابی شده‌اند که برای کاربران

بیشماری دردسرهایی اساسی آفریده است. برای این دسته از کاربران اینترنت، جان رنی (John Rennie)، قهرمانی به همسنگی سوپرمن و بتمن است. به نوشته‌ی وبگاه علمی-خبری پاپ‌سای (pop-sci)، جان رنی برای شرکتی انگلیسی کار می‌کند و مردی است ۵۷ ساله و بلندبالا از اهالی اسکاتلند که با کمک بت‌موبیل (Batmobile = نام خودروی بت‌من) خود به نام Wave Sentinel دریاها را درمی‌نوردد و کابل‌های آسیب دیده را تعمیر می‌کند. برای احترام و قدردانی از زحمات این تهمتن اینترنتی، همه با هم بگوییم:

اینترنت گویا

شعبه‌ی هندی مرکز تحقیقات شرکت آی.بی.ام تحقیقاتی را در دست دارد که قرار است پروتکل جدیدی را به اینترنت برای گویا کردن آن بیفزاید. به دنبال پروتکل‌های ftp (ترابری پرونده) و http (ترابری

ابرمتن) و غیره، حالا نوبت HTSP (ترابری ابرسخن یا HyperSpeech Transfer Protocol) است. به واسطه‌ی این پروتکل پیشنهادی، هنگام مراجعه به وبگاه‌های مجهز به این پروتکل، کاربر می‌تواند با آن وبگاه‌ها صحبت کند و جواب هم بگیرد.

جنگ سرد و پشه‌ها

در زمان رونق جنگ سرد، اصطلاح «سیستم دفاعی جنگ ستارگان» استفاده از لیزر برای نابود کردن موشک‌های روسی بود. به نوشته‌ی نسخه برخط (online) وال استریت ژورنال در ۱۴ مارس ۲۰۰۹ م. دانشمندان در آزمایشگاهی واقع در واشینگتن به دنبال استفاده از امکانات و تجهیزات پروژه‌ی جنگ ستارگان برای به هم زدن موازنه‌ی انسان‌ها و پشه‌ها و ریشه‌کن کردن مالاریا هستند. به قول این دانشمندان، هنگام استفاده از WMD رسیده است، یعنی: Weapons of Mosquitoes Destruction (سلاح‌های کشتار

پشه). اگر همه چیز مطابق برنامه پیش رود، لیزر ساخت این گروه - که پشتیبانی مالی سازمان ملل، بیل گیتس و دیگران را به همراه دارد - قادر به تمیز حتی پشه‌های نر از ماده است.

مدت از آنها استفاده کرد. چنانکه مایل به نگهداری طولانی مدت ماهی خود هستید می بایست از آکواریوم فیلتر دار استفاده کنید. خصوصیت آب مورد نیاز ماهی

نه تنها ماهی قرمز بلکه سایر گونه های ماهی نمی توانند در آبی که ما برای آشامیدن استفاده می کنیم زنده بمانند زیرا آب آشامیدنی حاوی کلر می باشد. می بایست در ظرفی جداگانه آب را به مدت حداقل ۲۴ ساعت نگه دارید تا کلر آن از بین برود. سپس ظرف ماهی را از آب بدون کلر پر کنید. هر بار برای عوض کردن آب ظرف، از آبی استفاده کنید که ۲۴ ساعت مانده و کلر آن از بین رفته باشد.

شستشوی ظرف نگهداری ماهی

ظرف های متداول (بدون فیلتر) می بایست هفته ای یک بار کاملاً شسته و تمیز شوند. برای شستشوی ظرف و سایر تزئینات داخل آن مثل سنگ و گیاهان مصنوعی، هیچ گاه از صابون و سایر مواد شوینده استفاده نکنید. زیرا ذرات شوینده به دیواره ظرف و یا گیاهان مصنوعی چسبیده و باعث مسمومیت ماهی می شوند. هنگام

محل قرارگرفتن ظرف ماهی در منزل

ماهی قرمز مخصوص آب های سرد بوده و به همین دلیل ظرف ماهی و یا آکواریوم را نباید در معرض نور مستقیم خورشید قرار دهید. زیرا تابش زیاد نور باعث بالا رفتن دمای آب می شود و از آن جایی که آب گرم در مقایسه با آب سرد مقدار کمتری از اکسیژن را در خود نگه می دارد، ماهی دچار کمبود اکسیژن می شود. آکواریوم و یا ظرف ماهی بهتر

است در محلی با دمای ثابت قرار داده شود. به عنوان مثال، نزدیک در یا پنجره محل مناسبی برای نگهداری ظرف ماهی نمی باشد. زیرا در این محلها دمای هوا در طول روز زیاد و در شب کم می شود و این تغییر دما برای سلامت ماهی مضر است.

تعداد و اندازه ماهی ها در ظرف

همانطور که گفته شد، هر ماهی کوچک به حداقل چهار لیتر آب احتیاج دارد. قرار دادن تعداد زیادی

■ ترجمه و تنظیم: اسرا طوبایی

همه ی ما دوست داریم امسال هم نماد زندگی یا ماهی قرمز را بر سرسره های هفت سینمان ببینیم. اما شاید شما هم مثل خیلی های دیگر با یک مشکل اصلی روبرو هستید. بله! ماهی های شما مدت کوتاهی بعد از خریداری می میرند. در صورتی که اگر از آنها به درستی مراقبت شود می توانند شش الی هشت سال زنده بمانند. در این مقاله به نکات ساده اما ضروری اشاره شده که به افزایش طول عمر و سلامت ماهی شما کمک می کند. همواره به یاد داشته باشید که ماهی های قرمز هم مانند سایر حیوانات خانگی احتیاج به مراقبت دارند.

ظرف نگهداری ماهی

ماهی های قرمز نیاز به مقدار زیادی اکسیژن دارند و ظرف های دایره ای شکل متداول محل مناسبی برای نگهداری آنها نمی باشند. یک ماهی کوچک برای زنده ماندن به حداقل چهار لیتر آب احتیاج دارد در حالی که ظروف متداول چنین گنجایشی را ندارند. البته مسئله ی اصلی تنها اندازه ی ظرف و یا حجم آب نیست بلکه مساحتی از آب است که با هوا در تماس است. هرچقدر دهانه ظرف بازتر باشد سطح بیشتری از آب با هوا در تماس بوده و مقدار بیشتری اکسیژن در آب حل خواهد شد. به منظور اکسیژن رسانی بیشتر به ماهی، هیچگاه ظرف را از آب پر نکرده و همواره یک سوم از ظرف را خالی نگه دارید. همچنین مدفوع ماهی حاوی مواد شیمیایی بوده که برای خود ماهی مضر است و چنانچه ظرف نگهداری ماهی کوچک باشد آب به سرعت آلوده شده و منجر به مرگ ماهی می شود. به خاطر داشته باشید که ظروف کوچک متداول برای نگهداری موقتی ماهی بوده و نمی توان برای طولانی

روش های نگهداری و مراقبت از ماهی قرمز

ماهی در ظرفی کوچک باعث تسریع در آلودگی آب، عدم دسترسی به اکسیژن کافی، و از همه مهم تر ایجاد رفتارهای تهاجمی ماهی ها نسبت به یکدیگر می شود. همچنین ماهی های موجود در ظرف می بایست تقریباً هم اندازه باشند. این هم اندازه گری باعث می شود تا یکی بر دیگری احساس برتری نکرده و در نتیجه فضا و غذا به میزان یکسان بینشان تقسیم شود.

منبع:

Goldfish: a .(۲۰۰۳). Ostrow, M. E complete pet owner's manual. New York: Barron's Educational Series

انتقال ماهی از ظرفی به ظرف دیگر مراقب باشید تا پوستش خراشیده نشود. زیرا پوست ماهی از لایه محافظتی خاصی پوشیده شده و اگر از بین برود باعث مبتلا شدن ماهی به بیماری های عفونی و در نهایت مرگ او می شود.

تغذیه ماهی

از دادن غذای زیاد به ماهی تان خود داری کنید. ماهی قرمز دارای دستگاه گوارشی خاصی بوده که غذای زیادی را هضم نمی کند و آن را به شکل مواد مسموم کننده دفع می کند و انباشته شدن مدفوع ماهی باعث مسمومیت و مرگش می شود. همچنین باقی مانده غذا باعث آلودگی آب ظرف می شود. هر ماهی قرمز با اندازه متوسط را می بایست روزی سه بار و هر بار به اندازه یک چهارم قاشق چای خوری با غذای مخصوص ماهی تغذیه کرد. همواره به خاطر داشته باشید که گرسنه نگه داشتن ماهی بهتر از زیاده از حد سیر کردن آن است.

پیمان سلیمی

در سراسر جهان بر عهده می‌گیرد. ما از مدت‌ها قبل برای راه‌اندازی بخش فارسی این سایت با گروهی از روزنامه‌نگاران ورزشی در داخل و خارج ایران کار کرده‌ایم تا سایت خود را با محتوای غنی برای مردم فارسی‌زبان آماده کنیم. بخش فارسی سایت Goal.com را می‌توانید در این نشانی مشاهده کنید:
<http://www.goal.com/iran>

شده است. به تازگی این سایت نسخه‌ی جدید خود را به زبان فارسی روی اینترنت قرار داد تا فارسی‌زبانان مشتاق هم بتوانند از اخبار ورزشی جهان از راه سایت گل دیدن کنند. به گفته‌ی این سایت، ماموریت آن همواره پیوند دادن نقطه‌های مختلف جهان از راه فوتبال بوده و با راه‌اندازی بخش فارسی‌زبان قدم دیگری به تحقق این هدف نزدیک‌تر شده‌اند.

با افتتاح این سایت، بن همام، رییس کنفدراسیون آسیا، به مناسبت افتتاح بخش فارسی Goal.com و خطاب به این سایت گفت: «دوستاناران فوتبال در قاره‌ی پهناور آسیا هم اکنون می‌توانند آخرین اخبار و دیدگاه‌های مطرح شده در سایت Goal.com را به زبان‌های چینی، ژاپنی، کره‌ای و اندونزیایی و هندی مرور کنند. ضمن این که از هفته‌ی آینده بخش عربی این سایت هم راه‌اندازی خواهد شد. در هفته‌های هم که گذشت Goal.com افتتاح بخش فارسی این سایت را به اطلاع فارسی‌زبانان فوتبال دوست رساند. زبان فارسی علاوه بر ایران در بسیاری از منطقه‌های مرکزی قاره‌ی آسیا صحبت می‌شود.»

این سایت در اولین مقاله‌ی فارسی خود چنین توضیح داد: «از آنجا که سایت خبری Goal.com در کشورهای فوتبال دوست توسعه پیدا می‌کند، مفتخر هستیم تا افتتاح سایت خود را به زبان فارسی که یکی از قدیمی‌ترین زبان‌های دنیاست، اعلام کنیم. ایرانیان همواره به فوتبال علاقه‌ی زیادی داشته‌اند و میلیون‌ها نفر در افغانستان، تاجیکستان و ازبکستان به زبان فارسی صحبت می‌کنند. Goal.com تلاش می‌کند تا استاندارد محتوای مطالب را همچون هجده بخش دیگر این سایت در سراسر جهان رعایت کند و حتا از آن هم فراتر رود.»

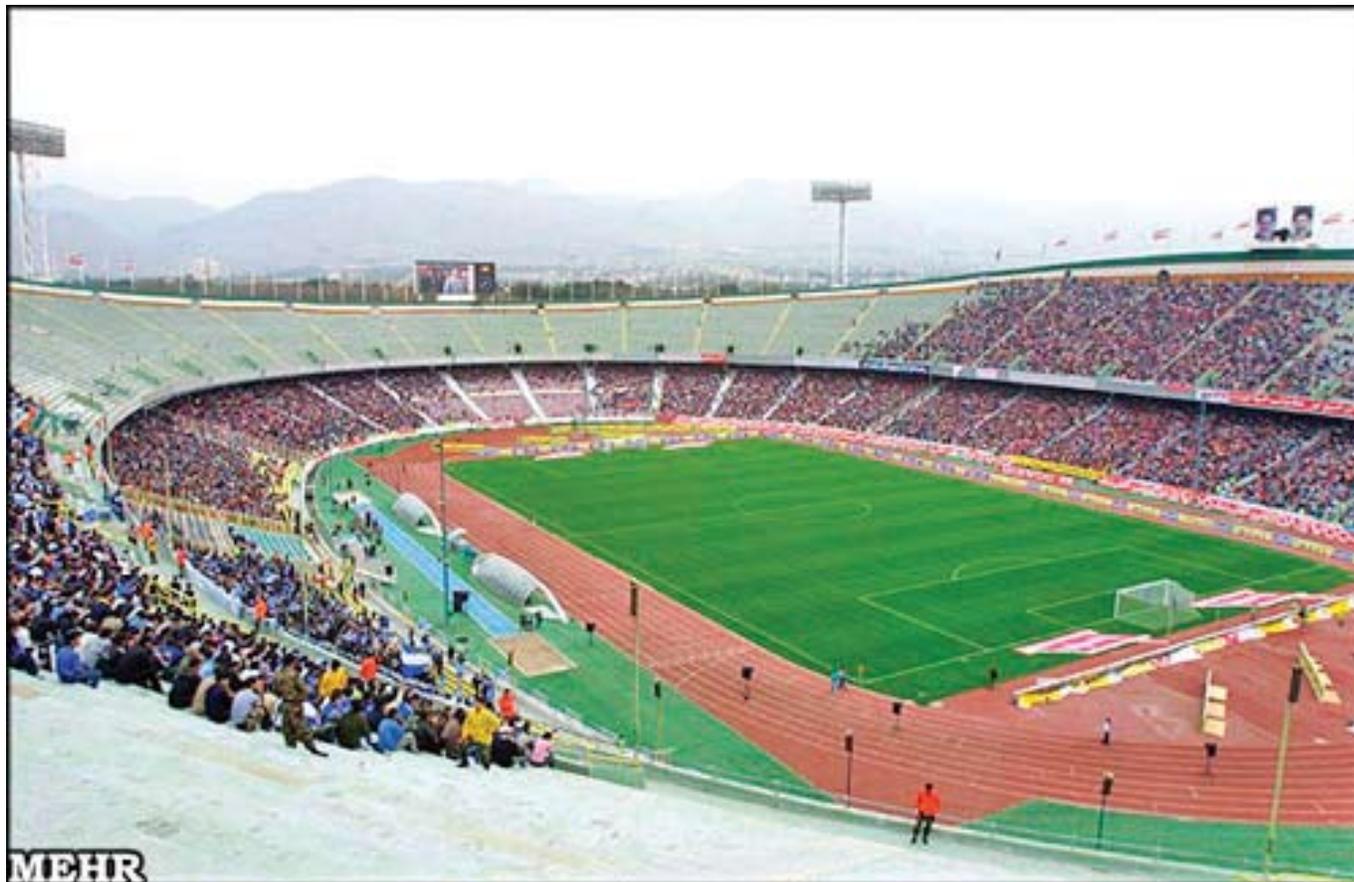
محمد بن همام، رییس کنفدراسیون فوتبال آسیا، از این که سایت Goal.com روز به روز در سراسر جهان توسعه می‌یابد و به بخش‌های قبلی خود می‌افزاید،

در بخش دیگری از این مقاله از عشق ایرانیان به ورزش فوتبال یاد شده و ادامه داده: «Goal.com مسئولیت تهیه‌ی اخبار معمول، بخش‌های تحلیلی، مصاحبه، گزارش بازی و مقاله و یادداشت را برای فارسی‌زبانان

ماموریت سایت Goal.com چیست؟ گل دات کام را به فارسی بخوانیم!

سایت اینترنتی گل در سال ۲۰۰۴ روی اینترنت قرار گرفت. این سایت یکی از بزرگ‌ترین منبع‌های خبری برای پرطرفدارترین ورزش جهان یعنی فوتبال است و دفتر اصلی آن در انگلستان قرار دارد. این سایت به ۱۹ زبان و برای دیدن بیندگانی از ۲۰۰ کشور جهان ترجمه

MEHR

خشنود است. وی ادامه داد: «Goal.com یکی از هواداران بزرگ فوتبال آسیا است که جنبه‌های گوناگون فوتبال این قاره را از طریق اخبار، تحلیل و گزارش‌های تحلیلی گسترده پوشش می‌دهد. هواداران فارسی‌زبان به فوتبال عشق می‌ورزند و من اطمینان دارم که آنان از راه‌اندازی بخش فارسی سایت Goal.com خشنود و راضی خواهند بود. این اقدام به هواداران این امکان را می‌دهد تا نه تنها بخت مطالعه‌ی اخبار تیم‌های مورد علاقه‌ی خود را داشته باشند بلکه در مورد این که در سراسر قاره‌ی آسیا چه اتفاق‌هایی می‌افتد هم در جریان

۱- استادیوم آزادی تهران ایران

آزادی تنها ورزشگاه صرف نیست بلکه نماد است. استادیومی که ۱۰۰ هزار مرد با حنجره‌ی پرصدا شرایطی را ایجاد می‌کنند که اصلاً رقیبان ایران دوست ندارند. شایان ذکر است سایت گل با اشاره به چاپ ۱۵ روزنامه‌ی ورزشی با محتوای بیش از ۹۰ درصد فوتبال در ایران، فوتبال در ایران را اولین رشته‌ی ورزشی دانست.

ورزش ایران در هفته‌ای که گذشت:

مربی تیم ملی هفته‌ای بعد از آن که رسانه‌های ایران خبر از بازگشت علی کریمی به تیم ملی را دادند دوباره از دعوت این بازیکن خودداری کرد. به نوشته‌ی ایسنا سرمربی تیم ملی ایران ۲۷ بازیکن را برای بازی تدارکاتی مقابل تیم‌های کنیا، کویت و سنگال و همچنین دیدار مقابل تیم ملی عربستان دعوت کرده است. نام دعوت‌شدگان عبارت است از: سید مهدی رحمتی، وحید طالب لو، محمد محمدی، هادی عقیلی، محسن بنگر، سید جلال حسینی، شیث رضایی، حسین کعبی، خسرو حیدری، علی حمودی، حسن اشجاری، ستار زارع، مازیار زارع، جواد نکونام، حسین کاظمی، مسعود شجاعی، محمد نوری، محمدرضا خلعتبری، مهرزاد معدنچی، مهدی مهدوی کیا، احمد جمشیدیان، مجید غلام‌زاده، وحید هاشمیان، سیاوش اکبرپور، غلامرضا رضایی، سید جلال رافخایی، احسان حاج صفی.

دیدار دوستانه‌ی ایران و کنیا ساعت ۱۶:۳۰ روز شنبه در ورزشگاه آزادی برگزار شد و تیم ملی فوتبال کشورمان به برتری رسید. به گزارش ایپنا، در این بازی که در ورزشگاه آزادی تهران و با حضور حدود ۱۰ هزار نفر تماشاگر برگزار شد، ایران با تک گل حسین کاظمی در دقیقه ۵۵ که از روی نقطه‌ی جریمه به ثمر رسید مقابل کنیا پیروز شد.

مجتبی جباری تا اطلاع ثانوی از حضور در تمرین‌های تیم استقلال محروم شد. به گزارش سایت باشگاه استقلال، بنا بر نظر و تصمیم سرمربی تیم فوتبال استقلال، مجتبی جباری تا اطلاع ثانوی از حضور در تمرین‌های این تیم محروم شد و در اختیار باشگاه قرار گرفت تا در خصوص او در کمیته‌ی باشگاه تصمیم‌گیری لازم انجام گیرد. باشگاه استقلال به دلیل

حرکت غیرورزشی مجتبی جباری (اعتراض به نحوه‌ی تعویض‌های امیر قلعه‌نویی) در مسابقه‌ی استقلال مقابل الاتحاد عربستان و ابراز نگرانی عموم طرفداران تیم پرافتخار استقلال از چنین رفتارهایی و همچنین موارد انضباطی دیگر به چنین تصمیمی اقدام کرد.

علی دایی پس از دیدار با تیم ملی فوتبال کنیا و پیروزی یک بر صفر ایران گفت: از این بازی تدارکاتی راضی‌ام. به گزارش ایسنا سرمربی تیم ملی فوتبال ایران در مورد دعوت نکردن علی کریمی علی‌رغم رفع سوءتفاهم‌ها گفت: من کدورتی با کریمی ندارم. او بچه‌ی خوبی است و از نظر فنی بازیکن خوبی است. علی به اشتباه خودش پی برده است و مطمئناً اگر در شرایطی باشد که ۹۰ دقیقه بازی کند دعوتش می‌کنم. دایی تصریح کرد: بر اساس برنامه، اول فروردین به کویت می‌رویم و ۳ فروردین با تیم ملی این کشور بازی می‌کنیم و هشتم نیز با عربستان دیدار خواهیم کرد. به زودی موزه‌ی افتخارات باشگاه پرسپولیس همراه با عکس‌ها و پیراهن‌های این تیم در دوره‌های گذشته افتتاح خواهد شد. به گزارش خبرگزاری ایپنا، عباس انصاری فرد، مدیرعامل باشگاه پرسپولیس، تصمیم گرفت به زودی موزه‌ی جام‌ها، عکس‌ها و پیراهن‌های این باشگاه را با عنوان موزه‌ی افتخارات پرسپولیس دایر کند.

روز دوم بازی‌های جام قهرمانی باشگاهی آسیا برگزار شد. در این بازی‌ها در روز اول تیم صبا باتری از ایران در مقابل الاهلی از امارت متوقف شد. در این بازی که در ورزشگاه صبا قم انجام شد تیم صبا موقعیت‌های بیشتری را روی دروازه‌ی الاهلی ایجاد کرد که نتیجه‌ی در بر نداشت و بازی با نتیجه‌ی صفر بر صفر به پایان رسید. در دیگر بازی حساس این مسابقه‌ها، دو تیم پرسپولیس و الشباب در شهر ریاض به مصاف هم رفتند. این دو تیم که بازی‌های اول خود را برده بودند با انگیزه‌ی زیاد به مقابل هم رفته بودند. این بازی با نتیجه‌ی صفر بر صفر به پایان رسید.

چهره‌های ورزشی سال ۱۳۸۷ در یک نگاه:

از چهره‌های موفق و یا شکست‌خورده تا پرحاشیه و جنجالی!

در سالی که گذشت چهره‌های ورزشی کشور به خصوص ورزش فوتبال نمایش‌های به یادماندنی زیادی را از خود به جای گذاشت. هر چند بعضی از این نمایش‌ها از چهره‌های مطرح فوتبال پیش بینی‌نشده‌ی و بعضی عجیب بود اما در نوع خود منحصر به فرد بودند.

افشین قطبی و استعفای اجباری و یا اختیاری؟

افشین قطبی که بعد از یک فصل موفق در پرسپولیس، امسال آن وجهه‌ی سابق را نداشت استعفای عجیبش

قرار گیرند. افتتاح بخش فارسی این سایت را تبریک می‌گوییم.»

علی کفاشیان، رییس فدراسیون فوتبال ایران، هم در پیامی افتتاح بخش فارسی سایت گل را تبریک گفت و آن را گامی در جهت توسعه‌ی فوتبال در ایران دانست. علی کفاشیان به گل گفت: «من خوشحالم که بخش فارسی سایت گل نیز افتتاح شده و این سایت با مخاطبان بسیارش برای خوانندگان فارسی‌زبان نیز سهمی قابل شده است.» کفاشیان فوتبال ایران را علاقه‌مند به پیشرفت توصیف کرده و ادامه داد: «انتشار اخبار مربوط به ایران برای خوانندگان ایرانی سراسر جهان و همین طور مطالعه‌ی اخبار کشورهای صاحب فوتبال در ایران به توسعه‌ی فوتبال کمک خواهد کرد.»

نکته‌ی جالب بعد از راه‌اندازی سایت فارسی گل، انتخاب ده ورزشگاه برتر آسیا از دید این سایت است. در این انتخاب، ورزشگاه آزادی به عنوان بهترین ورزشگاه‌ها از لحاظ عظمت، زیبایی و جو اعلام شد.

- ۱۰- استادیوم تدوکوری کاوازاکی ژاپن
- ۹- استادیوم شاه فهد ریاض عربستان
- ۸- استادیوم جام جهانی سنول کره جنوبی
- ۷- استادیوم سالت لیک کلکته هندوستان
- ۶- استادیوم سایتاما ژاپن
- ۵- استادیوم جابر الاحمد کویت
- ۴- استادیوم جام جهانی ججو کره جنوبی
- ۳- استادیوم لانه پرند چین
- ۲- گلورا بونگ کارنو جاکارتا اندونزی

سبب شد که نزد خیلی‌ها به چهره‌ای نامحبوب تبدیل شود. قطبی در روزهای آخر در پرسپولیس این چنین گفت: «از آنجایی که با تمامی قلبم پرسپولیس و هواداران آن را دوست می‌دارم، خنجر جدایی را در قلب خود فرو کرده و از کنار تیم دور می‌شوم، شاید با این اقدام، دشمنان ما خشنود شوند و دست از سر این تیم بردارند.» بعد از استعفا، سفر ناگهانی افشین قطبی به دبی و تقدیم استعفا به مدیرعامل باشگاه پرسپولیس تا مدت‌ها بحث محفل‌های ورزشی بود. به اعتقاد روزنامه‌ی همشهری ایران قطبی به دلیل نتیجه‌های ضعیف با پرسپولیس از این باشگاه رفت، نه به خاطر لو رفتن مفاد قراردادش که بسیار هم خیرساز شد.

علی کریمی: بازگشت دوباره و جدال بچه‌گانه!

علی کریمی در روزهایی که در قطر وضعیت مناسبی نداشت خیلی زود و با تصمیمی غیرمنتظره به لیگ ایران بازگشت. با این حال در اردوی تیم ملی در اردبیل باز هم مصاحبه‌ای کریمی را از تیم ملی دور کرد. موضوعی که مسئولان فدراسیون را بر آن داشت که قید کریمی را بزنند. در حالی که همان موقع به این بازیکن گفته بودند که اخراجش از تیم ملی به خواست دایی بوده. به همین دلیل، بعدها وقتی سرمربی تیم ملی در یکی از مسابقه‌های لیگ به رختکن پرسپولیس رفت، کریمی برخورد سردی با دایی داشت. سرمربی

تیم ملی بعد از آن گفت: «کریمی را برای تیم ملی نمی‌خواهم.» و کریمی هم جواب داد: «دیگر دوست ندارم در مورد تیم ملی صحبت کنم. من برای همیشه خداحافظی کردم.» با همه‌ی اینها، پس از مسابقه‌ی ایران - کره‌ی جنوبی، زمانی که نگرانی بابت صعود تیم ملی افزایش یافت، دایی نظرش را عوض کرد. به این ترتیب که واسطه‌ها قهر این دو همبازی سابق را به آشتی تبدیل کردند و حالا معلوم نیست علی دایی جادوگر را برای مسابقه با عربستان به تیم ملی دعوت کند، چرا که هنوز بعد از اعلام فهرست اعضای تیم ملی حرف‌هایی در این باره بر سر زبان‌ها است.

عکسی به این شکل، روحیه‌ی عجیب او را این بار آشکارا نشان می‌داد. او گرچه نتوانست عکسی با این وضعیت بگیرد اما در حرف‌هایش تاکید کرد که چنین اتفاقی رخ داده. «مایلی کهن که با شکایت مدیران باشگاه استقلال اهواز بازداشت و با قرار وثیقه آزاد شد هرگز فکر نمی‌کرد با سرمربیگری سایپا تا مدت‌ها جلب توجه کند. او البته زمانی سر از سایپا درآورد که دایی در سفر حج به سر می‌برد. به همین دلیل، پس از بازگشت از این سفر گفته می‌شد مایلی کهن را برکنار می‌کند که نشد. زیرا سایپا در زمان مربیگری مایلی کهن متحول شد و نتیجه‌های قابل قبولی به‌دست آورده است.

مایلی کهن؛ از اوج تا فرود و یا از فرود تا اوج؟

شاغلام پیروانی گربه سیاه سرخابی: مربیگری تیم امید

غلام پیروانی که معمولاً در ابتدای فصل از مشکل‌های تیم شیرازی‌اش گله می‌کند و استاد شکست دادن

روزنامه‌ی همشهری در یکی از شماره‌های آخر خود در مورد مایلی کهن چنین نوشت: «اصرار محمد مایلی کهن به ماموران قضایی برای دستبند زدن به دستش و ثبت

غذای عالی ایتالیایی در محلی زیبا و مجلل با محیطی صمیمی

ARIA
ristorante · pasta · grill

C01-700, rue de la Gauchetière, Montreal, Québec, H3B 4L1
Metro: Square-Victoria Tel: (514) 871-3846

رایاتک

متخصص تبلیغات و بهینه سازی روی گوگل (Google)

- پشتیبانی وب
- طراحی وب سایت
- تبلیغات روی اینترنت
- بهینه سازی روی جستجوگرها (SEO)

tel. 514.975.2111
info@Rayatec.net
www.RayaTec.net

تیم‌های در اوج «با یک سری جوون بی نام و نشونه» است و این روند را تا پایان فصل ادامه می‌دهد، امسال هم بارها گفت که به خاطر همین مشکل‌ها از «مقاومت شیراز» جدا می‌شود. اتفاقاً این فصل شرایط متفاوتی داشت. او که یکی از گزینه‌های فدراسیون و کمیته‌ی ملی المپیک برای سرمربیگری تیم امید بود، توانست نظر آنان را به سمت خود جلب کند. بعد از این اتفاق، خبرها حاکی از حتمی شدن جدایی این مربی از «مقاومت» بود. در حالی که غلام پیروانی باز هم نتوانست دل از این تیم بکند و همچنان سرمربی این تیم باقی ماند. این یازدهمین سالی است که پیروانی در این باشگاه مربیگری می‌کند و البته اولین سالی است که غلام پیروانی دو تیم را هدایت می‌کند. او حالا

صمد مرفاوی، فیروز کریمی، و ناصر حجازی مربیگری این تیم را پذیرفتند تا شاید این تیم قهرمانی با امیر قلعه‌نوعی را با یک قهرمانی دیگر فراموش کند. اما این اتفاق رخ نداد و بازگشت دوباره‌ی این مربی به جمع آبی‌ها، حالا استقلال را به شرایط قهرمانی بازگردانده است. استقلال در حال حاضر در صدر جدول قرار دارد و امید بسیاری دارد تا قهرمان شود. اما نتیجه‌های متزلزل این تیم امیدها را بعضاً کمرنگ کرده و امیر

خان همه را بر گردن داوری می‌اندازد تا زیاد پاسخگو

Photo: Milad Payami

FARS NEWS AGENCY

نباشد. اما این روزها کمیته‌ی داوری به سراغ این مربی آمده است.

سرمربی تیمی است که می‌خواهد بعد از ۳۶ سال به المپیک صعود کند.

کریم باقری: سرانجام تیم ملی و فرار از تیم ملی

برد به خاطر امیرخان و باخت تقصیر صدرصد داوری!

اگر درخشش کریم باقری در لیگ با رسیدن علی دایی به سرمربیگری تیم ملی توأم نمی‌شد، معلوم نبود مدافع پرسپولیس پیشنهاد بازی در تیم ملی را بپذیرد. باقری، هافبک تیم ملی در جام جهانی ۱۹۹۸ که

سه سال پس از روزی که استقلال توانست با امیر قلعه نوعی قهرمان لیگ شود، در ابتدای فصل امیرخان باز هم سر از این تیم درآورد. پیش از او، مربیانی چون

آرزوی بازی در جام جهانی ۲۰۰۲ را در سر می‌پروراند، در این راه ناکام ماند. او که در مقدماتی جام جهانی ۲۰۰۲ کم‌کم از خط هافبک جدا و به جمع مدافعان تیم ملی پیوست، پس از حذف تیم ملی گفت که دیگر در تیم ملی بازی نمی‌کنم. او خداحافظی کرد و البته در تصمیم خود چنان مصمم بود که حتا جام جهانی ۲۰۰۶ هم او را وسوسه نکرد. اما امسال و پس از شروع مقدماتی جام جهانی، آن قدر در پرسپولیس درخشید که دایی تصمیم گرفت باقری را به تیم ملی دعوت کند. دایی همبازی باقری بالاخره این بازیکن را قانع کرد که پیشنهاد تیم ملی را قبول کند.

خداداد عزیزی: مرد حاشیه و قلدر محله

نتیجه‌های ضعیف «پیام» توأم با مشکل‌های مالی این باشگاه، عزیزی را بر آن داشت که بارها استعفا دهد. او در ابتدای فصل با خرید ۵ درصد از سهام باشگاه پیام یکی از ارکان اصلی این تیم به حساب می‌آمد. اما نتیجه‌های ضعیف این باشگاه تا جایی پیش رفت که عزیزی در مسابقه‌ی پیام و مقاومت سپاسی کنترل خود را از دست داد و با یک هوادار شیرازی درگیر شد. اتفاقی که تقریباً همه‌ی اهالی فوتبال او را محکوم کردند و سبب شد این مربی به کمیته‌ی انضباطی احضار شود. جالب این که عزیزی در جلسه‌ی کمیته‌ی انضباطی در حالی که اتفاقات این مسابقه را توضیح می‌داد، ناگهان شروع کرد به گریه کردن. اما این هم دلیلی نبود که کمیته‌ی انضباطی به راحتی از کنار این موضوع بگذرد و عزیزی محروم شد. با وجود این، مدیرعامل باشگاه استقلال اهواز پس از اضافه کردن کریم بوستانی به کادر فنی این تیم، خداداد عزیزی را به عنوان سرمربی انتخاب کرد، انتخابی که با محرومیت این مربی کمی عجیب به نظر می‌رسید.

		1	2		
9	4	3			
			4	3	1 6
	2		3		4
7	8			1	2
	9		7		6
8	5	2	6		
				3	8
			4	8	

جدول سودوکو

توضیح: خانه‌های جدول روبرو را با عددهای ۱ تا ۹ چنان پر کنید که در هر رج (سطر) و ستون و نیز در هر یک از جدول‌های درونی هر عدد تنها یک بار استفاده شده باشد.

سطح: بسیار سخت

لخت و عور، با قر و ناز و ژست و فیگور، منسوخ شدن دفاتر غیاب و حضور، افتادن ماهیان در تور، آن هم دسته دسته چه جور! والله اعلم بحقایق الامور.

* برگرفته از هفته‌نامه‌ی طنز توفیق - نوروز سال ۱۳۴۹

به به! چه بهاری!*

میزان‌الحراره‌ها، فیس کردن سواره‌ها، آشوبگری ماهیاره‌ها، بالا رفتن اجاره‌ها، رد و بدل شدن چشمکها و اشاره‌ها، و تسخیر شدن ماه‌ها (؟) و ستاره‌ها! و ایضاً دلالت دارد بر: بر پا شدن مجالس عیش و سرور، ازدواج کردن آدمهای سفید و بور، پیدایش مدهای جدید و نوظهور، قاطی پاطی‌تر شدن ریخت و قیافه‌ی اناث و ذکور، به گوش رسیدن آواز دهل از راه دور، از بین رفتن نسل روباه و سمور، کولاک کردن دلبران

سرگرمی

■ مهتاب قنبری

سفره هفت سین شکموها

اومد ز سفر دلبرک یکه‌سواری	به به! چه بهاری!
آخ جون! چه ملوسی! چه عروسی! چه نگاری!	به به! چه بهاری!
صحرا رو ببین، عشوه‌ی گلها رو نیگا کن	اونجا رو نیگا کن
در فصل بهار، آی عمو جان از چی شکاری؟	به به! چه بهاری!
از راه رسید «عید و بهار» شونه به شونه	وا کن در خونه
رو جانب صحرا و بکن گشت و گذاری	به به! چه بهاری!
بلبل اومد و گل اومد و سبزه قبا نیز	فراش صبا نیز
در توی هوا نیست دیگه گرد و غباری	به به! چه بهاری!
گویی که چمن سبزتر از پوست خیاره	لاله چو اناره
آباد بشه باغش، چه خیار، چه اناری	به به! چه بهاری!
از دیدن اون دختره گل رنگشو باخته	بنگر چی چی ساخته
وای وای چه مینی‌ژوبی، چه چشمون خماری	به به! چه بهاری!
خوش آن که به فصل گل و هنگامه‌ی نوروز	مثل حاجی فیروز
جز بشکن و جز خنده نداره دیگه کاری	به به! چه بهاری!

پیش‌بینی سال نو*

اوضاع کواکب و ستارگان در این ماه دلالت دارد بر: وزیدن باد بهار، پیدا شدن سروکله‌ی خیار، اجرا شدن کنسرت در باغ و دشت و کوهسار، با شرکت خوانندگان و نوازندگان نامدار از قبیل: هزارستان و قناری و کبک و سار، بلند شدن صدای ضرب و تار از گوشه و کنار، ظهور مینی‌ژوپ‌پوش‌های عشوه‌کار، با جامه‌های یک وجبی و چاکدار، خوشحال شدن چشم‌چرانان بی‌قرار، و راه افتادن آنها به عزم «شکار»، گاه پنهان و گاه آشکار، در نادری و استانبول و لاله‌زار، و قنارینا عذاب النار!

هم چنین اوضاع فلکی بنا بر دلایل الکی دلالت دارد بر: شکوفه کردن درختان میوه، گشاد شدن در گیوه، خوشحال شدن زنان بیوه، و تکان خوردن جیوه در

عامری را به نمایش گذاشته‌اند و پر بیراه نیست که از خانم اولگا پودلکو (Olga Pudelko)، همکار هنرشناس میکیک، هم یاد و تشکر کنیم که در بروشور نمایشگاه متنی به نهایت تحلیلگرانه، متفکرانه، و خواندنی بر نمایشگاه «آن جای دیگر» یاسمن عامری نوشته است. این نمایشگاه تا ۲۹ مارس ۲۰۰۹ در میکیک ادامه خواهد داشت.

فردا میکیک برگزار می کند: جشن شب عید

شنبه ۲۱ مارس ۲۰۰۹ برابر با اول فرودین، از ساعت ۷ شب جشن نوروز در مرکز فرهنگی کتاب ایران - میکیک برگزار می شود. در این برنامه شیرینی، شام، میوه و نوشیدنی گرم و سرد سرو می شود خانم فریبا افضلی در این جشن نوروزی افسانه های باستانی را خواهد خواند. اطلاعات محل و شماره تلفن میکیک را در صفحه ۱۱ هفته پیدای کنید

دهخدا فردا جشن نوروز را برگزار می کند

در بیانیه مدرسه دهخدا به مناسبت جشن نوروز آمده است: "از شما عزیزان دعوت می شود که در این شب به یادماندنی با ما باشید. برنامه شامل رقص گروه دهخدا، حاجی فیروز، عمونوروز، و دی جی است." مدرسه دهخدا در این جشن با چای، قهوه، شیرینی و میوه از میهمانان پذیرایی می کند. میهمانان می توانند در محل نوشیدنی و ساندویچ های مختلف تهیه کنند. ورودی ۱۵ دلار و برای بچه های زیر ۶ سال رایگان است. محل برنامه

Roosevelt Avenue, Town of Mount 90
Royal
Tel: (514)827-6364
Tel: (514)220-1559

نمایشگاه آثار حمیرا مرتضوی در گالری ویکتوریا

از روز جمعه ۲۷ مارس ۲۰۰۹ آثار نقاش ایرانی ساکن مونترال، خانم حمیرا مرتضوی در کنار آثار ناتالی گوئز در La Galerie du Victoria Hall به نمایش گذاشته می شود. یک روز پیش تر یعنی پنجشنبه ۲۶ مارس برنامه گشایش گالری خواهد بود. در این روز از ساعت ۶ غروب هر دو هنرمند در مکان گالری هستند تا از علاقه مندان استقبال کنند.

خانم حمیرا مرتضوی در دانشگاه کنکوردیا در رشته هنرهای زیبا فارغ التحصیل شده است و کلاس های آموزش نقاشی وی در طول سال دایر هستند. آثار او تا به حال در نمایشگاه های تک نفره و جمعی به نمایش گذاشته شده و مورد استقبال علاقه مندان قرار گرفته است.

4626 Sherbrooke West
Westmount
(514) 989-5226

Nathalie Guez

Homeira Mortazavi

پیوند خرسندی با یک "نمایش کمدی حلال" در مونترال

LUCKYS PRODUCTIONS PROUDLY PRESENTS
FEYVAND KHORSANDI'S
(London, UK)
"HOW TO BE IRANIAN"
AT THE "COMEDYNEXT"
INSIDE AMC PEPSI FORUM CORNER ATWATER + ST-CATHERINE
SUNDAY MARCH 22nd, 2009 @ 8PM
DOORS OPEN AT 7:30pm

ALSO FEATURING MONTREAL'S OWN
DANIEL THIRAGO (HOST), ALI THE PRINCE OF PERSIA, ALI HASSAN

www.mohammadi.info
www.danethirago.com
www.italandup.com

یکشنبه ۲۲ مارس ۲۰۰۹ پیوند خرسندی، فرزند هادی خرسندی که جا در جای پای پدر طنزپرداز خود گذاشته است در مونترال نمایشی کمدی را به روی صحنه خواهد برد. خرسندی در این نمایش که در AMC Pepsi Forum در تقاطع خیابان های "اتواتر" و "سن کاترین" اجرا می شود توسط سه کمدین دیگر همراهی خواهد شد.

ورودی ۱۵ دلار است و درهای سالن در ساعت ۷:۳۰ باز می شود. برای اطلاعات بیشتر می توانید با شماره زیر تماس بگیرید

(514) 836-7467

جلسه‌ی انجمن دوستداران فرهنگ و ادب برگزار شد

به توصیه‌های همیشگی زنده‌یاد دکتر سیدضیاءالدین شادمان مبنی بر روشن نگه داشتن چراغ، یک‌شنبه‌ی گذشته جلسه‌ی هفتگی «انجمن دوستداران فرهنگ و ادب ایران» به روای همیشگی برگزار شد. در همان ورود به جلسه، غیبت بزرگ و جای خالی دکتر شادمان به خوبی حس می‌شد و هر کس وارد می‌شد در انتظار احوالپرسی گرم دکتر شادمان بود اما همه می‌دانستند که دیگر چنین انتظاری بیهوده است. چشم‌های همه

دوستداران زرتشت این جشن را برگزار کردند و هر کدام صدها نفر را به آتش بازی کشاندند. در شماره آینده هفته گزارش های مفصل و تصویری این برنامه ارائه خواهد شد.

صدها ایرانی در ضیافت شام معاون احمدی نژاد در مونترال

اسفندیار رحیم مشایی معاون رئیس‌جمهور اسلامی و رئیس سازمان میراث فرهنگی و گردشگری هفته گذشته در غالب یک تور سیاسی در کانادا حضور داشت.

این مسول بلند پایه جمهوری اسلامی روز جمعه ۱۳ مارس ۲۰۰۹ در مونترال در یک ضیافت شام شرکت کرد که به گفته یکی از مسولان برنامه نزدیک به ۲۸۰ نفر ایرانی مونترالی در آن شرکت داشتند.

یکی از شرکت کنندگان به هفته گفت: مشائی در صحبت خود بر این تاکید می کرد که در خارج از کشور با واقعیت های داخل آشنا نیستند و سعی کرد تا با توضیح در اطراف آنچه موفقیت های فناوری ایران می نماید قدرت و اهمیت جمهوری اسلامی را نشان دهد. این شرکت کننده همچنین به تاکید سخنران بر پیشرفت های هسته ای ایران اشاره کرد.

مشائی که جانشین احمدی نژاد در شورای عالی امور ایرانیان خارج کشور است، در خصوص سفر اخیرش به کانادا، به رسانه های رسمی ایران گفت که در طول ۳۰ سال گذشته از سوی نظام هیچگونه تماس رسمی با ایرانیان مقیم کانادا صورت نگرفته بود و به دلیل اهمیت موضوع تعامل با ایرانیان خارج از کشور برای همکاری در امر مهم توسعه ایران اسلامی، دولت نهم تلاش کرد دیدار و گفتگو با ایرانیانی که بیرون از مرزها را زندگی می کنند را در دستور کار قرار دهند و شورای عالی امور ایرانیان خارج از کشور با پیگیری این مسئله تا کنون بیش از ۲۰ همایش در این زمینه برگزار کرده است. رحیم مشائی تصریح کرد: آخرین همایش تعامل ایران با ایرانیان خارج از کشور در کانادا برگزار شد که بنده به عنوان نماینده رئیس‌جمهور برای ملاقات با ایرانیان مقیم کانادا به آن کشور سفر کردم و مجموعاً در شهرهای ونکوور، ادمونتون، تورنتو، اتاوا و کانادا ۸ همایش هم‌اندیشی برگزار شد.

مشائی به خبرگزاری دولتی فارس گفت: " در همایش های مذکور با ایرانیان مقیم شهرهای مختلف کانادا در خصوص آخرین تحولات کشور هم‌اندیشی شد و شرایط امروز ایران به درستی برای آنها تشریح گردید و ضمن پاسخگویی به سوالات آنان به برخی از مشکلات مربوط به ایرانیان خارج از کشور نیز رسیدگی شد. ◀◀

روپال از ساعت ۵ تا ۷ غروب برگزار شد. در این جلسه نیز علاوه بر خانواده‌ی دکتر شادمان، عده‌ی انبوهی از دوستان و آشنایان و علاقه‌مندان به او حاضر شدند. تعداد شرکت‌کنندگان به بیش از ۱۵۰ نفر می رسید و این سبب شده بود که علاوه بر صندلی‌های اضافی که در سالن گذاشته شده بود تعدادی هم سر پا ایستادند و برخی نیز در راهرو منتظر بودند تا سالن خالی شود. مراسم با تلاوت آیهای از قرآن آغاز شد و سپس آقای علی اشرف شادپور سخنرانی کرد و از رابطه‌ی دوستانه و برادرانه‌ی خود با زنده‌یاد شادمان صحبت کرد. پس از آن آقای وظیفه‌دان شعری خواند. خانم حمیرا جباری هم شعری را خواند که یکی از دوستان دکتر شادمان به مناسبت درگذشت وی سروده بود. پس از آن نیز اعضای خانواده‌ی دکتر شادمان یعنی همسرش و چهار پسرش به نام‌های فخرالدین، حسام‌الدین، شهاب‌الدین، و صدرالدین درباره‌ی همسر و پدر از دست رفته‌شان صحبت کردند و هر یک از حضور انبوه دوستان و آشنایان سپاسگزاری کردند.

پس از پایان مراسم سوگواری عده‌ای از دوستان زنده‌یاد دکتر شادمان به یاد وی و شام‌های گروهی که با حضور وی در رستوران‌های شهر برگزار می‌شد به رستورانی رفتند و به یاد او در کنار هم گردآمدند و به بیان خاطره‌هایی از دکتر شادمان پرداختند.

جشن های چهارشنبه سوری مدرسه دهخدا و انجمن دوستداران زرتشت برگزار شد

غروب آخرین سه شنبه سال خورشیدی ۱۳۸۷ مراسم آتش بازی و چهارشنبه سوری در دو نقطه شهر مونترال برگزار بود. دو مرکز فرهنگی دهخدا و انجمن

پیر از اشک بود و غم در صورت همه موج می‌زد. خانم قربانیان در صندلی مدیر جلسه دسته گلی نهاد و عکس دکتر شادمان را همراه با حلوا و شمع بر روی میز. ابتدا به احترام زنده‌یاد دکتر شادمان همه یک دقیقه سکوت کردند و سپس بنا به سنت نهاده شده، جلسه با خواندن غزلی از حافظ آغاز شد (در واقع این بار دو غزل خوانده شد). اما به جای «صحبت روز» تصمیم گرفته شد موضوع روز خود دکتر شادمان باشد و هر کسی نظر خودش را درباره‌ی دکتر شادمان بگوید یا به نقل خاطرهای یا جمله‌ای از آن شادروان ببرد. برخلاف همیشه که جلسه ساعت ۵:۴۵ تمام می‌شد این بار به خاطر علاقه‌ی همه و میلشان برای زنده داشتن یاد دکتر شادمان تا ساعت ۶:۳۰ طول کشید. تمام حاضران بر پیوستگی و ادامه یافتن جلسه‌های این انجمن تاکید کردند.

مراسم خاکسپاری و سوگواری دکتر شادمان برگزار شد

■ یوسف امیری

پیکر زنده‌یاد دکتر سیدضیاءالدین شادمان بعدازظهر روز دوشنبه ۱۶ مارس ۲۰۰۹ با حضور خانواده‌ی وی و عده‌ی بسیاری از دوستان و آشنایانش در گورستان ریدو (Rideau Memorial Gardens) در وست‌آیلند (بلوار د سورس Des Sources) به خاک سپرده شد. ده ها نفر از اعضای جامعه ایرانی از سنین و قشر ها و گروه‌های گوناگون جامعه در این مراسم حضور پیدا کردند. نزدیک ساعت ۴ بعد از ظهر پس از اینکه یک معم و تعدادی شرکت کننده نماز بر پیکر دکتر شادمان خواندند، حاضران با نثار شاخه های گل وی را در آخرین سفرش بدرقه کردند. سپس مراسم سوگواری و پُرسه در مرکزی به نام Urgel Bourgie در مونت

آتش بدون دود؟ نگاهی به جشن چهارشنبه سوری مدرسه‌ی دهخدا

■ یوسف امیری

تر بودنشان خوش نمی‌سوختند و دود هم می‌کردند و چشم را می‌آزردند. در فضای درونی هم انبوه جمعیت موج می‌زد. ورود برای همه رایگان بود و میزی برای فروش پیتزا و آش رشته و باقلوا گذاشته بودند که صفی طولانی در جلوی آن تشکیل شده بود. آش رشته به ویژه پرطرفدار بود. هم چنین دی.جی نیز آهنگ‌های شادی پخش می‌کرد و خردسالان و بزرگان همه بر آن آهنگ‌های شاد می‌رقصیدند و شادی می‌کردند. در فضای بیرونی از مادری شنیدم کودکش که نخستین بار بود که از آتش می‌پرید، به خاطر رفتن دود در چشمش چندان خوشش نیامده بود و وجد و شادمانی چهارشنبه سوری را درنیافته بود. خوب می‌دانم که در بیابان مونترال همین لنگه کفش هم غنیمت است و گرفتن پروانه و مجوز

غروب آخرین سه‌شنبه‌ی سال ایرانی ۲۷ اسفند - برابر ۱۷ مارچ ۲۰۰۹ - به شوق تماشای «آتش واقعی» مدرسه‌ی دهخدا در برگزاری جشن چهارشنبه سوری، به سوی مرکز فرهنگی در تقاطع خیابان کوت سن لوک و واکلی (Cote St. Luc & Walkley) به راه افتادم. حضور انبوه ایرانیان از هر سن و سال در این مراسم بسیار شیرین و امیدوارکننده بود و در سرمای مونترال به آدمی دلگرمی می‌داد. به ویژه دیدن کودکانی که آمده بودند تا این جشن و از روی آتش آن پریدن را برای نخستین بار در عمرشان تجربه کنند. به گمانم شاید ۴۰۰-۵۰۰ نفری آمدند و رفتند. پس از نگاه بیشتر به محوطه و گوشه و کنار، یاد شعر معروفی افتادم که می‌گفت:

اگر غم را جو آتش دود بودی
جهان تاریک بودی جاودانه

خوشبختانه همه در آنجا شاد بودند و این دود بیشتر از چوب بود تا از غم مردمان. متأسفانه برخلاف تبلیغی که شده بود مبنی بر «آتش واقعی»، نخستین چیز «دود واقعی» بود که به چشم می‌رسید. در فضای بیرونی در سه منقل تکه‌های چوبی بود که به خاطر

و همه جا. پرچم‌هایی که همواره و در سال‌های گذشته نیز کسانی به آنها اعتراض کرده بودند (برای نمونه در نشریه‌ی پیوند مونترال). منظوم همان پرچم‌های سه‌رنگی است که در میانه‌ی آن نام «ایران» به خط لاتین (یا گاه به خط پارسی) نوشته شده است. در پایان به دست‌اندرکاران برگزاری این جشن خسته نباشید می‌گویم و امیدوارم که سال به سال تجربه‌ها اندوخته شود و به جشنی درخور نزدیک‌تر شویم.

برای بر پا داشتن آتشی درخور چهارشنبه سوری در دسر فراوانی دارد اما اگر لنگه کفش تنگ باشد و پای را بیازارد چه؟ ای کاش برگزارکنندگان محترم چوب خشکی تهیه می‌کردند یا اندکی صبر می‌کردند که آتش خوب بگیرد و دود آن تمام شود سپس مردم - به ویژه کودکان - را برای پریدن از آتش به صف می‌کردند. نکته‌ی دیگری که توجهم را جلب کرد حضور پرچم‌های بی‌هویتی بود در سراسر مکان برگزاری جشن: در کنار محل، در درون فضای بسته، روی دیوارها، نیمکت‌ها

هفته همه جا و همه وقت در دسترس شما: www.hafteh.info

شیخ صالح سیبویه

دفتر ثبت و انجام مراسم ازدواج شرعی و رسمی (CIVIL)
و امور مربوط به طلاق
تصدیق امضاء تأیید اسناد و مدارک و ترجمه
تأیید فرم گذرنامه کانادائی

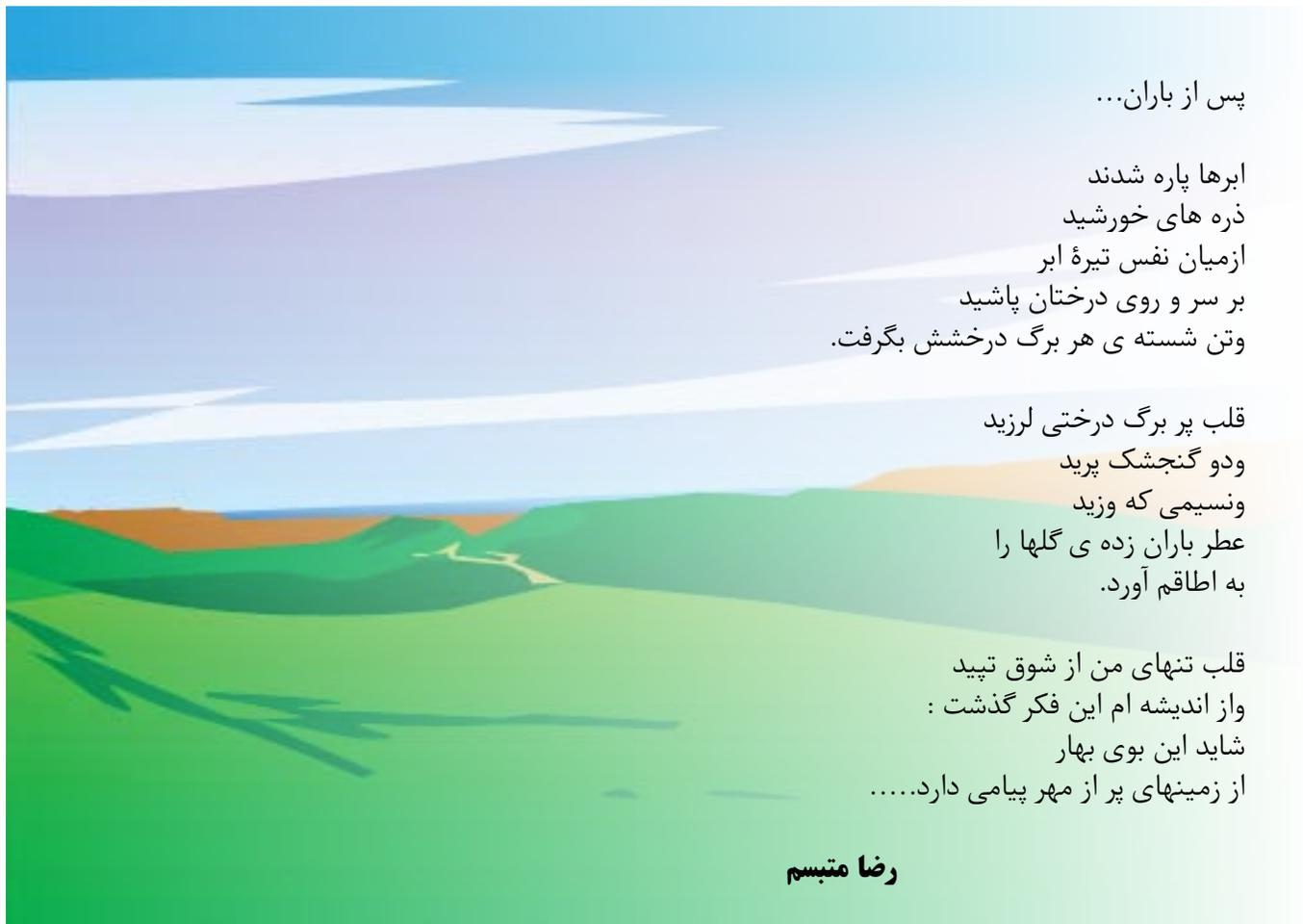
Tel: (514) 366-1509

(514) 364-5075

210 ST-Jacques Ouest, Lachine

او یک چراغ روشن ایل و قبیله بود
در اندوه فقدان ناگهانی دکتر سید ضیاء الدین شادمان
که همچون نگینی بر بلندای تاریخ ایران زمین می
درخشید و در غربت یار و یاور همگان بود به سوگ
نشسته ایم. به خاندان محترم این بزرگ مرد و تمامی
ایرانیان مقیم مونترال تسلیت می‌گوییم

**فریده خوش عاطفه، غلامرضا سلیمی،
شیوا، ساسان و پیمان سلیمی**

پس از باران...

ابرها پاره شدند
ذره های خورشید
از میان نفس تیره ابر
بر سر و روی درختان پاشید
وتن شسته ی هر برگ درخشش بگرفت.

قلب پر برگ درختی لرزید
ودو گنجشک پرید
ونسیمی که وزید
عطر باران زده ی گلها را
به اطاقم آورد.

قلب تنهای من از شوق تپید
واز اندیشه ام این فکر گذشت :
شاید این بوی بهار
از زمینهای پر از مهر پیامی دارد.....

رضا متبسم

با همبازی: کانون فرهنگی چکاوک و انجمن ادبی مونترال

دید و بازدید نوروزی را

نوروز ما

همراه با زاد روز اشوزرتشت اسپنتمان
جشن می گیریم:

<< همراه باری بی
شام، شیرینی، موزیک، سخنرانی

<< زمان: شنبه ۲۸ مارس ۲۰۰۹
ساعت ۷ پس از نیمروز
<< جا: رستوران آریا

ARYA Restaurant : 700 de la gauchetiere

برای آگاهی بیشتر با روابط عمومی انجمن بیوند بگیرید
<< تلفن آگاهی: ۳۲۵-۳۰۱۲ (۵۱۴)
(۵۱۴) ۷۳۱-۱۴۴۳

پیشمار

مسابقه ای به مناسبت عید نوروز با جایزه های نفیس

مرکز فرهنگی رومی (مولوی) وابسته به شرکت مهاجرتی «کنپارس» (CanPars) به منظور شور و شوق بخشیدن بیشتر به نوروز باستانی با همیاری سازمان های فرهنگی و اجتماعی، اشخاص حقیقی، مراکزهای تجاری و خدماتی شهر مونترال اقدام به برگزاری مسابقه ای جذاب با عنوان: «هفت سین من، هفت سین تو، هفت سین ما و هفت پرسش» در دنیای مجازی نموده است که می توان گفت در نوع خود کم نظیر یا حتا بی نظیر است.

هفت سین من، هفت سین تو، هفت سین ما و هفت پرسش اگر چه از این فاصله ای چند هزار کیلومتری و این هوای سرد زمستانی سخت است احساس بوی بهار و آمدن نوروز، اما ما بر این باوریم که شور سال نو محدود به مرزهای جغرافیایی، آب و هوایی، و سیاسی نیست. شوق نوروز در دل و خاطرهای تک تک ماست. می خواهیم در دنیای مجازی همه با هم امسال سفره ای هفت سین بیندازیم و به عید دیدنی سفره های یکدیگر برویم. ما را میهمان سفره ای هفت سین تان کنید.

مرکز فرهنگی رومی (مولوی) برگزار می کند: به سفره های هفت سین نمونه به انتخاب شما و داوران برگزیده جایزه هایی به شرح زیر تقدیم خواهد شد برای کسب اطلاعات یا با شماره ۵۱۴-۷۲۶-۶۵۱۴ تماس حاصل فرمایید یا به نشانی اینترنتی زیر بروید: www.haftsina.ca

هفت سین برگزیده نخست: ۱۰۰۰ دلار
هفت سین برگزیده دوم: ۵۰۰ دلار
هفت سین برگزیده سوم: ۳۰۰ دلار
و ده ها جایزه ای ارزنده ای دیگر برای شرکت کنندگان.

مهلت ارسال عکس و پاسخ نامه: پنجم فروردین ماه ۱۳۸۸ برابر ۲۶ مارچ ۲۰۰۹
اعلام نتیجه ها: ۱۶ فروردین ۱۳۸۸ برابر ۵ اپریل ۲۰۰۹

با همیاری:
سازمان های فرهنگی و اجتماعی
انجمن ادبی
انجمن دوستداران زرتشت
انجمن زنان ایرانی مونترال
انجمن فرهنگی ایرانیان وست آیلند
بنیاد سخن آزاد

خانه ای فرهنگ صبا
خانه ای کتاب ایران (مکیک)
رادیو چکاوک
کافه لیت
کانون فرهنگی چکاوک
ماهنامه ای بازار
مجله ای هفته

اشخاص حقیقی، مراکز تجاری و خدماتی
خانم شیوا سرانجام
دکتر شریف نائینی
دکتر شهروز رضانیا
رستوران کیلی
رضا نژاد
شرکت مهاجرتی کنپارس
کلینیک دندان پزشکی آریا

از همراهی و همیاری سایر دوستداران ایران در اجرای این برنامه استقبال می کنیم.
شرایط مسابقه، داوری و انتخاب سفره ای هفت سین نمونه

شرایط شرکت در مسابقه

۱. شرکت در مسابقه با ارسال عکس از سفره ای هفت سینی که به دست شرکت کننده چیده شده باشد آغاز می شود.
۲. عکس های شرکت کنندگان تنها از طریق پست الکترونیکی (ای میل) یا ارسال از طریق وبگاه مسابقه، از اول تا پنجم فروردین پذیرفته می شوند.
۳. هر شرکت کننده موظف به ارسال ۷ عکس از زاویه های مختلف از مرحله های مختلف تدارک و چیدن سفره ای هفت سین خویش است.
۴. گذشته از عکس، هر شرکت کننده باید به درستی به هفت سوال در زمینه ای سفره ای هفت سین پاسخ دهد. این پرسش ها در رسانه ها و روی وبگاه مسابقه درج خواهد شد.
۵. شرکت در مسابقه برای همگان آزاد است، به جز افراد خانواده ای درجه یک دست اندرکاران مسابقه.

داوری و ارزیابی

- در مرحله ای نخست، بازدید کنندگان وبگاه مسابقه، عکس مورد علاقه ای خود را انتخاب و (از ۵ تا ۱۳ فروردین) روی وبگاه مسابقه به آن رای می دهند.
- پس از پایان دوره ای رای دهی (ساعت ۱۲ شب سیزده بدر)، ده عکس با بیشترین رای به هیات داوران برای انتخاب برندگان اول، دوم، و سوم تحویل داده می شود. (به هفت سفره ای دیگر نیز جایزه هایی تقدیم خواهد شد)
- نتیجه های نهایی در تاریخ ۱۶ فروردین روی وبگاه مسابقه اعلام می شود.
- برای اطلاع کامل از شرایط و جزئیات دقیق مسابقه، خواهشمند است به وبگاه مسابقه سر بنیدید: www.haftsina.ca

هفت پرسش مسابقه

۱- آنچه که در سفره ای هفت سین قرار می گیرد باید دارای کدام یک از خصوصیات زیر باشد؟
الف: پارسی و با بندواژه ای «س» آغاز شده باشد
ب: اسم مرکب نباشد
ج: خوردنی با ریشه ای گیاهی و برای بدن سودمند باشد
د: تمامی موارد

۲- کدام یک از موارد زیر از اجزاء هفت سین نیست؟
الف: سیر - سیب - سبزی
ب: سنجد - سرکه - سمنو
ج: ساعت - سنبل - سکه
د: سنجد - سماق - سبزی

۳- کدام یک از مواد سفره ای هفت سین نماد شادابی و سرسبزی و نشانگر زندگی بشر و پیوند او با طبیعت است؟
الف: سمنو
ب: سبزه
ج: سیب
د: سماق

۴- کدامیک از مواد هفت سین نشانگر نماد عشق و دلباختگی است؟
الف: سیب
ب: سنجد
ج: سبزه
د: سیاهدانه

۵- در بسیاری از منابع تاریخی آمده است که «هفت سین» نخست «هفت شین» بوده و بعدها به این نام تغییر یافته است. کدام یک از موارد زیر از اجزای سفره ای هفت شین بوده است؟
الف: شمع، شهد (عسل)، شمشاد
ب: شربت، شقایق، شراب
ج: شیرینی انگور، شاهی، شمع
د: الف و ب

۶- تخم مرغ نماد چه چیزی است و آیا جزو مواد هفت سین است؟
الف: نماد زایش و آفرینش است - خیر
ب: نماد شکیبایی و عمر است - بله
ج: نماد زایش و آفرینش است - بله
د: هیچکدام

۷- نقش سیب در سفره ای هفت سین به کدام یک از موارد زیر نزدیک است؟
الف: به نیت شادابی و درآمد زیاد انتخاب شده است
ب: نماد روشنائی است و حتماً باید در بالای سفره جای گیرد
ج: نماد زیبایی و تندرستی به شمار می رود
د: نشانه ای عشق و دلباختگی است

به یاد پیرمردی که مملو از شور جوانی بود
به یاد مردی که همواره شادمان بود
می‌خندید و می‌خنداند و می‌آموزید.
به یاد او که دریایی بود از لطف و خاطرات
و تجربیات
جایش بسیار خالیست و خالی خواهد ماند
یادش گرامی... .

پاشا جوادی

از ملک ادب حکم گزاران همه رفتند
شو بار سفر بند که یاران همه رفتند
داغ است دل لاله و نیلی است بر سرو
کز باغ جهان لاله عذاران همه رفتند
خون بار بهار از مزه در فرقت احباب
کز پیش تو چون ابر بهاران همه رفتند
بنیاد فرهنگی سخن آزاد درگذشت دکتر
ضیاءالدین شادمان را به همه ی دوستان
فرهنگ و ادب ایران تسلیت می گوید

بنیاد سخن آزاد

تو گویی دکتر ضیاءالدین شادمان است که با
دهان "زاله" سخن می گوید

من ایران کهن سال جوان را
من این فرهنگ و شعر و این زبان را
به شعرم، با امیدم، با سرودم
پرستیدم، ثنا گفتم، ستودم
درگذشت این میهن دوست بزرگ را به خانواده
ی گرامی وی و تمامی ایران دوستان تسلیت می
گوییم

جمعیت دوستان دانشنامه ایران (ایرانیکا) -
کانادا و انجمن ادبی مونترال

دکتر شادمان،
دور نیست، تنها هفده روز پیش در یک روز سرد توفانی
بود که پشت سیمهای تلفن برایم خواند:
"ما بسته ی یک دمیم و آن د م هیچ است!"

"تنها صداست که می ماند."

نرگس شاقی - خانه فرهنگ صبا

پیکر او دیگر نیست اما خاطراتش،
ثمرات زندگی پربارش و یادش در
دل ها مان جاودان می درخشد
درگذشت دکتر ضیاءالدین شادمان
را به خانواده ی گرامی ایشان و
جامعه ی ایرانی مونترال تسلیت
می گوییم

هیئت مدیره مدرسه دهخدا

باور نمی کند، دل من مرگ خویش را
نه، نه من این یقین را باور نمی کنم
تا همدم من است، نفسهای زندگی
من با خیال مرگ دمی سر نمی کنم
آخر چگونه گل، خس و خاشاک می شود؟

تا دوست داری ام
تا دوست دارم
تا اشک ما به گونه ی هم می چکد ز مهر
تا هست در زمانه یکی، جان دوستدار
کی مرگ می تواند
نام مرا بروید از یاد روزگار؟

یاد دکتر ضیاءالدین شادمان که دوست دارد ایران
را و دوست دارندش ایرانیان همواره زنده است

کانون فرهنگی چکاوک (راديو چکاوک و مجله هفته)

مکیک در اندوه مرگ زنده یاد شادمان با خانواده ی
ایشان شریک است. مردی اندیشمند و معتقد به پندار
نیک، گفتار نیک، کردار نیک.
یاد دکتر ضیاء الدین شادمان همیشه با ما است.

بهرخ منتظمی، نیلوفر صدر و کاوه وفاداری - مکیک

Journal HafteH

Un hebdomadaire pour la communauté iranienne de Montréal

A weekly Newsletter for the Iranian Community in Montreal

20 Mar. 2009, numéro 41 / 20 Mar, 2009, Issue No.41

Table des matières 41

Le mot de la semaine: Qu'est-ce que le Nowrouz, le « Nouveau Jour »?- L'éditeur
Les nouvelles du Québec et du Canada- Motion sans préavis
La communauté iranienne à Montréal au cours de l'année qui est passée
Les nouvelles des iraniens à Montréal
L'histoire et la géographie du Nowrouz- Youssef Amiri
Nowrouz de Perspolise à la Maison Blanche- Ehsan Daneshyar
La joie de Nowrouz et les inquiétudes pour le nouvel an- Mahsa AmrAbadi
Un poème de la part d'un lecteur- Mohammad Reza AliDoosti
Une lettre ouverte d'un opposant au leader suprême iranien
Un entretien avec Pr. Ehsan YarShater, le créateur de « Iranica »- Khosro Shemirani
Darwin, l'autre côté de la pièce de monnaie- Dr. Ali Younesi
La page littéraire : Que la prospérité gouverne au monde- Ehsan Daneshyar
Comment gérer notre cerveau? Seizième partie- Farahnaz Heidarpour
Khayam, le Grand Mathématicien- Pasha Javadi
La nécessité de la présence d'un persan scientifique- troisième partie- Youssef Amiri
La page du savoir et de la technologie - Mostafa ModirRousta
La page verte – Asra Toubai
La page du sport- Peyman Salimi
La page de divertissement- Mahtab Ghanbari
Une compétition de Nowrouz
Table des matières en anglais et en français

Index issue 41

From editor's desk: What is it that has to be renewed in a Nowrooz
Canada and Quebec news
Montreal's Iranian community and the year we passed
News from Montreal's Iranian community
Nowrooz tradition historically and geographically – Yousef Amiri
Nowrooz from Persepolis to Washington – Ehsan Daneshyar
Joy of Nowrooz and anxiety for a new year – Mahsa Amirabadi, an exclusive report from Tehran
A poem from one of our readers – Mohammad Reza Alidoosti
An open letter from the opposition to the leader of Islamic Republic
Interview with Ehsan Yarshater – Khosro Shemirani
Darwin, the other side of the coin – Dr. Ali Younesi
Literary page: Ehsan Daneshyar
Manage your brain (15th): Let go of negative thoughts – Farahnaz Heidarpour
Khayam as a mathematician – Pasha javadi
Persian scientific language is a necessity, 3rd part – Yousef Amiri
Science and Technology: who sensors what – Mostafa Modir roosta
Green page: How to take care of our red fish – Asrar Toobai
Sports - Payman Salimi
Just for laughs, wow what a spring! – Mahtab Ghanbari
Haftseen competition
Index in English and French

Publication/Publisher:

HafteH Journal

Rédacteur, -trice/Editors: **Leili Khaghani et / and Yusef Amiri**

Rédacteur en chef/Editor in chief: **Khosro Shemiranie**

Désigner/Designer: **BehGraphics.com**

Art-directeur/Artistic director: **Behrouz Zamani**

Couverture / Cover : **B. Zamani**

Photo : **S.A. Reza Beladi**

Webmaster: **Payman Salimi· Arman Motaghi**

6960 Sherbrooke W. #15
Montreal Qc H4B 1R2

(514) 787-8848

ISSN 1918-4379 HafteH

General: info@hafteh.info
Editorial: editor@hafteh.info
Advertising: ad@hafteh.info
Website: www.hafteh.info

Editorial team : Masoud Bastani, Tina

Farshadgohar, Negar Ghadimi, Hamideh Ghiasvand, Mohammad Jabbari, Mostafa Modirrousta, Hagh, Pasha Javadi, Payman Salimi, Ali Sharifian, Solmaz Shakerifard

Remerciements particuliers à ceux qui ont contribué à ce numéro

Special thanks to those who contributed to this issue: Mr. Mohammadreza Alidoosti, Mrs. Mahsa AmrAbadi, Mr. Ehsan Danshiar, Mrs. Farahnaz Heidarpour, Dr. Reza Motebassem, Mrs. Tahereh Motebassem, Mrs. Asra Toubai, Dr. Ali Younes

Convention du service Poste-Publications
NO 41740020

Retourner les Articles non distribuables à ma société :
6960 Sherbrooke O Suite 15
Montréal QC, H4B 1R2

WWW.HAFTEH.INFO

"میوه و تره بار سامی"

با چهار شعبه بزرگ
در خدمت ایرانیان مونترال

کیفیت: خوب
قیمت ها: غیر قابل رقابت

سمی، جایی که می توانید سبد
خرید خود را پر از میوه کنید اما
کیف پولتان را خالی نکنید

از پنجشنبه ۲۶ فوریه ۲۰۰۹
در آدرس جدید شعبه لاوال
در خدمت شما

Laval
1550 Boulevard Daniel-Johnson
Laval, QC, Canada
(450) 978-1333

Lasalle
400 avenue Lafleur,
Lasalle, QC H8R 3H6
(514) 368-1333

Nord-est Montréal
8200 19E Avenue,
Montréal, QC H1Z 4J8
(514) 374-2215

Head Office
1505 rue Legendre Ouest,
Montréal, QC H4N 1H6
(514) 858-6363

SAMI

FRUITS

HafteH

Un hebdomadaire pour la communauté iranienne de Montréal
A weekly Newsletter for the Iranian Community in Montreal
Vol.1 - No.41 - Friday March 20, 2009

ISSN 1918-4379 HafteH

21-28 March 2009: "International Week of Iranian Culture"

اول تا هشتم فروردین ۱۳۸۸ هفته جهانی دانشنامه ایرانیکا

در هفته جهانی ایرانیکا
این کلان اثر قرن را بهتر بشناسیم و بشناسانیم.

دانشنامه ایرانیکا اثری عادی و قابل تکرار نیست. بهترین هدیه ایست که پدران و مادرانی که عاشق ایران و خواهان پایداری فرهنگ ایرانند، می توانند به فرزندان خود بدهند و برای نسل های آینده به یادگار بگذارند.

کمک به دانشنامه ایرانیکا در آمریکا و کانادا مشمول معافیت مالیاتی است.
در مونترال با جمعیت دوستان دانشنامه ایران (ایرانیکا) - کانادا، آقای محمد فاضل تماس بگیرید

(514) 651-7955
www.iranica.com